The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly, by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, NOVEMBER 23, 1960.

LATVIJA
AMERIKĀ

94./1023 nrs.
TREŠDIEN, 1960. GADA 23. NOVEMBRĪ

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

AR DOLARIEM VIEN NEPIETIEK

LAOSAS NEITRĀLIE PARAKSTA VIENOŠANOS AR KOMŪNISTIEM UN AKCEPTĒ PALĪDZĪBU NO KOMŪNISTU ĶĪNAS UN ZIEMEĻVIETNAMAS.

Kopš traģiskā Indoķīnas kaŗa beigām Laosa ir bijusi viena no tām Āzijas valstiņām, kuŗā amerikāņi komūnisma apkaŗošanai iepludinājuši 300 milj. dolaru — bet bez jebkādiem redzamiem panākumiem.

Visu laiku, kamēr turpinās Sav. Valstu dolaru palīdzība, Laosā plosās nepārtraukts pilsoņu kaŗš, kuŗu vēl dzīvāku padara biežās baumas par Ziemeļvietnamas komūnistu iebrukumiem. (Apvienoto Nāciju novērotājiem to nav izdevies pierādīt).

Laosas pilsoņu kaŗā, kas jau ilgst 6 gadi, iejaukti 3 dažādi novirzieni — nacionālistu labais spārns, neitrālie un komūnisti. Pēdējie divi nedēļas nogalē parakstījuši vienošanos, paredzot pilsoņu kaŗa izbeigšanu un koalicijas valdības sastādīšanu. Protams, ka koalicijas valdībā ieies arī komūnisti. Situāciju sarežģī apstāklis, ka par koalicijas valdību vienojušies vienīgi neitrālisti un komūnisti, un ka šādai valdībai nepieciešama Laosas karaļa piekrišana. Bet karalis dzīvo galvaspilsētā Luangprabangā, kas pašreiz atrodas trešā novirziena, labā spārna — nacionālistu rokās.

Ar nacionālistiem acumirklī nerēķinādamies, neitrālisti un komūnisti uz savu roku mēģina ne tikvien izbeigt pilsoņu kaŗu un sastādīt koalicijas valdību, bet paspējuši jau arī akceptēt palīdzību no komūnistu Ķīnas un Ziemeļvietnamas. Ar to vien jau pietiek, lai pārliecinātos, kādu politiku šāda koalicijas valdība piekoptu. Pēdējās ziņas, kas saņemtas no Laosas, liecina, ka labā spārna nacionālistu vadība par iestāšanos neitrālistu un komūnistu valdībā nav domājusi; tāpat nav domājusi par pilsoņu kaŗa pārtraukšanu.

IKEDA UZVAR

KOMŪNISTU ĶĪNA UZSĀK PROPAGANDAS KAMPAŅU PRET JAPĀNAS VALDĪBU.

T o k i o. Vēlēšanas Japānā ir noslēgušās un, kā bija paredzēts, spīdošu uzvaru izcīnīja ministru prezidenta Ikedas vadītie konservātīvie, iegūstot gandrīz divas trešdaļas no visām parlamenta vietām. Ikeda, kas kopš Ķiši gāšanas manāmi uzlabojis attieksmes ar Sav. Valstīm, pēc vēlēšanām deklarēja, ka Japāna turpinās savu draudzību un sadarbību ar Rietumiem kā militārā, tā arī saimniecības laukā.

Tikmēr, kamēr Āzijā dominē komūnistu Ķīna, Japāna nevar atļauties izstāties no Rietumu militārā bloka. Ikeda izteica vēlēšanos uzturēt draudzīgas attieksmes ar Pekingu un Maskavu, tāpat viņš izteica vēlēšanos palielināt Japānas tirdzniecību ar komūnistu bloka valstīm.

Ir atkal pavisam cits jautājums, vai no tā var kaut kas iznākt. Tūdaļ pēc konservātīvo uzvaras Pekingas prese un radio uzsāka līdz šim žultaināko propagandas kampaņu pret Japānu, kas var novest vienīgi pēc abu valstu attieksmju pasliktināšanās, par uzlabošanos nemaz nerunājot.

Vairākos iepriekšējos gadījumos komūnistu Ķīna kampaņu pret japāņu konservātīviem uzsāka pirms vēlēšanām, cerēdama ietekmēt vēlētājus. Un pēdējos viņa patiesi arī ietekmēja. Vēlākās statistikas pierādīja, ka, apvainojušies par komūnistu Ķīnas jaukšanos Japānas politikā, liels skaits japāņu nodevuši savas balsis par konservātīvo kandidātiem, vienīgi, lai pierādītu savu neatkarību no komūnistu ietekmes. Tādēļ šoreiz, no agrākajām kļūdām mācīdamās, Pekinga Japānas ministru prezidenta un viņa valdības nomelnošanu uzsāka pēc vēlēšanām.

INDIJAS PRESE KRITIZĒ NĒRU

Komūnistu Ķīnas iefiltrēšanās Indijas territorijā nepārtraukti turpinās.

J a u n d e l h i. Pēc savas pēdējās uzstāšanās parlamentā, kur Nēru paskaidroja, ka nesenie komūnistu Ķīnas robežpārkāpumi pret Indiju bijuši visai niecīgi un nenozīmīgi, ministru prezidents nonācis asās Indijas preses ugunīs. Tāpat, kā pēc tam, kad atklājās komūnistu Ķīnas iebrukums Ladakā, arī tagad ministru prezidents tiek saukts tik augstam amatam pavisam nepiedienīgos vārdos. Prese pārmet, ka Nēru parlamentā gandrīz vai atvainojies komūnistu Ķīnai un, attiecībā pret pēdējo, parādījis neiedomājamu muļķību, gļēvulību un mīkstčaulību.

Uzbrukumos ministru prezidentam bija apvienojušies visi lielākie Indijas laikraksti, prasot noteiktu soļu speršanu pret komūnistu Ķīnas nepārtrauktiem robežpārkāpumiem. Prese sūdzas, ka Pekinga vairs neievēro ne Indijas gaisa, nedz zemes robežas. Zināmo gaisa robežu pārkāpumi vien jau sniedzoties simtos.

ATGĀDINĀJUMS KOMPONISTIEM

3. Latv. dziesmu svētku Kanadā Rīcības komiteja atgādina latviešu komponistiem brīvajā pasaulē, ka agrāk jau izsludinātajam konkursam domāto darbu (vīru koŗa, solo dziesmām un instrumentālai mūzikai) iesūtīšanas termiņš ir 1961. gada 1. janvāris.

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJA AIZSTĀVĒS DE GOLLU

Rietumu sabiedrotie baidās no pilsoņu kaŗa iespējamības Francijā.

Francijas prezidenta ģen. de Golla Alžīrijas politika no vienas puses un opozicija šai politikai no otras puses, radījušas tik saspīlētu situāciju, ka sākušas klīst runas par valdības krizi un pat par invāziju no Alžīrijas, lai gāztu de Gollu.

Prezidenta de Golla Alžīrijas politikai, kas minētajai zemei dotu daļējas pašnoteikšanās tiesības, pretojas tur dzīvojošie eiropieši un vairums Francijas militāristu. Tādēļ arī pacēlušās baumas, ka de Gollam, mēģinot īstenot savu politiku bez Alžīrijas eiropiešu militāristu atbalsta, Francijai var iznākt sastapties vaigu vaigā ar šo spēku invāziju.

Alžīrijā stacionēti ap 400.000 franču kaŗavīru, kuŗu vadība neatzīst prezidenta Alžīrijas neatkarības politiku. Rēķināšanās ar šo spēku iebrukumu Francijā nebūt nav tik fantastiska, kā tas varētu sākumā likties.

1958. gada maijā, kad tika gāzta Francijas valdība un pie varas nāca ģen. de Golls (ko Alžīrijas spēki toreiz atbalstīja), invāzija gandrīz kļuva par īstenību. Pēc tagad atrastiem dokumentiem secina: ja ģen. de Golls nebūtu pārņēmis Francijas valdības grožus savās rokās tad, kad viņš to izdarīja, ka toreiz jau nākamo 24 stundu laikā Francijā būtu sākusies Alžīrijā stacionēto franču spēku invāzija, eventuāli novedot pie pilsoņu kaŗa. Cik ļoti ar šādu iespēju rēķinās Rietumu sabiedrotie, pierāda Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlniekam ģen. Norstadam dotie rīkojumi: proti, ar ieročiem rokās pretoties katram invāzijas mēģinājumam. Vidusjūrā invāzijas spēkiem stātos pretī angļu un amerikāņu kaŗa kuģi. Eiropā stacionētie amerikāņu spēki apsargātu Francijas lidlaukus, neļaujot invāzijas lidmašīnām nosēsties.

Ģen. Norstadam doto rīkojumu pamato ar faktu, ka Francija ir Rietumeiropas aizsardzībai vitāli nepieciešama sastāvdaļa un ka nemieri Francijā šo aizsardzību vājinātu. Un tā kā tas nedrīkst notikt, tad šādas varbūtības aizkavēšanai **Ziemeļatlantijas organizācija nolēmusi aizstāvēt prezidentu de Gollu un viņa valdību.** Tīri politiska apvērsuma gadījumā — bez bruņoto spēku iejaukšanās — Ziemeļatlantijas organizācija de Gollu atstātu savam liktenim.

Francijas [illegible]dents, kā zināms, par Ziemeļatlantijas organizāciju sevišķi augstās domās nav bijis. Tai pašā laikā interesanti atzīmēt, ka, labi zinādams, ka ģen. Norstada spēki gatavojas viņu aizstāvēt, viņš par to vēl nav bildis neviena pretestības vārda. Citos apstākļos prezidents de Golls šādu iejaukšanos Francijas iekšējās lietās nebūtu cietis.

Francijas prezidents Alžīrijas jautājumu būtu gribējis nokārtot jau līdz šī gada 5. decembrim, kad par to runās Apvienoto Nāciju pilnsapulce. Ievērojot lielo opoziciju, ir grūti iedomāties, ka de Gollam tas varētu izdoties. Bet ja de Golls mēģinās savu panākt un mēģinās to panākt visai īsajā laika sprīdī, kas atlicis līdz 5. decembrim, tad nākamās pāris nedēļas var izvērsties par visai zīmīgām Francijas politikā.

TRIMDINIEKI PRASA STARPTAUTISKU IZMEKLĒŠANU

Sakarā ar Baltijas okupantu uzbrukumiem bēgļiem Zviedrijas igauņi bija sasaukuši kongresu, kuŗā piedalījās pāri par 180 pārstāvju no 100 organizācijām. Kongresu rīkoja igauņu komiteja, kuŗas priekšsēdis ir bīskaps J. O. Lauri. Par komūnistu uzbrukumiem baltiešiem referēja ministrs H. Laretejs, kas ir arī igauņu pārstāvniecības Zviedrijā pārstāvis. Min. Laretejs norādīja, ka okupanti visādiem līdzekļiem grib panākt trimdas organizāciju paralizēšanu, un kā labāko līdzekli tie izvēlējušies, visādi nepamatoti nokengājot un apvainojot noziegumos aktīvākās personas. Okupanti mēģina izolēt bēgļus no vadītājiem un diskreditējot tos rietumnieku sabiedrībā. Tanī pašā laikā ar šiem meliem dzīt neuzticību starp dzimtenē palikušajiem tautiešiem un trimdiniekiem.

Kongress pieņēma lēmumu, ka jārada starptautiska komisija ar uzdevumu izmeklēt varasdarbības aktus un noziedzības kā vācu, tā tagadējās padomju okupācijas laikos, lai konstatētu, kas par šīm noziedzībām un varasdarbībām atbildīgi.

Baltiešu Sadarbības komiteja Zviedrijā, kuŗā ietelp Zviedrijas Latviešu centrālās padomes, Igauņu Repezentācijas Zviedrijā un Lietuviešu biedrības Zviedrijā pārstāvji, kopsapulcē lems par Baltijas okupantu uzbrukumiem trimdiniekiem. Kopsapulcē Zviedrijas Latviešu centrālā padome iesniegs izstrādāto apsveikuma tekstu jaunievēlētajam Sav. Valstu prezidentam Kennedijam; to nosūtīs visu Zviedrijas baltiešu vārdā, lūdzot prezidentu aizstāvēt apspiesto nāciju tiesības.

D. Gribuste piesprauž Latvijas krāsu nozīmi jaunākajam valsts svētku apmeklētājam Toronto.
J. Kreiļa uzņ.

BALTIJAS VALSTU SŪTŅU IESNIEGUMS AN

Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke, Igaunijas diplomātiskais pārstāvis J. Kaivs un Lietuvas sūtniecības vadītājs J. Kajeckas iesnieguši Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram D. Hammeršeldam kopīgu memorandu sakarā ar AN pilnsapulcē ierosināto jautājumu par tautu pašnoteikšanos un koloniālisma likvidēšanu. Baltijas valstu sūtņi vērš uzmanību uz to, ka Padomju Savienība, pretēji Atlantijas Chartai, AN deklarācijai un Jaltas nolīgumam, okupējusi Latviju, Igauniju un Lietuvu, izdarot smagus noziegumus pret šīm tautām. Sūtņi lūdz atbalstīt visu iespējamo, kas darāms šo valstu brīvības un neatkarības atjaunošanai.

MASKAVA ATRIEBJAS

Komūnistu denuncētais igaunis A. Luitsalu sūdzēs tiesā Maskavas ziņu aģentūru „TASS" par goda laupīšanu.

TASS aģentūra apvaino Igauņu nacionālās komitejas Kanadā pr-ža v. A. Luitsalu 14.000 iedzīvotāju nogalināšanā Tartū vācu okupācijas laikā.

Kā zināms, A. Luitsalu bija Baltijas tautu delegācijas sastāvā, kuŗa š.g. 5. augustā apmeklēja Kanadas ministru prezidentu Dž. Difenbeikeru, kam atgādināja Padomju Savienības okupēto Baltijas tautu ļauno likteni. Iespējams, ka sakarā ar šo apmeklējumu Kanadas premjērs 26. septembrī savā runā Apvienotajās Nācijās pieskārās Baltijas valstu jautājumam, norādot, ka šajās un citās komūnistu okupētajās zemēs izdarāmas brīvas vēlēšanas. Kā atmaksu tam, komūnistu aģentūra TASS publicēja denunciācijas rakstu, kuŗā apvainoja A. Luitsalu 14.000 iedzīvotāju iznīcināšanā Igaunijā.

Lai Maskavas netīros melus atmaskotu, Luitsalu Toronto sniedza vairākas intervijas, kā radio, tā televīzijas raidījumos.

A. Luitsalu paskaidro, ka viņš neesot kalpojis ne politiskajā policijā, nedz arī nogalinājis pats, ne devis rīkojumus par iedzīvotāju nogalināšanu. A. Luitsalu bijis Igaunijā kārtības policijas dienestā no 1936. līdz 1940. gadam, kad Igauniju okupēja komūnisti. Lai glābtu savu dzīvību, Luitsalu komūnistu laikā slēpies, jo zināja, ka komūnisti, pārņemot varu, pirmām kārtām vēršās pret policijas dienesta darbiniekiem, vienalga, vai tie bijuši kārtības, kriminālās vai politiskās policijas dienestā. Tas notika arī Latvijā u. c. zemēs, kur komūnisti necilvēcīgi izrēķinājās ar policijas darbiniekiem.

1941. gadā, kad vācieši padzina komūnistus no Igaunijas, neatkarīgās Igaunijas policijas priekšnieks aicinājis visus bijušos savus darbniekus stāties atpakaļ policijas dienestā, kam paklausījis arī Luitsalu. Viņš norādīja, ka pēc iestāšanās policijas dienestā kalpojis kārtības policijā, kam ar cilvēku nogalināšanām nav nekāda sakara. Katrā valstī kārtības uzturēšanai ir nepieciešama policija, un tāda bija arī Igaunijā pēc komūnistu padzīšanas 1941. gadā.

1944. gadā komūnisti okupēja Igauniju otrreiz. Luitsalu caur Latviju nokļuvis Vācijā, kur iesaukts igauņu leģionā. Kad sākusies emigrēšana, viņš izvēlējies Kanadu, jo Kanadu atzīst par vienu no labākajām valstīm pasaulē.

Noliedzot pret viņu celtos apvainojumus, Luitsalu norādīja, ka viņš celšot prasību Starptautiskā tiesā pret ziņu aģentūru TASS par goda laupīšanu, cerot, ka Kanadas valdība viņam palīdzēs to veikt.

Kanadas liberāļu partijas vadītājs L. B. Pīrsons norādījis, ka viņš neieredzot netīra veida paņēmienus, kādus lietojot komūnistu aģentūra TASS cilvēku denuncēšanai. Tie atkārtojušies jau vairākkārt. Brīvajā zemē mums ir likumi, kuŗi jāievēro katram pilsonim vai organizācijām, un, rodoties vajadzībai izdarīt kādu izmeklēšanu, tas tiek darīts pēc demokratiskiem principiem.

Katra veida apvainojumi, kas nāk no Maskavas un ir vērsti pret mūsu zemes pilsoņiem, atzīstami par komūnistu propagandu.

Pad. Krievija pieprasa Anglijai izdot igauni ‚kaŗa noziedznieku'

SPECIĀLRAKSTS LA

(LZA) Anglijas sūtnim Maskavā šinīs dienās Pad. Krievijas iestādes nodevušas notu, adresētu Anglijas valdībai, izdot kādu igauni, kas nodēvēts par „kaŗa noziedznieku" Otrā pasaules kaŗa laikā. Tās pašas dienas vakarā krievu telegrafa aģentūra „Tass" ziņoja par notas iesniegšanu Anglijai, norādot, ka pieprasītais igaunis vācu nacionālsociālistu okupācijas laikā esot bijis atbildīgās vietās un, pēc tagad savāktām ziņām, esot viens no Igaunijas svarīgākajiem kaŗa noziedzniekiem. Notā izteikta pārliecība, ka Anglijas valdība un attiecīgās iestādes t[illegible] zīstoties ar iesniegtajiem materiāliem, vainīgo izdos Pad. Savienībai.

Cik pagaidām zināms, tad Maskava savā iesniegumā norādījusi, ka pieprasītais igaunis vācu okupācijas laikā labprātīgi iestājies nacionālsociālistu politiskās policijas kalpībā. Drīz pēc tam minētā persona esot paaugstināta par vācu virsnieku un ieskaitīta SS rindās. Tai pašā laikā minētais igaunis iecelts par drošības policijas vadītāju ar pilnvarām pārzināt visu Igauniju. Par visām personām, kuŗām piedēvēta politiska noziedzība, gala noteikšana bijusi politiskās policijas priekšniekam. Pēc Maskavas norādījuma uz minētā [illegible] 100.000 krievu gūstekņu un civilpersonas ne vien no Igaunijas, bet arī citām zemēm, kas deportēti uz Igauniju.

Pad. Krievijas valdība tgad dibina savu prasību uz internacionālo nolīgumu starp tām zemēm, kas 2. pasaules kaŗa laikā kopīgi kaŗoja pret Vāciju. Pēc šī nolīguma katrs „kaŗa noziedznieks" izdodams tai valstij, kur tas savus noziegumus pastrādājis. Attiecīgās tiesu iestādes lems par pienācīgo sodu, ko vainīgais pelnījis.

Nesen „Cīņā" bija ievietots garāks raksts, ka „kaŗa noziedznieki" un citi, kas kaut kādā veidā noziegušies pret Padomju Savienību un aizbēguši uz ārzemēm, agri vai vēlu tiks izprasīti no tās zemes, kuŗā tie tagad mitinās. Tālāk bija norādīts, ja attiecīgā persona būtu arī pieņēmusi citas valsts pavalstniecību, vienalga, jāstājas Padomijas tiesas priekšā. Var secināt, ka šis nebūs vienīgais gadījums par ‚noziedznieka" izprasīšanu no kādas Eiropas vai aizokeana zemes.

Toronto latviešu saime pulcējās uz 18. novembra svinībām pārpildītajā Itona auditorijā, kur svētku aktu un koncertu atklāja LNAK valdes pr. v. J. Niedra. Sekoja viesa no Čikāgas, prāvesta N. Trepšas iespaidīgā, plašā svētku runa, kuŗu noslēdza kopīgi nodziedātā Latvijas himna. Sekoja Toronto pilsētas galvas V. Filipa, Ontario, Igaunijas, Lietuvas un citu valstu pārstāvju mutvārdu un rakstveida apsveikumi, kuŗus veikli nolasīja D. Treijere. Pēc starpbrīža sekoja koncerta daļa, kuŗā dzirdējām čellistu K. Munteru un P. Geistautu, pianista A. Štromberga veiklajā pavadījumā, un apvienotos Dainas un 1. ev. - lut. draudzes korus A. Andersones un A. Purva vadībā.
J. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PAAUDŽU SAVSTARPĒJIE PĀRMETUMI

P. DREIMANIS

Ļoti bieži jādzird un jālasa periodiskos izdevumos, ka vecākā paaudze pārmet jauniešiem latviešu valodas ignorēšanu, bet tie vaino savus vecākus, kas neesot pieradinājuši viņus lietot mātes valodu, kāpēc to arī vāji pārvaldot. Tā gan nespriež visi latvieši. Viņu vidū ir arī aprindas, kas par šiem jautājumiem nemaz neinteresējas, bet gan katra paaudze iet savu ceļu vai pat abas paaudzes sametas kopā svešvalodas iemācīšanās nolūkos. Ir arī tautieši, kuŗu bērni sarunās ar savas tautas piederīgajiem lieto tikai mātes valodu, gan iespraužot tajā pa svešvalodas vārdam. Viņi latviešu valodu arī diezgan labi pārvalda. Jāatzīmē arī dažu jaunās paaudzes pārstāvju pārliecība, ka viņi, domājot un runājot svešvalodā, ar to neatsvešinoties no savas tautas, kam grūti piekrist, jo valoda, īpaši domāšana tajā, ir galvenā tautības pazīme. Šie jaunieši savu rīcību attaisno ar to, ka ikvienas valsts pilsoņiem esot jārunā tās valodā. Arī šai domai nav pamata. Ir valstis, kurās dzīvo daudzu tautu piederīgie, un šo valstu likumi neprasa tikai vienas — valstiskās valodas lietošanu. Tāda valsts, piemēram, ir Kanada.

Atgriežoties pie pirmās latviešu trimdinieku grupas, jākonstatē, ka abām paaudzēm ir taisnība — vecāki vainojami nolaidībā; viņu pēcnācēji, lai gan daži no viņiem ir pat apmeklējuši latviešu papildskolu, nemēdz sarunāties savā starpā mātes valodā un par to arī maz interesējas. Viņiem maz vārdu šai valodā, tāpēc vieglāk izteikties tajā valodā, kur viņi mācās publiskās skolās piecas dienas nedēļā. Domāšanas ziņā, laikam, vēl nav noteiktības — domā kā mātes, tā svešvalodā.

Savstarpējie pārmetumi, lai gan tos abas puses nevēlas un reizēm arī nosoda, nāk lietas būtībai par labu. Cilvēka dzīvē ļoti svarīga ir viņa pārliecība. Kas otram kaut ko pārmet, tas parasti apzinās, ka viņam tas būtu jāzina vai jādara. Ja jaunā paaudze pārmet vecākiem, ka tie nav iemācījuši saviem bērniem latviešu valodu, tad šķiet, ka šie jaunieši apzinās nepieciešamību zināt savas mātes valodu. Tas ir ļoti svarīgs faktors cilvēka domu gaitā — pārliecība, ka viņam šī valoda jāiemācās. Ar to mērķis ir sasniegts, izņemot, protams, tos jauniešus, kas vecākiem nekā nepārmet, un arī latviešu valodā nemēdz runāt, ja to vēl daļēji pārvalda. Tie aiziet no latvju tautas. Tāds nobirums zināmos apstākļos ikvienai tautai ir bijis un būs. Jācer, ka latviešu tautai trimdas apstākļos tas nebūs pārāk liels. Turpretim tie, kas spēj pārmest vecākiem nolaidību, tautai neies zudumā. Viņi var, varbūt, neatgriezties dzimtenē, bet savai tautai muguru nepagriezīs. Tāpēc nav nevēlami jauniešu pārmetumi vecākiem. Jāvēlas tikai, lai tie nebūtu bagāti asumiem.

Vecās paaudzes pārmetumi jauniešiem arī nav nosodāmi. Tie vispirms liecina, ka šajās aprindās nav zudusi griba cīnīties par savas tautas eksistenci. Protams, netrūkst runātāju un rakstītāju, kas mēdz deklarēties, bet darbos atturēties no savām deklarācijām, reizēm pat rīkoties pretēji tām. Bet tādu individu nav daudz, un viņi viegli un ātri atklājami. Katrā ziņā vecākās paaudzes pārmetumi liecina par tās uzticību savai tautai.

Otrkārt, šie pārmetumi ir norādījums jaunajai paaudzei neaizmirst mātes valodu un neatsvešināties no savas tautas. Šķiet, ka te ļoti svarīgi lietot vārdu „mātes" valoda, jo tas latviešiem vēl ir cienījams, ko gan nevar teikt par šejieniešiem. Un jāvēlas, kaut latvieši nekad neatteiktos no savas mātes un viņas valodas cienīšanas, jo tad nepārtrūkst tie pavedieni, kas bērnus un [illegible] vecākiem. Līdz ar to paliek spēkā arī griba zināt mātes valodu, jo tikai tajā iespējams atdzīvināt bērnības atmiņas par mātes un viņas lolojuma attieksmēm. Šis atgādinājums, protams, jāizsaka pieklājīgi maigā veidā, lai ar to jauno paaudzi sev tuvinātu, bet nekādā ziņā nedotu tai iemeslu apvainoties un atsvešināties no latviskās kultūras glabātājiem.

Tātad paaudžu savstarpējie pārmetumi nav bīstami, bet drīzāk gan vēlami, ja ar tiem netiek pārkāptas pieklājības un labvēlības robežas.

MEDIKAMENTU SŪTĪJUMI UZ OKUPĒTAJĀM ZEMĒM PILNĪGI APSTĀJUŠIES

(LZA) Savā laikā ziņojām, ka ar 1. oktobri zāļu un medicīnisku preparātu pārsūtīšanu uz Baltijas valstīm un citām okupētajām zemēm muita laidīs cauri vienīgi tad, ja sūtījumam būs okupētās zemes atļauja tās ievest no ārzemēm un vietējā ārsta recepte par nepieciešamo zāļu vajadzību.

Zviedrijas lielās spedicijas firmas „A/B Nyman & Schulz", kuŗai ir vienpersonīgs nolīgums ar „Intūristu" dāvanu saiņus pārsūtīt no Skandinavijas valstīm un daļēji arī no Vācijas, pārstāvis mums paskaidro, ka pēc 1. oktobŗa zāļu pārsūtīšana uz okupētajām zemēm gandrīz galīgi apstājusies, jo līdz šim neviena apliecība pēc jauno noteikumu spēkā stāšanās nav iesniegta. Minētās firmas vairākas pilnvarotas personas patlaban uzturas Maskavā un ved sarunas ar „Intūristu". Sarunu norise pagaidām netiek izpausta. Var būt prasīs jauna līguma parakstīšanu, kas notiek ik gadus. Nav izslēgta varbūtība, ka krievi uzstādīs jaunus noteikumus un pat paaugstinās muitas likmes, kuŗas jau tagad ir pasakaini augstas. Min par jauniem noteikumiem un ierobežojumiem.

Dzimtenes okupanti, lai attaisnotu savu drakonisko rīkojumu, nesen Rīgas radiofonā pie mikrofona bija norīkojuši divus ārstus, kas stāstīja, ka ārzemju medikamenti esot lielāko tiesu mazvērtīgi — tos pērkot vienīgi aiz skaļas reklāmas. Padomija ražojot visas tās pašas zāles, kas pērkamas ārzemēs. Ar saiņos ievietotām zālēm bieži notikuši tādi gadījumi, kad veci cilvēki lietojuši lopiem domātas zāles. Pārraidījums notika latviešiem ārzemēs, bet ne dzimtenē mītošiem, jo radītu īgnumu par meliem, kas tiek stāstīti.

Šo rindu rakstītāja rokās ir vēstule no Vācijas, kuŗā īsumā skan šā: „Vecākais brālis jau invalids. Lūdza zāles, kuŗas nav uz vietas dabūjamas. Nosūtīju brālim labas zāles, — bet tās vakar atnāca atpakaļ, un, galvenais, paciņa nemaz nav līdz Tukumam nonākusi — tā nāk atpakaļ no Maskavas muitas ar atzīmi franču valodā, ka aizliegts ievest!"

KĀ NĀK UN KUŖP AIZIET ZIEDOTIE DOLĀRI

LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU ZIEDOJUMU VĀKŠANA ŅUJORKĀ

Rudens ir ziedojumu vākšanas laiks, kad labdarības organizācijas papildina savus līdzekļus nākamā gada darbībai. Ņujorkā kā pirmā latviešu organizācija savus ziedojumu sarakstus izsūtīja kaŗa invalidi, pēc tam Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Palīdzības fonds un dažas dienas vēlāk arī Daugavas Vanagi.

Daugavas Vanagi savāktos līdzekļus izmantos Ziemassvētku veltēm invalidiem un to ģimenes piederīgajiem, kritušo kaŗavīru atraitnēm, bāreņiem, tēviem un mātēm Vācijā un Austrijā, kā arī izsūtījumā esošiem un tiem, kas no izsūtījuma atgriezušies. Bet arī Amerikas kontinentā bieži vien vajadzīga palīdzība, kad vecums, slimība vai citas likstas liek meklēt latviešu sabiedrības atbalstu. Līdzīgas vajadzības ir arī Kaŗa invalidu apvienībai, kur līdzekļi gan vācami arī atpūtas namam un bibliotēkai.

Draudzes palīdzības fonds atbalstu cenšas piešķirt ikvienam, kam tāds vajadzīgs, neievērojot piederību pie draudzes. Svētkos un Ģimenes dienā fonds atceras vecos ļaudis Vācijā un Austrijā, sūtot daļu līdzekļus mācītājiem sadalei. Tāpat fonds nosūta tiešā veidā vai caur citām latviešu organizācijām Eiropā palīdzības saiņus izsūtītiem, vai arī tiem, kas no izsūtījuma atgriezušies. Visas šīs trīs organizācijas veic līdzīgu palīdzības darbu, vienā laikā vāc arī ziedojumus, bet panākumi ir dažādi. Gadās, ka šīs trīs organizācijas piesūta ziedojumu sarakstu vienam vācējam, kam tad nu jāvāc visām trim organizācijām; gadās arī ka visu triju organizāciju pārstāvji ierodas pie kāda vākt ziedojumus vienā dienā, un tikai pirmajam veicies labāk.

Lielākās summas Ņujorkā un apkārtnē savāc draudzes palīdzības fonds, kam ziedojumu vākšanas akcija daudz labāk noorganizēta. Vairāk kā 3500 draudzes locekļu un labvēļu sadalīti mazos rajonos, ko apstaigā ziedojumu vācēji, tā kā var apstaigāt visas ģimenes, kas pieder pie draudzes, un daļu no tām, kas parasti kaut ko dod, bet draudzē nav.

Reti gadās tādi, kas atsaka principu dēļ, dažreiz gadās tādi, kam nav ko dot, bet dažreiz vajadzīga arī palīdzība. Parasti ziedojumu dod, un, atkarībā no apstākļiem tas ir lielāks vai mazāks.

Nav iespējams apstaigāt visus Ņujorkas tautiešus, un apstaigājamo skaits varbūt ir tikai apmēram puse, varbūt pat mazāk. Dažiem izsūta atsevišķus aicinājumus, cits savu ziedojumu piesūta labprātīgi, bet lielai daļai nav zināmas adreses.

Fondam līdzekļi ienāk arī no dažiem labdarības sarīkojumiem un atsevišķām kollektēm. Jāatzīmē Bronksas svētdienas skolas skolēni, kas pagājušo gadu nosūtīja saini kādam mazam zēnam Latvijā, kas tikko bija atgriezies no Sibirijas bez mātes, bet šogad nosūtīja saini kādai teoloģijas studentei.

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes palīdzības fonds dibināts 1951. gadā, lai atbalstītu vecos un tuberkulozes slimos, kas palikuši Vācijā pēc izceļošanas akciju noslēguma. Gadiem paejot, radās jauni uzdevumi, dažreiz bija vajadzība izsniegt palīdzību Ņujorkas un apkārtnes tautiešiem vai pabalstīt daudzbērnu ģimenes, kas savus bērnus sūta vasarā uz draudzes vasaras nometni.

Ar 1955. gadu radās iespējas pabalstīt latviešus izsūtījumā, un tagad šim nolūkam aiziet apmēram divas trešdaļas no saziedotajiem līdzekļiem. Saņemtas pateicības vēstules gan no Sibirijas, gan Latvijas, un tās liecina, ka palīdzība aizgājusi pareizo ceļu. Daudziem šādi sūtījumi palīdzējuši atgūt veselību, lietojot sūtītās zāles, citiem tas palīdzējis uzsākt jaunu dzīvi, no izsūtījuma atgriežoties, bet visiem tas devis stiprinājumu, ka latvieši vēl ir viena tauta, kā dzimtenē, tā izsūtījumā vai trimdā.

Palīdzības fondu pārvalda fonda komiteja septiņu locekļu sastāvā, kopā ar visiem trim Ņujorkas mācītājiem. Komiteja izšķir mazākus pabalstus, par lielākiem vajadzīga draudzes valdes piekrišana.

Daugavas Vanagiem ir atsevišķi dedzīgi ziedojumu vācēji, kā arī izstrādāta ziedojumu vākšanas sistēma, un panākumi ir mazāki kā draudzei, lai gan katru gadu ienāk ievērojamas summas. Kaŗa invalidiem līdz šim nav bijuši sevišķi ievērojami panākumi, bet šogad ziedojumu vākšana ir aktivizēta, izsūtot ļoti daudz ziedojumu vākšanas rakstus. Kā šogad veiksies, to redzēs tikai pēc ziedojumu vākšanas akcijas noslēguma decembrī.

V. I.

LATVIETIS OPONĒ LIPMANIM

„Latvian disputes Lippmann" — ar šādu virsrakstu Boston Globe 14. novembŗa n-rā publicē lasītāja Juŗa Daugavas vēstuli, kuŗā izteikts protests Valtera Lipmana maldīgam konstatējumam, viņa rakstā „Lippmann hits Nixon Peace Junket Plan", kas minētajā laikrakstā publicēts 8. novembŗa n-rā un skar Baltijas valstis. Rakstītājs saka: „Esmu ļoti sašutis par Valtera Lipmaņa apgalvojumu, kur ievērojamais amerikāņu ievadnieks saka, ka Baltijas valstis ir Padomju Savienības neatņemama daļa. Es nāku no Latvijas, no Baltijas valstīm, un nekad šādu apgalvojumu nevaru pieņemt. Ar Staļina pavēli Baltijas valstis tika okupētas, bet brīvā pasaule, ieskaitot ASV, nav atzinusi, ka Baltijas valstis būtu Padomju Savienības sastāvdaļa. Sūtņi no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas darbojas Vašingtonā un Londonā ar pilnu jaudu. Latvieši, lietuvji un igauņi ir draudzīgi Savienotajām Valstīm un nav tādi kā Kremļa ļaudis. Mums nevajadzētu atkārtot Chruščeva propagandu šai zemē, bet vajadzētu gan palīdzēt šiem ļaudīm, kas cīnās par brīvību un tiesībām."

Piezīmējams, ka Lipmaņa raksts, kuŗā pēdējais bija iznīcinājis viceprezidenta Niksona ideju par Eizenhauera sūtīšanu uz okupētām zemēm, parādījās tieši prezidenta vēlēšanu dienā, un zināmā mērā tā arī Baltijas valstis tika iejauktas šai kampaņā.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem tiem tautiešiem un tautietēm, kas š. g. 11. novembrī — Lāčplēšu svētkos, bija pulcējušies DV namā, lai atcerētos tos cīnītājus, kuŗi savā laikā un dažādās frontēs cīnījušies par mūsu tēvzemi, mūsu mīļo Latviju.

Veco strēlnieku, atbrīvošanas cīņu un 2. pasaules kaŗa līdzgaitnieks, bijušās Latvijas armijas bij. virsnieks, L. k. o. k., Arturs Vītoliņš, Toronto.

GODINA KRITUŠOS VAROŅUS

Vainagu ar lentu mūsu nacionālajās krāsās DV vārdā pie pieminekļa nolika A. Bērziņš (trešais no kreisās).

Jau otro gadu 11. novembrī DV Kičeneras - Vaterlū nodaļa piedalās Kanadas kritušo kaŗavīru piemiņas ceremonijā. Sarkanbaltsarkanā lenta greznoja vainagu, kuŗu DV nodaļas vārdā pie kritušo kaŗavīru pieminekļa nolika A. Bērziņš. Nodaļas karogu nesa J. Dundurs. Kad karogi liecās sveicienam katra klātesošā latvieša sirds sāpēs sažņaudzās, pieminot latviešu kaŗavīru. Godinot šīs zemes varoņus, godinām arī savus Lāčplēšus. Lai šim DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas pasākumam sekotu visa Vanagu organizācija, tā pierādīdami lojālitāti ne tikvien pret Kanadu un tās varoņiem, bet līdz ar tiem arī pret Lāčplēša dienu un kritušiem latviešu kaŗavīriem.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 18

I. Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

Austrālijas baltiešu izstāde Ņujorkā

Austrālijā dzīvojošo latviešu, igauņu un lietuviešu mākslinieku izstādi atklāja 16. novembrī Dunkanes gleznu galerijā, 215 E. 82 St. Manhatenā. Izstādē redzami šādu latviešu darbi: Āboliņa, Bisenieka, Jurjāna, Krīva, Trumpja un Zustera. Piedalās 3 igauņi, 3 lietuvieši un vēl dažu citu tautu pārstāvji. Izstādi noorganizējis igauņu tēlnieks E. Aviks. Izstāde turpināsies līdz 1. decembrim.

Pirms ierašanās Ņujorkā, šī izstāde notika Parīzē, kur vienu latviešu mākslinieka darbu ieguvis kāds mūzejs. Pēc Ņujorkas izstāde apceļos arī citas ASV pilsētas.

Roku rokā ar pārējām organizācijām

DV Sv. Katarīnes nodaļai 10 gadu

Sv. Katarīnes DV nodaļas 10. gada svētkus ievadīja ar māc. J. Vējiņa (Bafalo) svētbrīdi. Izjustos vārdos mācītājs aizveda klausītājus tālajos cīņu laukos, kur daudzi Latvijas dēli vēstures lappusēs ierakstījuši varoņu vārdus, ziedojot dzīvību tēvzemei.

Nodaļas pr-ks Žanis Andersons īsos vārdos pakavējās pie tā brīža, kad pirms 10 gadiem viņš ar dažiem cīņu biedriem sanākuši kopā pirmajā nodaļas dibināšanas sanāksmē. Toreiz pat neiznācis kandidātu visiem nodaļas valdes amatiem, bet nākošajos gados biedru skaits strauji pieaudzis jau pāri 60. Desmit gados neatlaidīgā darbā un tautiešu atsaucībā savākts daudz zelta graudu palīdzībai, aprūpei un pārējiem DV mērķiem.

Viņš aicināja sarīkojuma dalībniekus ar klusuma brīdi godināt varoņus un DV biedrus, kas aizgājuši aizsaules ceļos.

DV KV pr-dis V. Mukts, nesot sveicienus jubilāriem, norādīja: ja šie svētki tiktu svinēti brīvajā dzimtenē, tad daudzu krūtis rotātu ordeņi par varonību aizvadītajās cīņās. Viņš pasvītroja Sv. Katarīnes DV nodaļas darbu, jo proporcionāli latviešu skaitam, katarīnieši parādījuši lielu rosmi un guvuši labus panākumus. Viņš sevišķi izcēla Sv. Katarīnes DV nodaļas Vanadžu kopu. Vanadzes ar savu nenogurstošo palīdzības darbu parādījušas īstu priekšzīmi, kā arī mīlestību tai tautas daļai, kas nonākusi trūkumā un postā. (Pašreizējā Vanadžu kopas pr-ce ir Marta Dālberga). Toronto viesis novēlēja Vanadzēm un Vanagiem tikpat veiksmīgus nākošos 10 darba gadus, ejot roku rokā ar pārējām latviešu organizācijām, jo tikai kopīgā darbā un kopīgā solī varēsim īstenot iecerēto.

Viņš paziņoja, ka DV centrālā valde Eiropā ar augstākās pakāpes atzinības rakstu apbalvojusi Sv. Katarīnes ilggadīgos biedrus - nodaļas dibinātājus: Pēteri Vītolu un Jāni Gulbi.

Niagaras DV nodaļas pr-ks J. Celms nesa Niagaras Vanagu sveicienus un DV KV vārdā pasniedza atzinības rakstus E. Kleinhofai, A. Kārklai un J. Strautmanim. Vīru koŗa „Viesturs" un jaun. apg. „Ceļinieks" sveicienus nesa A. Šteinbachs. Bramptonas DV nodaļas vārdā sveica J. Ronis, bet Hamiltonas — V. Tuklers, Niagaras draudzes vārdā — P. Treijers, skautu un gaidu sveicienus — E. Jēkabsons, Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku kluba vārdā — V. Zvejnieks, kuŗš pie nodaļas karoga kāta piestiprināja sidraba plāksnīti — velti 10 gadu darba atcerei.

Jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" vārdā sveica pr-ža v. Jānis Baltais, Sv. Katarīnes latviešu skolas vārdā — vecāku padomes pr-dis M. Mukāns, bet Niagaras sporta kluba un Niagaras skolas sveicienus nesa skolas pārzinis J. Liģers.

Rakstveida sveicienus bija sūtījis Sv. Katarīnes ev. lut. draudzes pr-ks H. Greble u. c.

Vīru koris „Viesturs" diriģentes L. Albertiņas vadībā iepriecināja nelielo klausītāju pulciņu ar 4 braši noskandētām dziesmām. Ilgie aplausi liecināja, ka vīru balsis dziļi atbalsojušās klausītāju sirdīs.

Vanadžu kopa savas centīgās pr-ces vadībā bija sagādājusi bagātīgu cienasta galdu svētku viesiem, pie kuŗa risinājās sirsnīgas pārrunas un domu izmaiņa.

J. L.

KANADĀ

TORONTO

⊕ Latviešu kreditsabiedrībai un Latviešu nacionalai apvienībai Kanadā ir tagad pievienots pašiem savs telefons WA 4-0503 (Sv. Andreja baznīcā).

⊕ Ceturtdien, 24. novembrī, pl. 7 vakarā Hart House telpās (music room) notiks Toronto latviešu studentu kopas sapulce ar paneļa diskusiju „Mums jāasimilējas". Diskusijas debatēs „par" piedalās: Imants Freibergs, Vaira Freiberga, Maruta Salmiņa un Juris Svenne, bet „pret" — Ināra Grava, Anita Liepiņa, Aivars Staško un Dagnija Treijere. Paneļa vadītājs Juris Salmiņš. Paneļa diskutētāji aizstāvēs temas domu, bet tas nenozīmē, ka izteiks arī savu pārliecību. Pēc paneļa diskusijas debatēs varēs piedalīties arī pārējie vakara dalībnieki, bus nobalsošana ar sekojošu saviesīgu vakaru. Sanāksmē visi laipni aicināti, kopas biedriem ieeja brīva, pārējiem — 50 c.

⊕ Toronto latviešu katoļu draudzes nekustāmā īpašumā nobeigti upes krastmalas uzpošanas darbi, kā arī bij. īpašnieks izbūvējis ceļu uz nekustamo īpašumu.

⊕ Toronto latviešu katoļu vienība rīko sestdien, 26. novembrī, pl. 7,30 vakarā Columbus apakšējā zālē (Sherbourne - Linden) saviesīgu Andreju vakaru (Adventu ievadot) ar bazāru. Laba deju mūzika, bufete ar dažādiem atspirdzinājumiem, dažādi pārsteigumi. Ieejas maksa $1.50. Visi laipni aicināti. Vienības locekļi laipni aicināti pasteigties ar ziedojumu nodošanu bazāram, tos nododot dāmu komitejas vai valdes locekļiem.

⊕ Latviešu katoļu bērnu Ziemassvētku eglīte būs 26. decembrī, pl. 4 p.p. Sv. Miķeļa katedrāles draudzes zālē. Dāmu komiteja iecerējusi īpašu Kristus dzimšanas svētku uzvedumu. Bērnu vecāki, kas vēlētos savu bērnu piedalīšanos uzvedumā, lūgti tos steidzami pieteikt dāmu komitejas pr-cei T. Dubrovskai, tel. RO 7-7823.

⊕ Toronto latviešu jaunatnes Darba kopas rīkotajā Mārtiņu vakarā bija pulcējušies ap 50 kopas biedru ar viesiem. Apm. 1/3 vakara apmeklētāju bija tērpušies maskās (čigānietes, palaidņi, rudens bērns u. c.). Masku godalgošanu vadīja Māris Pone, par labāko masku atzina Mušmiri (Maruta Salmiņa), Čigānieti (Juris Salmiņš), Palaidņa zēnu (Lizabete Avika), Nakti (Zaiga Zariņa). Aivars Pone lasīja Ilmāra Batraka humoristisku apcerējumu par Mārtiņiem. Bija bagātīgs Mārtiņu galds ar ceptu gaili, medus raušiem, medus alu u. c. gardumiem. Jaunieši dejoja modernās un tautas dejas pie skaņu plašu mūzikas. Atsevišķas dejas spēlēja arī pašu jauniešu sastādīts orkestris: Aivars Staško (akordeons), Māris Pone (mandalīna) un Agris Zobens (bungas). Vakars noritēja spraigā omulībā.

K.

⊕ Mācītājs A. Briedis kristījis Dainu Bērziņu, Imanta un Veltas meitiņu.

KIČENERĀ, ONT.

⊕ Atceroties Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas dienu, DV Kičeneras - Vaterlū nodaļa kopā ar Kičeneras - Vaterlū latviešu biedrību rīko šai dienai veltītu koncertu. 27. novembrī St. Matthews baznīcas zālē. Ieeja no Church St. Koncertā piedalās apvienotais vīru koris „Viesturs". Diriģenti Ludmilla Albertiņa un Imants Sakss. Ieejas maksa $1.50 no personas, bērniem un skolēniem brīva.

Abu organizāciju rīkotais eglītes vakars bērniem notiks 17. decembrī, pl. 18-os YWCAs apakšējās telpās (84 Fredrick St.), Kičenerā.

VINIPEGĀ

⊕ Vinipegas latviešu biedrības pilnsapulce no 35 aktīviem biedriem piedalījās 18. Pilnsapulci vadīja A. Vītiņš, protokolēja M. Štauvers.

Valdes ziņojums uzrādīja ļoti ražīgu un aktīvu pagājušo darbības gadu. Bez pašu sarīkojumiem VLB ir piedalījusies arī dažādās kanadiešu un starptautiskās informacijas un reprezentācijas sanāksmēs.

VLB ir noorganizējusi transportu 5 svētdienas skolas audzēkņiem un vienai skolotājai. Svētdienas skolas vajadzībām VLB dāvinājusi 12 lasāmgrāmatas un jaundibinātās klases audzēkņiem izlaiduma dienā 7 grāmatas. Skolas desmit darba gadu jubilejā, lai veicinātu skolas turpmāko darbību un pavairotu skolēnu skaitu, VLB valde nolēma maksāt pusi 1960./61. mācības gada maksas visiem tiem latviešu skolas audzēkņiem, kas šinī mācības gadā uzsāks skolas mācības.

Ugunsgrēkos cietušajām latviešu ģimenēm VLB ir ziedojusi — $25,- katrai.

Lai gan pagājušajā gadā nodibināto stipendiju neviens nav pieprasījis, VLB valde ierosināja fondu nelikvidēt, bet gan vēl papildināt ar jauniem līdzekļiem. To pilnsapulce arī akceptēja. Šinī darbības gadā valde varēs piešķirt divas stipendijas. Pilnsapulcē izskatnēja cerība, ka sabiedrības atsaucība šim svētīgajm pasākumam jaunajā darbības gadā vēl pieņemsies.

Jaunajam darbības gadam pilnsapulce pieņēma valdes izstrādāto budžeta projektu $450.00 apmērā.

Kā parasti grūtības radās ar valdes vēlēšanām. Ar lielām grūtībām sarakstā izdevās paturēt nepieciešamo kandidātu skaitu. Ievēlēja veco valdi: E. Dīriķi, O. Kļaviņu, K. Krastiņu un M. Tolku, par priekšnieku T. Blosmani. Revīzijas komisijā ievēlēja V. Dīriķi, A. Aņģi un A. Vītiņu.

⊕ Vinipegas latviešu ev. - lut. Svētā Krusta draudzes gadskārtējais bazārs notiks svētdien, 27. novembrī, plkst. 2.00 p.p. Civic Caledonian Curling Club telpās, 348 Sherbrook St. Izlozē paredzamas vērtīgas mantas, būs dažādi atspirdzinājumi. Pēc mantu izlozes Vinipegas latviešu akadēmiskās saimes rīkots referāts, veltīts Krišjāņa Barona 125. dzimšanas dienas atcerei. Referēs Elza Šnikere.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI PAREIZI?

Latvijas Amerikā red.:

Ar sašutumu sirdī vēršos pret tām organizācijām Toronto, kuŗas pieteikušas savus sarīkojumus 26. novembrī pēc tam, kad sen jau Latvijas Amerikā sarīkojumu kalendārī minētais datums bija aizņemts ar TLB dramatiskā ansambļa pirmizrādi „Āksts".

Cik atceros, arī latviešu virsnieku apvienība savu gadskārtējo Latvijas kaŗa skolas dibināšanas atceri allaž rīkoja decembŗa mēneša pirmajās dienās.

Arī Studenšu korporāciju kopa, kur bez vecās paaudzes ir pārstāvēta daudz mūsu jaunatne, nav citu datumu atradusi!

Visiem minētajiem vajadzētu sekmēt trimdā mūsu dzīvo latviešu mākslu — teātri, un respektēt tos cilvēkus, kas ar mīlestību visu savu brīvo laiku — svētdienas un vēlās nakts stundas ziedo šim darbam, un bieži pat savus personīgos līdzekļus.

Ja mūsu intelligence neapmeklē izrādes, ko tad lai gaidām no pārējiem?

E. K., Toronto.

ATBILDE ALBERTAM KALNIŅAM

Latvijas Amerikā red.:

Sav. Valstis nav piedzīvojušas Denkirku ar Kennedija ievēlēšanu par prezidentu, bet gan lielu uzvaru, kuŗā Denkirku ir piedzīvojuši slavenie „bigoti" K.K.K., Kalniņa kungs un viņam līdzīgi.

Nav brīnums, ka kļūdījās Ruzvelts, Trumens, bet brīnums, ka arī Eizenhauers pēc visa pieredzēta ir tikai mīņājies uz vietas, pievākdams pie malas savus lielos ģenerāļus kā MekArtūru, ir atdevis pusi Korejas, pusi Indokīnas, ir brāļojies Ženēvā, klusējis Ungārijas lietā u.t.t.

Niksons kā ASV prezidents līdzinātos nullei, ievērojot, ka opozīcija valdītu Kongresu un Senātu.

Demokratu partija ir reiz izvedusi Sav. Valstis no chaosa, kuŗā bija noveduši republikāņi, tamdēļ nav brīnums, ka amerikāņi dievina Rūzveltu. Un tikai starp demokratiem šodien var redzēt ceļamies jaunus spēkus, kas varēs izvest arī pasauli no briesmām.

Es personīgi Kennedijā redzu ne tikai lielu valstsvīru, bet arī lielu, noteiktu principu cilvēku, kuŗam var uzticēt noteikt pasaules likteņus.

Niksonā redzu tikai labu cilvēku, mainīgu uzskatos, veiklu laipotāju un pārliecinātu kvēkeri, kuŗa ticība neatļauj pacelt zobenu pret savu ienaidnieku.

Mēs, latvieši, gan esam visādi lieli, bet poītiķu mums nav bijis un arī nav.

Pašreiz mums gan katram būtu jāsaprot, kur degunu var bāzt un kur ne. Ja to Kalniņa kungs vēl nesaprot, tad var gadīties, ka kādreiz degungals paliek durvju starpā.

-ks, Toronto.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.
VICTORIA AVE., APT. 16

Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive
N MILLS, ONT. - HI 7-4323.
o, uguns, garantiju, publis
atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA
KĀNBERGA
birojs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
Danforth — starp Logan un
Carlaw Ave.).
HO 3-2667, Toronto.

Austrālijas baltiešu izstāde Ņujorkā

ustrālijā dzīvojošo latviešu, iņu un lietuviešu mākslinie- izstādi atklāja 16. novembrī ikanes gleznu galerijā, 215 E. St. Manhatenā. Izstādē redza- šādu latviešu darbi: Āboli- Bisenieka, Jurjāna, Krīva, mpja un Zustera. Piedalās 3 iņi, 3 lietuvieši un vēl dažu tautu pārstāvji. Izstādi no- anizējis igauņu tēlnieks E. ks. Izstāde turpināsies līdz 1. embrim.

irms ierašanās Ņujorkā, šī iz- de notika Parīzē, kur vienu iešu mākslinieka darbu iegu- kāds mūzejs. Pēc Ņujorkas āde apceļos arī citas ASV pil- s.

LASĪTĀJU vēstules

VAI PAREIZI?

ijas Amerikā red.:

r sašutumu sirdī vēršos pret organizācijām Toronto, ku- pieteikušas savus sarīkoju- s 26. novembrī pēc tam, kad jau Latvijas Amerikā sarī- umu kalendārī minētais tums bija aizņemts ar TLB matiskā ansambļa pirmizrādi ksts".

ik atceros, arī latviešu virs- ku apvienība savu gadskārtē- Latvijas kara skolas dibināša- s atceri allaž rīkoja decembra neša pirmajās dienās.

ri Studenšu korporāciju ko- kur bez vecās paaudzes ir rstāvēta daudz mūsu jaunat- nav citu datumu atradusi!

isiem minētajiem vajadzētu kmēt trimdā mūsu dzīvo lat- šu mākslu — teātri, un re- ktēt tos cilvēkus, kas ar mī- tību visu savu brīvo laiku — ētdienas un vēlās nakts stun- s ziedo šim darbam, un bieži t savus personīgos līdzekļus. a mūsu intelligence neapmek- izrādes, ko tad lai gaidām no rējiem? **E. K., Toronto.**

ATBILDE ALBERTAM KALNIŅAM

tvijas Amerikā red.:

Sav. Valstis nav piedzīvojušas nkirku ar Kennedija ievēlēša- par prezidentu, bet gan lielu varu, kurā Denkirku ir piedzī- usi slavenie „bigoti" K.K.K., lniņa kungs un viņam līdzīgi. Nav brīnums, ka kļudījās Rūz- lts, Trumens, bet brīnums, ka Eizenhauers pēc visa pieredzē- ir tikai mīņājies uz vietas, pie- kdams pie malas savus lielos nerāļus kā MekArtūru, ir at- vis pusi Korejas, pusi Indoķī- as, ir brāļojies Ženēvā, klusējis gārijas lietā u.t.t.

Niksons kā ASV prezidents lī- ninātos nullei, ievērojot, ka pozīcija valdītu Kongresu un nātu.

Demokratu partija ir reiz izve- usi Sav. Valstis no chaosa, kurā ija noveduši republikāņi, tām- ēļ nav brīnums, ka amerikāņi ievēlēja Rūzveltu. Un tikai starp mokratiem šodien var redzēt elamies jaunus spēkus, kas va- ēs izvest arī pasauli no bries- nām.

Es personīgi Kennedijā redzu ne tikai lielu valstsvīru, bet arī lielu, noteiktu principu cilvēku, kuram var uzticēt noteikt pasau- es liktenus.

Niksonā redzu tikai labu cilvē- ku, mainīgu uzskatos, veiklu lai- potāju un pārliecinātu kvēkeri, kura ticība neatļauj pacelt zobe- u pret savu ienaidnieku.

Mēs, latvieši, gan esam visādi lieli, bet poitiķu mums nav bi- jis un arī nav.

Pašreiz mums gan katram bū- tu jāsaprot, kur degunu var bāzt un kur ne. Ja to Kalniņa kungs vēl nesaprot, tad var gadīties, ka kādreiz degungals paliek dur- vju starpā. **-ks, Toronto.**

uskriptus saīsināt. uzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs arka. m parakstītajos rakstos izteiktās s viedokli.

FRANČU TEĀTRIS CĪŅĀ AR KINĒMATOGRAFU UN TELEVĪZIJU

Jau sen runā un raksta par krizi, kuru pārdzīvo teātris. Vecajam teātra sāncensim kinēmatografam ir pievienojies jauns bīstams konkurents — televīzijas aparāts. Lielu vēsturisku traģēdiju inscenējumā teātris nevar vairs sekmīgi sacensties ar kinēmatografu: neviens teātris nespēj radīt tādu dekorātīvu ietērpu (vēsturiskas celtnes u. c.) un masu skatus kā kino. Tātad teātrim ir vai nu jāatsakās no tamlīdzīgām lugām vai arī jāmeklē jauni ceļi to inscenēšanā. Ir arī mainījusies modernās publikas gaume: kinēmatografs ar savu ātro skatu maiņu ir atradinājis skatītājus no psīcholoģisku problēmu risināšanas. Acīmredzot teātrim ir vajadzīga jauna veida drāmatiskā literātūra resp. lugas — un jauns inscenējuma veids. Tam ir jāatrod kaut kas īpats, kaut kas „vēl nebijis", kaut kas tāds, ko nesniedz ne kino, ne televīzija. Teātris ir nonācis ceļa jūtīs: viņš meklē jaunus ceļus, eksperimentē.

Visaktīvākā un vispārdrošākā šinī eksperimentēšanā ir Francija. Tas liekas savādi, ja ievērojam faktu, ka teātris šinī zemē līdz pat pēdējam laikam sīksti turējās pie vecajām franču drāmas tradicijām. Franču teātris vienmēr ir bijis statisks, naidīgs dinamismam. Tanī dominē monologi, — pie tam nereti stipri gaŗi, kuros autori cenšas paust zināmas idejas. Tas ir ne tikai veco 17. g. simteņa klasiķu Korneija un Rasīna, bet arī daudz vēlāk Rostāna lugās (piemēram, „Ērglēnā") un pat mūsu laikmeta autora Žirodū drāmatiskajos darbos. Franču lugas līdz šim vienmēr bija konstruētas, sekojot vecajai, vispārpieņemtajai sistēmai: to pamatelementi bija intriga, kas pamazām sasniedz savu augstāko kāpinājumu, un raksturi, kurus skatītājs redz pakāpeniski attīstāmies lugas gaitā. Jaunā franču drāmatikā literātūra un visjaunākie franču teātru inscenējumi grauj visas šīs gadu simteņiem vecās tradicijas.

Franču jaunās „revolūcionārās" drāmas priekšgalā ir Jonesko, — rumānis pēc izcelsmes. Laikam gan nevienā citā zemē tik liels skaits sveštautiešu nav kļuvis par vispāratzītiem rakstniekiem kā Francijā. Franču 20. gadu simteņa literātūra ir uzsūkusi ne tikai krievu emigrantus kā, piemēram, Trojā, Zoē Oldenburgu u. c., bet arī angļus (resp. īrus) kā Žiljenu Grīnu, Samuelu Beketu u. t. t. Pirms 10 gadiem vienā no Parīzes mazajiem „revolūcionārajiem" teātriem notika Jonesko lugas „Plikgalvainā dziedātāja" pirmizrāde. Daļa skatītāju to uzņēma ar smiekliem un protesta saucieniem. Tagad Jonesko lugas ir jau vispār atzītas: slavenas franču trupas, kā piemēram, Barō trupa ir uzņēmušas Jonesko lugas savā repertuārā, un Jonesko ir iekaŗojis pat ārzemju (piemēram, Anglijas) skatuves, tā ka viņu var saukt jau par franču drāmas „avangarda klasiķi". — Jonesko drāmās nav ne intrigas ar tai raksturīgo kāpinājumu, ne raksturu. Personas viņa lugās nepauž nekādas idejas: Jonesko ir vienmēr bijis noskaņots pret teātra didaktisko nozīmi pret dažādām tezēm drāmatiskā literātūrā. Viņa „varoņu" runās ir daudz paradoksu, daudz komiska elementa; viņa lugas mums liekas neloģiskas, nereālas, mēs varam saukt tās par irracionālām. Brīžiem liekas, ka Kamī filozofiskās idejas šeit ir pārnestas uz skatuves: Jonesko lugas ir it kā variācija par Kamī temu: dzīve ir absurda, un cilvēks ir vientuļš šinī absurdajā pasaulē, šinī tukšumā.

Irracionāls ir pat Joneko pirmās lugas nosaukums „Plikgalvainā dziedātāja" (La cantatrice chauve"), jo neviena dziedātāja — ne ar matiem, ne bez matiem — neuzstājas minētajā lugā. Par spīti daudziem absurdiem elementiem (sevišķi lugas beigās), nevar noliegt, ka tanī ir daudz komisma. Ja grib, var saskatīt tanī britu snobiskās vidusšķiras karikatūru, jo lugas sākumā autors dod sīku norādījumus par darbības norisi: . . . „Mr. Smith, — anglis, angļu lēnkrēslā un angļu tupelēs, smēķē angļu pīpi, lasa angļu avīzi pie angļu kamīna . . . blakus viņam otrā angļu lēnkrēslā Mrs. Smith, — angliete, lāpa angļu zeķes. Ilgstošs angļu klusuma brīdis . . ." Ierodas viesi — Martina kungs un kundze — un sākas viena no tām sarunām, kas ir tik raksturīgas britu vidusšķiras sadzīves paražām, kur visi klātesošie nemitīgi „runā . . ., bet nekā nepasaka". Beidzot Martina kundze grib pastāstīt kādu „ārkārtīgu, neticamu gadījumu", kuŗu viņa redzējusi uz ielas, un visi priecājas, ka nu būs kaut kas, par ko varēs uzjautrināties (klasiskais britu izteiciens „enjoy"!). Gadījums, kuru visi atzīst par „fantastisku," ir šāds: Martina kundze ir redzējusi uz ielas labi ģērbtu kungu, kuŗš ir noliecies . . . lai sasietu savas atraisījušās kurpju saites! . . . Pēkšņi ierodas ugunsdzēsējs, apjautādamies, vai mājā nav kāds ugunsgrēks. Viņš žēlojas, ka viņam nav darba, jo ugunsgrēki kļuvuši ļoti reti. Par nelaimi, viņam nav tiesības dzēst ugunsgrēkus tādu pilsoņu mājās, kuri gan ir kļuvuši britu pavalstnieki, bet nav dzimuši Britanijā (katram ārzemniekam Britanijā ir zināms slavenais izteiciens „British born"), jo šādiem pilsoņiem ir gan „tiesība iegūt mājas, bet ne dzēst uguni, ja tanīs izceļas ugunsgrēks"! . . .

Divus gadus vēlāk (1952. g.) Parīzē izrādīja Jonesko lugu „Krēsli" (Les chaises), kura ir tikpat irracionāli konstruēta kā viņa pirmā luga. Aautors to nosaucis par „traģisku farsu." Un tiešām — par spīti šķietami komiskām situācijām iespaids ir dziļi traģisks. Lugas varoņi — 95 gadus vecs vecītis un 94 gadus veca vecenīte — sarunājas ar neredzamiem ieaicinātiem apmeklētājiem, kas ierodas viens pēc otra un novietojas krēslos uz skatuves. Vecenīte nes vienu krēslu pēc otra, kamēr beidzot pietrūkst krēslu un telpas to novietošanai. Vecītis stāsta neredzamajiem viesiem par nesasniegtiem ideāliem, sūtību, kuŗu viņš nav varējis piepildīt par spīti savam talantam; par to, ka viņš ir palicis nesaprasts. Viņam ir tik daudz svarīga, ko teikt cilvēcei, — „visiem kontinentiem", bet viņš nespēj atrast piemērotus vārdus: viņš būtu varējis glābt „slimo cilvēci", ja viņam to atļautu.

Austra Augenberga

Turpinājumā:
MAZIE TEĀTŖI

Eduards Freimanis

SAVĒJO PIEMINĒŠANA

Kāpēc aizbēgu tevis, mana ābeļu zeme?
Miera ēnā sauc sili, atkal aicina mājas.
Nozied vasara svešā, izdziest dienvidu svelme;
Viļņi izauklē miglu, un pār mani tā klājas.
Krēslas ezerā peldu, dienas nejaušu ēnu . . .
Miglas viļņos vien redzu, kad vēl tālumā skatos,
Savus sērdieņu draugus rāmām bajāru sejām,
Savas sendienu mīļās sarmas mirdzumu matos.
Vai zem liepām vēl saņēs dziesmās kamenu saime,
Tālo sērdieņu sētās kad caur miglu es nākšu?
Vai tu pieņemsi mani, maigo ābeļu zeme?
Savus mīļos tad saukšu, vecos dārgumus vākšu:
Liepu medu un ziedu, mīļus silu ziedošās ēnas
Sēru silīņu kalnā savas piemiņas senas.

ATZINĪBA LATVIEŠU AUTORAM PĒC NĀVES

LPB sekretārs Bostonā saņēmis Indianas universitātes folkloras un tautas mūzikas izdevuma „Archivists" redaktora palīdzes Džudītes Binkeles paziņojumu, ka nākošā numurā ievietos senatnes pētnieka Eduarda Paegles grāmatas „Salktis", „Progenitor der Svastika" Würzburg, 1957, aprakstu un izsaka apbrīnu par skaistajiem ornamentiem. Šo atzinību autors vairs nepiedzīvo, jo mira šī gada sākumā Vācijā.

Šis ir jau otrs gadījums, kad Indianas universitātes pieškir uzmanību latviešu folklorai. Būtu ieteicams arī pārējiem autoriem savas grāmatas piesūtīt šai universitātei.

JAUNA MĀKSLINIEKA DEBIJA

Teodora Grīnberga 1. patstāvīgo gleznu skati atklās 26. novembrī, pl. 6 p.p. Igauņu namā, 958 Broadview Ave. Izstāde būs atklāta katru darba dienu no pl. 6—9, izņemot trešdienas. Nedēļas nogalēs no pl. 12—9 vakarā. J. Kreiļa uzņ.

NETICI MŪŽĪGAI NAKTIJ

Vēstules Latvijai Amerikā par dzīvi, mūziku un dzeju

I.

VĒJUCIEMA SVEŠINIEKS

Kā milzu putns, lidojumam izplestiem spārniem, kalna malā stāv divžuburaina ābele. Es tai izzāģēju nokaltušo galotni, tādēļ viņa izskatās kā fantastisks putns. Ābeles zaros jau sen vairs nav ābolu: kādu nakti tie bija pazuduši. Tā nakts bija lietaina un tumša. Otrā dienā brīnījos, kā āboli varēja pazust. Arī nogatavojušies tie vēl nebija.

Manā dzīvē bijuši vairāki periodi, kad esmu mācījies smieties tad, kad cilvēki nevarīgā žēlumā sāk raudāt vai iztrakojas draudīgās dusmās. Viņi raud vai dusmojas veltīgi. Toreiz pie aplaupītās ābeles smējos par cilvēku rijību. Arī veltīgi. Bet labāk veltīgi smieties nekā raudāt.

Arī rudens vētras ir rijīgas. Tās nerada un neaudzina, bet aplaupa un posta. Tās ir rada nāvei tāpat kā rijīgi cilvēki. Bet ābeles lapas rudens vētras vēl nav aiznesušas, tādēļ tā stāv kalna malā kā teiksmains zelta putns.

Šis putns nekad nelidos. Es šeit, Vējuciemā, ienācu un zinu, ka atkal aiziešu, jo esmu cilvēks ar koka vārdu, bet gājputna dvēseli. Es aizlidošu, bet ābele paliks kalna malā. Varbūt, ka tā tad būs kaila, ziemas vētru izmocīta cietēja gaŗā posta naktī. Bet tā nenosals, jo zina augšāmcelšanās un dzīvības likumu.

***

Rakstot iepriekšējo Vējuciema vēstuli, sapņoju par atvasaru, bet sapnis mani pievīla. Un ne jau tikai šis sapnis par atvasaru Klosterkalnā! Neesmu arī vienīgais, ko sapņi mīl izjokot.

Ātrs saules smaids, pa retam apžilbinādams pelēkos, sakņupušos rudzu statiņu, veltīgi tos aicināja skrējienam uz šķūņiem. Pelējums bija jau apsēdis smagos pielijušos kūlīšus. Tie bezcerīgi pavēdināja vārpas un nopūtās: — Nespējam. Esam pārguruši. — Tad zemnieks jūdza govi un veda rudzus mājās. No vezumiem pilēja ūdens, tik slapji bija kūlīši. Zemnieki tos žāvēja virtuvēs pie krāsnīm vai ēku augšienēs, izmētātus caurvējā.

Rudens sākumā bieži biju ceļā. Dažreiz vagona logos asi kā pātagas cirtieni triecās rupjas lietus lāses, dažreiz vētra dzina sasmalcināto lietu pāri kalniem un ielejām kā slapjus spokus, kas ik brīdi maina veidu. Bija skumji, redzot melnās, zemei pieplakušās siena kaudzītes. Lielāku saimniecību pļavās tās gulēja gaŗās rindās kā aparšanai izvesti, vēl neizārdīti mēsli. Dažuviet zemnieki kādā sausākā dienā bija kaudzītes aizdedzinājuši. Tās kūpēdamas gruzdēja. Tā gruzd un kūp trimdinieki.

Kad vēlu vakaros atkal kāpu Klosterkalnā, priecājos, ka ielejas paliek zem manis. Arī Vējuciema retās uguntiņas spīdēja lietū un tumsā, bet līdz šīm uguntiņām nekad neuzkāpa migla. Tā gulēja rietumos Eigentāles ielejā balta, dziļa un klusa kā dvēseļu upe. Šīs upes dziļumā blāvoja Eigentāles ciema ugunis. Reiz tur blāvoja uguns arī manā logā.

Eigentālē gan ķirši ziedēja jau tad, kad Klosterkalna klinšu ēnas vēl no saules greizsirdīgi sargāja pēdējo sniegu, bet es vakaros un rītos cauri miglai redzēju Vējuciema logos saules atspīdumu. Ilgas dzīvot un rakstīt Klosterkalnā manī dzima Eigentāles miglā, apņemšanās — ieejot pamestā Vējuciema mājā, kur mani saņēma klusums, Mater dolorosas attēls un vecs, noputējis krucifikss.

Zināju gan stāstu par sievieti, kas Vējuciemā ieprecēta no citurienes. Viņa jau sen kļuvusi vecmāmiņa, bet vēl šodien tiek uzskatīta par svešinieci. Un es? Ārzemnieks, nekad nedzirdētas ziemeļu tautas bēglis, cilvēks, kas nestrādā skaidru un katram saprotamu darbu, bet raksta dzejas! Cilvēks, kuŗa logā bieži vien līdz rītam spīd uguns. Tas ir tik neparasti un aizdomīgi. Prātīgi cilvēki mani brīdināja, straujākie atklāti sauca par ārprātīgu, padzirdējuši, ka gribu dzīvot Klosterkalnā. Bet vai es kādreiz esmu teicis, ka esmu prātīgs?

Nezinu, cik reizes jau Vējuciemā esmu dzēris žulti, ko cilvēki — velnišķīgu prieku sirdī un saltu smīnu lūpās — pasniedz svešiniekam. Vai tādēļ lai cilvēkus nīstu? Esmu mācījies viņus saprast un piedot. Esmu mācījies saprast valodu, ko runā visi svešumā izdzītie, gan baltie, gan krāsainie. Šai valodai nav vārdu, tā ir — svešuma sāpes.

— Kalns runā ar dieviem, ne leja. — Tādēļ nekad neesmu nožēlojis, ka uzkāpu Klosterkalnā. Dievu atbilde gan slēpjas skaudros vējos un vientulībā, bet tie kalnu mīl un atļauj tam pirmajam un pēdējam redzēt sauli.

***

Atvasara nenāca. Melnas, saplosītu mākoņu skrandas, vētras triektas, skrēja zemu pār kālniem. Lija. Lija. Lija. Zemnieki pļāva auzas, un lietus tecēja no viņu platajiem brezenta mēteļiem. Sievas, skarbajā mūžā greizas kļuvušas, milzīgām koka tupelēm šļakstināja Vējuciema dubļus un saitēs vilka uz ganībām lietū sabozušās govis.

Otrā siena raža bija reizē ar auzām. Ciema vīri vakaros drūmi sēdēja pie vīna glāzēm, pīpēja un klausījās, kā ielas akmeņus pātago lietus. Sievas meta krustus, piesauca Dievmāti, tad pēkšņi sāka rāt un grūstīt bērnus, visās nelaimēs vainoja vīrus, nometa tiem gaužām nabadzīgu ēdienu, tad atkal sāka murmināt lūgšanas.

Reiz trīs dienas nelija, bet debess bija apmākusies, un pūta smags rietumu vējš. Visas trīs dienas pļavā žāvēju sienu. Katra stunda, kad nelija, bija sengaidīta un dārga, tādēļ gribēju tīra prieka dēļ, bez kāda atalgojuma, palīdzēt kaimiņam, jo zināju, ka viņš savu kokmateriālu cirtēja darbu nedrīkst kavēt. Apgrozīju sienu reizi pēc reizes un purināju vējā, bet tikai ceturtajā dienā, kad pa rītam atspīdēja saule, siens bija vedams mājās.

Kaimiņš jau agri bija aizgājis valsts darbā, es gāju uz viņa pļavu. Kas par to, ka siens nebija mans? Prieks bija mans! Prieks, ka izglābšu vezumu smaržīga siena, ko trijās darba dienās biju iemīļojis. Vai šo prieku nepazīst tikai ziemeļnieki?

Strādāju kaimiņa pļavā tā, kā reiz biju mācījies pie sava tēva — stingrā Zemgales saimnieka. Tikai — man nebija ne zirga, ne ores, tādēļ sēju sienu lielās nastās un ar ķerru stūmu mājās. Kaimiņiene solījās nākt talkā, bet vēlāk bija aizgājusi iepirkties, sākusi ar citām sievām pārspriest jaunākos pasaules un draudzes notikumus un aizmirsusi nākt mājās.

Vakarā sarkana saule iebrida melnos mākoņos, bet siens bija zem jumta. Kaimiņš, no darba pārnācis, īsi pateica: — Trīs sejienes vīri to nebūtu paveikuši. — Vienpadsmitos man atnesa šķīvi uguņīgi pārsālītas viras. Skuķe, viras nesēja, paskaidroja: — Vārija pārmaiņus abi: tēvs un māte. Abi pārmaiņus metuši arī sāli. Mēs nevaram ēst, bet māte domā, ka latvieši, varbūt, esot pieraduši pie stiprākiem ēdieniem. — Nīstu mīkstčaulību, nedzeru atšķaidītu vīnu, mīlu piparotu gaļu un rupjmaizi, bet šī vira man bija par stipru.

Nakti sāka līt. Lija nepārtraukti divas nedēļas. Vēlāk kaimiņš smējās, kad citi ciema vīri pļavās urdīja melnas, sapuvušas siena kaudzītes.

***

Vogēzu kalnu zemnieki sakņu dārzus apkopj gaŗāmskriedami, kartupeļu lauciņus — nemaz. Tādēļ kartupeļi rudeņos aizauguši visām nezālēm, ko vējš sējis un zeme barojusi. Aug milzīgi dadži, ķeburaini kā kārklu krūmi. Kāda nezāle gaŗām žuburainām saknēm, aug resniem stiebriem krietna vīra garumā. Zem šiem milžiem pazemīga, bet sīksta zeļ virza, nosegdama zemi kā zaļš, biezs tepiķis. Latvijā virza rudeņos iznīka, bet šeit viņa zaļo visu ziemu. Vai dzejnieks Virza domās bija Francijā, reiz teikdams, ka virza zaļo mūžīgi?

Lietainā vasara šogad nezāles bija izaudzējusi gluži mežonīgas. Iemācījos strādāt ar nezāļu pļaujamo rīku — īsu, stipru izkapti. Ja nāve pļauj, tad arī viņai ir šāda izkapts. Bet viņa bieži nopļauj derīgus stādus, mums neizprotamā iedomībā taupīda-

(Nobeigums 4. lpp.)

BĒRZA KRUSTS TAUTĪBU TIRDZIŅĀ

LATVIEŠI LIELISKI REPREZENTĒJAS AR SAVU STENDU ČIKĀGĀ

Pasaule jau ir savāda, un cilvēks neizprotams radījums: Vai mēs dažkārt, Latvijā dzīvodami, nesapņojām par vieglo un moderno dzīvi Amerikā? — Bet tagad jūsmojam par pašceptu maizi un vecāsmātes adītiem dūraiņiem . . .

Izrādās, ka tāpat jūtas arī citu tautību piederīgie, un dažās ASV pilsētās ieviesusies jauka tradicija rīkot izstādes, kur katra nacionālitāte rāda savai zemei raksturīgo. Šogad šādu izstādi sarīkoja uz nekomerciāliem pamatiem arī Čikāgā. Tā notika 12. un 13. novembrī Illinojas universitātes izstāžu telpās. Izstādes rīkošanu bija ierosinājis pilsētas galva Deilijs, kas arī kopā ar bijušo prezidentu Trūmenu to atklāja. Piedalījās pāri par 20 tautību, apmēram puse no tām — apspiestās tautas. Ja arī brīvo tautu piedrīgajiem bija lielākas iespējas tieši materiālā ziņā padarīt savus stendus ispaidīgus, bija noticis pretējais: tieši plānās bēgļu somas atvedušas uz bagāto Ameriku nesamaksājamus dārgumus — gan senas rotas, gan milzīgā pacietībā izstrādātus rokdarbus, gan krāšņi apģērbtu leļļu pulkus.

Latviešu novietnes centrālā daļa tautību izstādē Čikāgā.

Staigājot gar stendiem, bija redzams, ka kultūras un materiālā ziņā bagātie vācieši izstādījuši tikai tūrisma veicināšanas plakātus un vecu mūzikas kasti, smalkas angļu dāmas — Britanijas meitas — stāv aiz kaula porcelāna tējas servizes, zviedri reprezentējas ar salmu eglītes rotājumiem un skābām „bonbonkām", dāņi piedāvā sieru un modernus galda piederumus. Pie īriem izklāts mirdzošs linu audekls, somi aizkustina ar skaistiem ķipīšiem, meksikāņu stends pievelk ar ugunīgu dziru pudelēm. Griekijas stenda vāzes un klasisko skulptūru miniatūras atgādina lappusi no Seno laiku vēstures. Pie skotiem redz dūdas un tējas sildāmo. Arī indiāņiem savs stends, kur pērkami īpatnēji vizuļi un rakstainas segas. Gar armēņu stendu ejot, drīkst uzkāpt uz pašdarinātas grīdsegas un aptaustīt mežģīņu galdautus. Daudz ļaužu apbrīno lietuviešu kokgriezumus.

Šur un tur paviz pa pretkomūnistiskai notij: bulgāri sava stenda priekšā nolikuši dzejnieka Christo Boteva attēlu ar citātu: „Tas, kas krīt cīņā par brīvību, nemirst nekad." Ungāru stendā skaisti ietērpta, bet dusmīga lelle sēž pretkomūnistiskas literātūras vidū. Unkraiņi izdala par brīvu grāmatas par savu vēsturi. Čechi paskaidro, ka izstādītais kristalls nav pērkams, jo komūnistu pārņemtā Čechoslovakija tādu vairs neražo. Uz zīda gleznota ķīniska Madonna virs stenda, kur tirgojas ar lētiem ķīniešu niekiem, atgādina, ka arī Ķīnā kādreiz bijuši kristieši. Igauņi savus skaistos audumus un daiļamatniecības izstrādājumus mērķtiecīgi izkārtojuši tā, lai centrā paliktu Igaunijas reljefs un paskaidrojumi par Igaunijas likteni.

Tomēr pilnīgu piemēru tam, kā šādu vienkāršu raibu tirdziņu efektīvi izmantot propagandas nolūkiem, bija devuši latvieši, kuru stends nenoliedzami bija vispārākais. Liekas, ka te pateicība pienākas latviešu daiļamatniekiem, kas nenogurdami rīkojuši mākslinieciski vērtīgas izstādes un tā izaudzinājuši latviešu gaumi tiktālu, ka viņi nemaz nevar vienkārši aiziet uz izstādes telpu un nokraut savus rokdarbus rindā uz galda, kā tas bija darīts citos stendos. Kaut arī šāda mākslinieciski augstvērtīga stenda izveidošanai jāziedo milzum daudz laika, pūļu, personīgu līdzekļu, sviedru, negulētu nakšu un pat strīdiņu, tas atmaksājas. Izstādes rīcības komiteja to sākusi veidot jau pirms pāris mēnešiem, aizvien paplašinādama savu palīgu kadrus, tā ka beidzot tos grūti pat saskaitīt. Visi strādājuši bez atlīdzības, bet stenda materiāli vien izmaksājuši 500 dolaru Stends veidots pēc arch. Ziemas meta sadarbībā ar latviešu daiļamatnieku savienību. Pašā centrā, apgaismotā logatā, starp 2 tautu meitām, uz Latvijas karoga fona stāv balts bērza krusts, ar uzrakstu: „To latviešu piemiņai, ko nomocījuši komūnisti." Zem tā vitrīna ar latviskām rotām, visapkārt audumi, grāmatas, daiļamatniecības izstrādājumi kokā un ādā, A. Annusa un M. Induses-Muceniece darbi. Kopsiespaids svinīgs un noslēgts. Šim stendam neredzēja nevienu paejam garām. Pat Trūmens apstājies, izlasījis uzrakstu un teicis: „Cik briesmīgi."

Apmeklētājiem izdalīts 20.000 lapiņu ar informāciju par latviešu daiļamatniecību kā arī illustrēts raksts par Latvijas traģēdiju.

Izstādē bija arī dažādu tautību ēdienu stendi, kur varēja nogaršot gan lietuviešu pīrāgu, gan ungāru medus rausi, gan armēņu šašļiku vai poļu desas, gan arī pavisam neredzētus ēdienus. Zāles vienā galā gandrīz nepārtraukti notika dažādu tautību priekšnesumi. Latviešu 8 pāru grupai iznāca dejot tieši pēc indiāņiem. Šis kontrasts it redzami atgādināja, ka ASV dzīvojošās tautas tik tiešām nāk no dažādiem zemes lodes stūŗiem, ar visdažādākām kultūrām.

D. V.

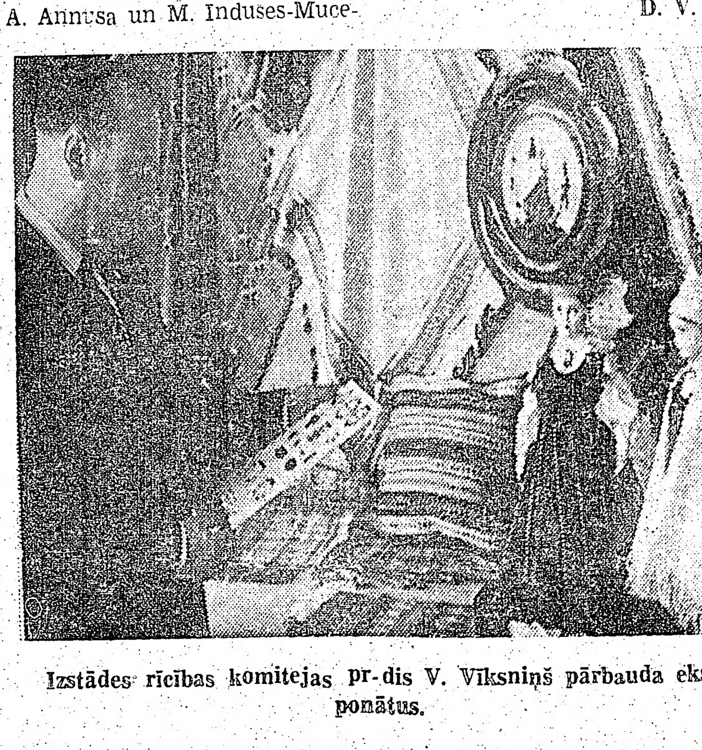

Izstādes rīcības komitejas pr-dis V. Vīksniņš pārbauda eksponātus.

Grēta Garbo pret fotografēšanu

Nesen Parīzē manīta slavenā filmaktrise Grēta Garbo, kas pēdējos gados maz redzēta atklātībā. Viņa saskaitusies uz fotografiem, kad tie mēģinājuši uzņemt dažas bildes lidlaukā uz nepareizām lidmašīnas kāpnēm. „Es negribu jūs redzēt!" atcirtusi Garbo, aizklādama seju ar plaukstām.

Leonida Breikša piemiņas vakars Montreālā

16. novembra vakarā Montreālas Latviešu biedrības rīkotajā referātu vakarā pulciņš latviešu noklausījās māc. A. Voitkus referātu par Leonīdu Breikšu un viņa patriotisko dzeju. Referents norādīja, ka šo vakaru Breikša pieminēšanai izraudzījies tāpēc, ka laiks starp 11. un 18. novembri ir latviešiem dziļi nozīmīgs, jo blakus vēsturiskiem notikumiem ir svarīgi pakavēties pie tiem latviešu tautas dēliem, kuŗi stāsta šo varoņstāstu. Breikšs ir viens no vidējās paaudzes rakstniekiem, kuŗa darbi, sevišķi viņa dzeja, pārauguši savu laiku un, cerams, ieies uz palikšanu latviešu literātūras vēsturē. Breikšs ir kļuvis par saucēju un aicinātāju, viņa dzejas lasām, dziedam un nesam sirdī, tās paceļ prātu un šaubīgajiem atdod ticību. Bez dzejām viņš sarakstījis romānu „Maldugunis" un grāmatu „Mūsu ģimene", kā arī publicējies laikrakstos ar ideoloģiska satura rakstiem. Bet viņa galvenais nopelns ir patriotiskā un dziļi reliģiozā dzeja. Dziesmas „Lūgšana", „Mūsu ticība" un citas kļuvušas par pārdzīvotā laika simbolu. Ja savā dzejas formā un izteiksmes līdzekļos viņš nebija jaunu ceļu meklētājs un tur atrodami savi trūkumi, tad saturā ar savu domu skaidrību un vienkāršību B. ir saprotams visiem. Viņa nesalaužamā ticība tik ļoti vajadzīga mūsu tautas brāļiem nebrīvībā un arī mums šodien svešuma ceļus staigājot.

Referents iepazīstināja klātesošos ar Breikša dzīves gājumu un ar izvilkumiem no viņa mātes atmiņu stāsta. Netrūka arī moku ceļos aizgājušā dzejnieka attēla ar viņa pašrocīgu parakstu. Skaists bija brīdis Aizmūžos aizgājušā dzejnieka un drauga piemiņai.

M. Ozola.

4

Rūpīgi strādājot jau vairāk kā ... TLB drāmatiskais ansamblis rež. V. Pukata vadībā gatavojas M. Zīverta „Āksta" pirmizrādei 26. novembrī. Uzņēmumā M. Galke — Melnā Mērija, A. Kreslovskis — Šekspīrs un Dz. Indzere — Kendels. J. Kreiļa uzņ.

VĀCU „TREŠĀS VALSTS" VĒSTURE BRITU SKATĪJUMĀ

Ir iznākusi angļu valodā vācu „trešās valsts" vēsture (William Shirer „The Rise and Fall of the Third Reich"). Tas ir plašs apcerējums par nacionālsociālisma nodibināšanos, attīstību un sabrukumu Vācijā. Interesantas ir britu kritiķa atsauksmes par minēto grāmatu, piemēram, vienā no ļoti izplatītajiem konservatīvi noskaņotiem svētdienas laikrakstiem. Var teikt, ka šī kritika atspoguļo valdošo noskaņojumu britu konservatīvās intelligences daļā (liberistu atsauksmes būtu vēl daudz nelabvēlīgākas vācu tautai).

Britu kritiķis protestē pret Hitlera salīdzināšanu ar Staļinu. Staļina režīms esot nācis pie varas Krievijā pēc zaudēta kara, pēc ilgstoša pilsoņu kara, pēc niknas cīņas ar pretiniekiem. Hitlers turpretim ieguvis varu miera laikā un „miera ceļā", t. i. bez asas cīņas un bez sevišķiem protestiem no vācu tautas puses. Vācu tautu nevarot atbrīvot no netiešas atbildības par notikumiem nacionālsociālisma laikā. Vācu tauta labprāt atbalstījusi Hitlera režīmu, kas viņai devis dažādus „labumus": ģenerāļi, baņķieri, ierēdņi, intelligence, strādnieki — visi gribējuši savu „ieguvumu daļu", un „pasaules imperija ir visai ienesīga lieta", sarkastiski atzīmē kritiķis. Vienīgais nacionālsociālisma periods, kurā vācu tauta bijusi pilnīgi pasīva, bijis — šī režīma beigās: to viņa nesot veicinājusi (kritiķis piemirst pret Hitleru rīkoto atentātu 1944. g. vasarā, kurā dalībnieki bija vācieši).

Grāmatas autora izmantotajās vēstulēs un citos dokumentos esot redzams, ka vācu veikalnieki sacentušies, piedāvādami indīgo gāzi un citas lietas Hitlera koncentrācijas resp. nāves nometnēm, bet pēc režīma sabrukuma tie apgalvojuši, ka neesot zinājuši par tamlīdzīgu nometņu eksistenci.

Kritiķis izsaka grāmatas autoram savu pateicību par viņa darbu, kas „uz visiem laikiem sabiedrībai būs patiesību". Vienīgās briesmas, pēc viņa domām, ir tas, ka cilvēce varētu aizmirst šo „visbriesmīgāko tiranniju Rietumu vēsturē". Grāmata tādēļ esot nopietns brīdinājums, lai tas nenotiktu.

Jāatzīst, ka minētā kritiķa pārmetumos vācu tautai ir sava daļa taisnības, bet ir jāšaubās par viņa apgalvojumu, ka vienīgās briesmas pastāvot tajā, ka cilvēce varētu „aizmirst visbriesmīgāko tiranniju Rietumu vēsturē". Daudzas tautas pazīst vēl lielāku tiranniju, kuru cienījamais kritiķis, šķiet, aizmirst. Ir jāšaubās arī, vai pašlaik ir vēlams tā atgādināt pagātni britiem, kas jau tā ir nelabvēlīgi noskaņoti pret vāciešiem, — brīdī, kad viņiem vajadzētu meklēt saskaņas un kopīgo valodu. No britiem, kas lepojušies ar savu nosvērto un reālistisko politiku, varētu gaidīt tālredzīgāku, mazāk emocionālu un tiešām reālpolitisku pieeju pagātnes un tagadnes jautājumiem. De Golla Francija, kas no vāciešiem ir nesamērīgi vairāk cietusi nekā briti, ir labāk sapratusi pašreizējā momenta nopietnību savās attiecībās ar Vāciju.

-gs.

Pajautājiet savam ārstam vai drogistam!

GARLIC JUMS IR ĻOTI NODERĪGS

ĀTRI remdina influences un saaukstēšanās sāpes.

Palīdziet paši sev uzturēt savi spēcīgu un veselīgu. Gadu simteņiem miljoni ļaužu, lietodami GARLIC veselības līdzekli, atzinuši tā efektīvo iedarbi. GARLIC ir dabisks antiseptisks sāpju remdināšanas līdzeklis, kas uzlabo asins rinķošanu. Daudzi šī produkta lietotāji to atzinuši par piemērotu artrītisko un reumatisma sāpju remdinātāju. Adams Garlic Pearles satur salicylamide, ir pārbaudīts līdzeklis, kas iegūts no tīras ķiploku eļļas. Adams Garlic Pearles ir bez smakas un garšas, viegli ieņemams sainīti pie jūsu drogista, un esiet droši, ka paši par to kapsuļu veidā. Iegādājieties priecāsities.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

PIEMĒROTĀKĀ-DĀVANA

Jums un Jūsu draugiem ZIEMASSVĒTKOS!

VELTAS TOMAS

SONETU IZLASE

MŪŽĪGĀ SPĒLE

Daiņa Miezāja mākslinieciskā ietērpā, glīti iesietu, šo grāmatu izdod Daugavas Vanagi Kanadā. Katram, kas ciena Veltas Tomas dzeju, šī grāmata sagādās īpašu prieku. Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības jautājumiem; krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanadas dabas ainavas; mūsu tautas un zemes neseno cīņu pagātni aptveroša patriotiskā dzeja; kā arī dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdzīvotās mīlestības temas.

Šī vērtīgā grāmata, pasūtinot līdz š. g. 1. decembrim Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada,

saņemama par tikai $2.25. Grāmatas tirgus cena $2.95.

PIEMĒROTĀKĀ ZIEMASSVĒTKU DĀVANA JUMS UN JŪSU DRAUGIEM! PIETEICIET PASŪTINĀJUMUS!

ASV VECLATVIEŠU NOSTĀJA

Ņujorkas latviešu svētdienas skolas atzīmēja Latvijas neatkarības svētkus jau 13. novembrī. Džamaikas latviešu bērni ar saviem vecākiem sapulcējās Mūsu Pestītāja baznīcā, kur pēc dievkalpojuma apmeklētāji apakšējās telpās pie kafijas galdiem varēja noklausīties, kā mazie deklamēja.

Sanāksmi ievadīja māc. R. Zariņa interesantais referāts par agrāko latviešu ieceļotāju ASV aktivitāti savas dzimtenes atbalstīšanā. Jau 1917. g. Bostonā notikusi kāda patriotiska tautību parāde, kurā piedalījušies arī latvieši. Bostonas latvieši toreiz vēl nezinājuši, zem kāda karoga iet, jo krievu karogu tie noraidījuši. 1919. g. Ņujorkā „Mc Alpin" viesnīcā sanācis latviešu kongress, lai lemtu, kā labāk atbalstīt Latviju. Fotogrāfijā redzams, ka kongresa telpās visai skatuvei pāri ir uzraksts „Visu par Latviju". Toreiz visas latviešu kolonijas ASV sūtījušas delegācijas un petīcijas uz Vašingtonu, lūdzot lai ASV valdība atzīst Latvijas neatkarību.

Vēlākos gados Vašingtonā atvēra Latvijas sūtniecību un Ņujorkā, Rockefeller Plaza, — Latvijas konsulātu. Starp ASV un Latviju izveidojās tirdznieciski sakari. Latvijas saldumi kļuva populāri ASV. Latviešu draudzē bērniem Ziemassvētkos parasti dāvināja Latvijas konfektes.

Ņujorkas latvieši atzīmēja arī 18. novembra svētkus. Pirmā latviešu organizācija, kas sāka svinēt 18. novembri, bija Ņujorkas latviešu bibliotēkas biedrība. Vēlāk arī Ņujorkas latviešu biedrība sāka svinēt šos svētkus.

1940. g. Ņujorkā notika pasaules izstāde. Latvijas stenda tur nebija, bet vienu dienu izstādē plīvoja Latvijas karogs, jo tā bija Latvijas diena. Tā deva izdevību iepazīstināt amerikāņus ar to, kas noticis Latvijā, jo tad tur bija „baigais gads". Tai pašā gadā padomju valdība aicināja visus latviešu kuģus iegriezties padomju ostās, nepaklausības gadījumā piedraudot ar represijām pret piederīgiem ģimenes locekļiem. Lielais vairums latviešu kuģu tomēr palika brīvajā pasaulē un ar saviem kuģiem kalpoja sabiedrotiem. Daudzus latviešu kuģus torpedēja un daudzi latvieši gāja bojā.

Ilgvara Šteina

darbu skati atklās DV namā Toronto 27. novembrī, pl. 2 p.p. Izstāde būs atvērta katru dienu no pl. 2—9 vakarā līdz 3. decembrim.

Kultūras apskats

Tikai Bēthovena skaņdarbus atskaņoja Toronto simfoniskais orķestris pagājušajā nedēļā Maseja hallē, kad abi koncerti bija gandrīz izpārdoti. Viesojās Leonīds Kogans. Mākslinieks kopā ar TSO atskaņoja Bēthovena Re-mažora vijoļkoncertu, izpelnīdamies nedalītu klausītāju atsaucību. Orķestris V. Suskinda vadībā teicami interpretēja 2. simfoniju. Nākošie divi TSO koncerti seriju ietvaros notiks 22. un 23. novembrī. Programmā: Prokofjeva un Čaikovska „Romeo un Jūlijas" uvertīras un Rachmaņinova 2. simfonija.

☆

Teicamu iespaidu atstāja Vinipegas Karaliskais balets ar trīs dienu ilgām viesizrādēm Karaliskās Aleksandras teātrī. Salīdzinājumā ar Kanadas Nacionālo baletu Toronto, jāatzīst, ka Vinipegas balets gan techniski, gan choreografiski attestē sevi pilnīgāk.

☆

Japāņu mūzikālā komēdija „Brīvdienas Japānā" jau 5. decembrī ieradīsies Toronto. Nedēļu ilgās viesizrādes notiks O'Keefe mākslas centrā. Līdzīgi Brodveja teātru uzvedumiem, šīs komēdijas pamatā ir dziesmas, dejas un atjautīgi dialogi.

FILMU
Pasaule

Kas gan šodien būtu britu filmu industrija bez lieliskajām „carry on" komēdijām! Filma „Please Turn Over" ir tiešām ticama komēdija, kaut gandrīz visi aktieri jau redzēti agrāk, parasti samērā klauniskās lomās. Šis jaunākais britu izlaidums mums rāda kādu 17 gadus vecu meiteni — brīnumbērnu, kas ar savu pirmo noveli „Naked Revolt" saceļ kājās, tā sakot, vai „visu pagastu", sākot no istabenes līdz „dakterlielskungam". Filmas saturs šoreiz neliekas visai oriģināls, bet darbība toties ir viscaur spraiga, gan Londonā, gan mazajā pilsētiņā, kur dzīvo 17 g. v. jaunavas vecāki. Šī filma, kā redzams, uzņemta ar skaidru nolūku — smīdināt ikdienas darbā nogurušos skatītājus.

A. K.

A. GAILĪTS APBEDĪTS

VIŅŠ VARĒJA BŪT ARĪ LATVIEŠU RAKSTNIEKS

Lielais igauņu rakstnieks Augusts Gailīts apbedīts 13. novembrī Erebro, Zviedrijā. Viņa mirstīgās atliekas pārpelnotas. Pie nelaiķa šķirsta bija sapulcējušies Zviedrijā dzīvojošie igauņu rakstnieki un mākslinieki.

Gailīša ģimene bija daļēji igauniska un daļēji latviska. Viņa tēvs bija cēlies no lībiem un runāja vienādi labi kā latviski, tā igauniski. Viņa māte bija jauktas izcelsmes, dzimusi pie Gaujas, un arī runāja abas valodas. Augusta pirmā skola bija latviešu draudzes skola Valkā. No 1911. līdz 1914. g. Gailīts strādā par žurnālistu Rīgā „Dzimtenes Vēstneša" redakcijā. Artūrs Kroders ar viņu toreiz iedraudzējies un tagad saka, ka apstākļiem citādi iegrozoties, Gailīts būtu kļuvis latviešu rakstnieks. Viņa latviešu literārā valoda bijusi ļoti laba. Tomēr viņa igauņu asins balss bija stiprāka par latvisko. „Dzimtenes Vēstnesī" Gailītam izmākusi nesaprašanās ar Arvedu Bergu. Vai nu tādēļ vai kādu citu iemeslu dēļ Gailīts aizgājis no latviešiem sarūgtināts un pievērsies igauņu avīžniecībai. Sekojošos gados viņš izturas pret visu latvisko vēsi, pat ar ironiju. Vēlākos gados gan viņam rodas siltas jūtas pret Latviju. 1934. g. viņš nosūtījis savu romānu „Nipernadijs" ministru prezidentam K. Ulmanim ar ierakstu „Manas otrās dzimtenes vadonim."

Mazputniņa 21. numurs

Mazputniņa redakcija 21. numurā centusies dot dažāda vecuma lasītājiem saistošu lasāmvielu. Ievadā ir Friča Bārdas dzejolis „Sēņojot". Būtu ieteicams ievietot vairāk dzejoļus, jo taisni tie viegli iespiežas atmiņā.

Lasāmvielai izmantota Izraelas tautas pasaka, kuras vietā patīkami būtu lasīt kādu īsu latviešu autora darbiņu (piemēram — no Jaunsudrabiņa darbiem).

Tālāk turpinājas Pauka un Šmauka piedzīvojumi un Rūtas Eglītes pamācīgā stāstiņa „Ceļošana" nobeigums. Praktiskajām nodarbībām ievietots „Pats darbiņš mani teica čaklām rokām". Šis raksts ar zīmējumiem ieņem diezgan daudz vietas žurnālā, lai gan ļoti jāšaubās, vai daudz būs mazo lasītāju, kuriem iespējams šo darbu paveikt.

Lasīt prasmes iesācējiem noder tautas pasaka par lapsu, kas mācījās lidot.

Saistoša šķiet jaunā spēle „Lielā auto sacīkste". Turpinājas arī piedzīvojumu stāsts „Neskaitāmas reizes briesmās", kurā šoreiz stāstīts par Zviedriju. Šāda veida mazo lasītāju iepazīstināšana ar svešām zemēm ir daudz vērtīgāka un saistošāka kā pasmagajā valodā uzrakstītais un faktiem pārsātinātais apraksts par Holandi.

Labs un ierosinošs Herberta Sila stāstījums par Sarkanā Krusta darbību.

Vēl žurnālā lasām par Dižputniņiem, Gudro Putnu Klubu un mazo lasītāju darbi, kas ir interesanti. Mīklām un dažādiem uzdevumiem arī dota šai Mazputniņa numurā ievērojama vieta.

Rotaļniece Marta pastāstījusi jaunas rotaļas. Visumā jāatzīmē, ka vēl aizvien žurnālā ir par maz lasāmvielas bērniem no 10—14 gadu veciem. Irma Grebzde.

NETICI NAKTIJ . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

ma nezāles. Kad biju gana plāvis un kaudzēs metis Vējuciema nezāles, sāku izkaplēt kartupeļus un redzēju, ka te ir Apsolītā zeme: zem adatainajiem dadžu krūmiem un smagā virzas tepikā bija izauguši lieli, balti kartupeļi.

Skarbs liktenis šogad bija Vējuciema āboliem: vētra tos plēsīgām, lietū nosalušām rokām norāva negatavus. Kas spītīgi pretojās, tie nobrieda, bet tie nesmaržoja un nespīdēja rāmā atvasaras saulē. Vētras raustīti, tie lēkāja un purinājās, līdz nāca saimnieks, piemiegtām lietpratēja acīm tos novērtēja un domās jau izsvēra kilogramos.

Oktobra vidū beidzu „meteoroloģijas statistika" darbu: kopš Vasarsvētkiem bijušas 15 dienas bez lietus.

A. Apse.

„Brīvā Vārda 3. numurs

iznāks drīzumā ar K. Rabāča, F. Krusas, O. Akmentiņa, I. Viksniņas, K. Ķezbera, A. Raidoņa, R. Brīvnieka u. c. rakstiem. Vairāki autori šai numurā apcer un iztirzā preses un sabiedrisko darbinieku attieksmes, tādēļ tā saturs var interesēt arī biedrību un organizāciju vadītājus, lai pēdējiem dotu ieskatu par principiem, kādi valda preses darbiniekos, atšķirējot vienu vai otru sadzīves notikumu un parādību. „Br. V." divu numuru abonements maksā $1,-, kas nosūtāmi: Mr. K. Ķezbers, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. LPB biedriem, kam ieskatam piesūtīts biļetena 2. num., trešo num. vairs nepiesūtīs, ja nebūs savlaicīgi nokārtots abonementa maksājums.

Igaunietes miljonu prasība no Zviedrijas

(LZA) Savā laikā ziņojām par okupētās Igaunijas iemītnieces Maijas Hüüs vairāku miljonu prasību no Zviedrijas bankām, kas pienākas viņas tēvam Artūram Hüüsam, kas savā laikā bijis viens no galveniem akcionāriem igauņu lielrederejā „Tallin Shipping Co.". Artūrs H. izsūtījumā Sibirijā miris 1942. gadā. Arī Maija H. Sibirijā izcietusi vergu darbus. Ar Pad. Krievijas atļauju viņa bija cēlusi šo prasību pret zviedru bankām. Apm. 1½ mēnešus viņa uzturējās Stokholmā. Prasītājas pilnvarotais zviedru advokāts Arvids Rudlings sarunā ar mūsu līdzstrādnieku bija atturīgs un vienīgi paskaidroja, ka tiesu iestādes prāvu atlikušas uz citu sēdi, jo gadījums ir ļoti sarežģīts. Igauņu aprindās klīst valodas, ka no minētās kuģu sabiedrības Maija H. nedaudz naudas esot jau saņēmusi uz rokas, un par to izdarījusi dažādus iepirkumus, starp citu nopirkusi greznu automobili. Līdz galīgam tiesas lēmumam paies ilgāks laiks.

PASKAIDROJUMS

LA iepriekšējā numura 8. lapaspusē A. E. Le Page sludinājumā zem Sveicam Latvijas brīvvalsts 42. dzimšanas dienā paraksts jālasa Konst. Kārkliņš.

Ap 300 cilvēku apmeklēja 1. dienā V. Reinholda gleznu skati Toronto Internacionālā institūta telpās, tai pašā dienā nopērkot jau 7 darbus. Izstādi atklāja LNAK Kultūras nozares vad. R. Bregžis. Uzņēmumā mākslinieks (vidū) ar viesiem. Izstāde atvērta katru dienu līdz 3.decembrim no pl. 7,30—9 vakarā, svētdienās no pl. 3.30—9. J. Kreiļa uzņ.

H. IBSENA
JONS GABRIELS BORKMANS

DV Teātris — 10. decembrī Toronto.

JONS GABRIELS BORKMANS (Valdis Skudra): ...katrs mēs savu reizi tiekam sabraukts. Svarīgi ir — lēkt atkal mudīgi augšā un nevienam nerādīt, ka tev sāp . . .

KĀ SAGĀDĀT NAUDU DIEVNAMA CELŠANAI

Par šo jautājumu sprieda Sv. Jāņa draudzes Toronto paplašinātā darbinieku sanāksme, 6. novembrī. Sanāksmi atklāja draudzes padomes pr-ka v. prof. V. Burkevics, norādot, ka dievnama iegāde ir neatliekama, jo, zem sveša jumta strādājot, draudzei rodas dažādas grūtības un neērtības. Pārrunas vadīja dievnama iegādes fonda priekšnieks O. Breņķis, protokolēja J. Galējs. Plašākā pārskatā O. Breņķus iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar dievnama celšanas financiālajām problēmām. Viņš norādīja, ka draudze jau savākusi samērā lielu summu, kas izlietota īpašuma 200 Balmoral Ave. iegādei ar nodomu tur celt dievnamu. Par šo īpašumu samaksāti $3. 00.-, bet gada laikā vēl jānomaksā $16..000,-. Nomaksas termiņš nolikts tik īss tādēļ, ka draudzei bija solīts aizdevums no sinodes. Tagad sinode ar aizdevuma došanu vilcinās un neapstiprina arī draudzes jaunizstrādāto satversmi, tādēļ ka tajā balstiesības paredzētas arī draudzes loceklēm-sievietēm.

Vai varēs uzcelt savu dievnamu arī bez sinodes aizdevuma, tikai paši ar saviem spēkiem? Uz šo jautājumu dievnama iegādes fonda pr-ks atbildēja ar noteiktu — jā. Viņš sniedza pārskatu par Sv. Jāņa draudzes locekļu sastāvu, kas liecina, ka draudzē ir vismaz 1000 tādu draudzes locekļu, kas strādā algotu darbu un kas, pēc dievnama iegādes fonda pr-ka domām, nenestu pārāk lielus upurus arī tad, ja tie vienreizēji šim cēlam mērķim katrs ziedotu ap $100,-. Ja kādam tiešām šādas summas nebūtu, tad viņam jārod iespēja to aizņemties, jo dievnama celšanai nauda nepieciešama tūdaļ, stājoties pie darba. Dedzīgos vārdos O.Breņķis aizstāvēja savu viedokli un aicināja draudzes locekļus pārdomāt par to, vai mēs esam pildījuši savus kristīgā cilvēka pienākumus, ziedojot draudzes darbam un dievnama celšanai tikai dažus centus mēnesī. „Lai es varētu prasīt kaut ko no citiem, man pašam jārāda priekšzīme," nobeidzot teica O. Breņķis, un nodeva dievnama celšanai čeku par $100.-, soloties arī turpmāk katru gadu regulāri iemaksāt zināmu summu šī mērķa sekmēšanai. Arī visi pārējie runātāji pievienojās O. Breņķa viedoklim un ieteica līdzekļu vākšanas akciju sākt jau tuvākajā laikā; ziedojumu vākšanai pieteicās 38 talcinieki.

Pārrunās J. Androvičs ierosināja pārdot namu 50 Dewson St. un celt reizē ar baznīcu arī dzīvojamo māju, tās pagraba telpas izlietot draudzes vajadzībām, kā tas ir Trīsvienības baznīcā. Br. Rubess norādīja, ja kanadiešu draudzes ceļ baznīcu, tad tās nosaka minimālo daļu katram draudzes loceklim — kā maksājumu dievnama celšanai. Tikai to, kas ziedots vairāk, ieskata par upuri. Ievērojot apstākļus, kādos tagad dzīvo draudzes locekļu vairākums, arī $100,- nebūtu jāieskata par upuri, bet tikai par maksājumu kāda neatliekama mērķa sasniegšanai.

Lielā vienprātībā pārrunājuši līdzekļu sagādes jautājums, sanāksmes dalībnieki vienojās, ka vispirms izsūtāmi rakstveida aicinājumi ziedot dievnama celšanai ap $100.-, un darīt to vismaz no katras maksātāju vienības. Tikai pēc tam būtu apciemojami tie draudzes locekļi, kas nebūtu uz rakstveida aicinājumu atsaukušies.

Visi priekšlikumi un ierosinājumi nododami draudzes padomes izlemšanai un turpmākai rīcībai.

PATEICĪBA

Toronto DV nodaļas Vanadžu kopa izsaka sirsnīgu pateicību Benjamiņa krāsu filmu laboratorijas vad. E. Lejiņam un Kaplana veikala vad. A. Jansonam par loterijai iegādāto mantu piešķiršanu par pazeminātu maksu. Sirsnīga pateicība A. Kazerovskai par loterijai dāvāto latvisko spilvenu un nodaļas biedriem un pārējiem tautiešiem par loterijas sekmēšanu, kuras atlikums tiks veltīts aprūpes darbam mūsu tautas sērdieņiem brīvajā pasaulē un aiz dzelzs aizkara.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dz. Freimanis — SVEČU SMARŽA, dzejas	$2.50
J. Krēsliņš — TOMĒR ES ATCEROS dzejas	2.80
V. Kārkliņš — NEAPKLUSINĀMĀS IEKĀRES	3.00
T. Heijerdāls — KON - TIKI	3.60
E. Aistars — SAPNIS SAULES LOGĀ	3.20
A. Zariņš — BRĪNUMS	2.50
J. Martinsons — GUDRĪBAS CEĻŠ	0.80
K. Ieviņš — MEDUĻĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU ČIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampē — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	4.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VAZU RĀVĒJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMIĻA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vītols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Širmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00
E. Birznieks - Upītis — PASTARIŅŠ DZĪVĒ	2.80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

ETNISKĀS GRUPAS PĒTA JAUNĀS KOMŪNISMA METODE[S]

Bijušais Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnie[ks] poļu ģenerālis tautību pārstāvju sanāksmē.

Bijušais poļu ģenerālis M. T. Tokarževskis, kas 1920. gadā vadījis Pilsudska leģionu kaujās pie Daugavpils, 12. novembrī bija ieradies Toronto, lai piedalītos Austrumeiropas tautu sanāksmē. Sanāksme notika poļu zālē, 1087 Queen St. Sanāksmē piedalījās Bulgārijas, Čechoslovakijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Rumānijas un Polijas pārstāvji.

Sanāksmi atklājot, Dr. T. Rosols norādīja, ka komūnisti, it sevišķi pēdējā laikā, sākuši lietot jaunas metodes, lai mazinātu pretboļševistisko cīņu. Pareizāk sakot, kā Kanadā, tā Savienotajās Valstīs un citās Rietumu lielvalstīs uzsākta it kā nacionālsociālisma apkarošana, lai gan būtībā nacionālsociālisms ir sen jau likvidēts, bet gan pasaulē eksistē komūnisms, kas nav ne par matu labāks par nacionālsociālismu. Brīvās pasaules sabiedriskās domas noskaņošanai tiek sludinātas briesmas, kas draud no nacistiem, bet toties tās briesmas, kas pasaulei draud no komūnisma, tiek slēptas vai vismaz maskētas ar nolūku, lai iedzīvotāji nevarētu ar tām iepazīties.

Ģenerālis M. T. Tokarževskis ir Polijas eksilvaldības loceklis. Savā laikā komūnisti viņu apcietinājuši. Viņš ievietots Lubjankas cietumā un izbaudījis arī vairāku koncentrācijas nometņu bardzību. Pirms dažiem gadiem viņam izdevies izkļūt brīvajā pasaulē. Tagad viņš uzturas Londonā, Anglijā.

Savā uzrunā ģenerālis pasvītroja it sevišķi to, ka Padomju Savienība neesot tik spēcīga, lai uzsāktu atklātu karu, galvenokārt atomkaru, jo tā skaidri apzinoties, ka kara uzsākšanas gadījumā tā piedzīvotu sakāvi. Padomju Savienības interesēs esot vilcināties, un pats galvenais tās uzdevums — radīt nemierus Rietumu valstīs, kā arī visiem iespējamiem līdzekļiem sēt Rietumvalstu iedzīvotājos neuzticību viņu valdībām. Kā ļoti iespaidīgu ieroci šai virzienā Padomju Savienība lietojot immigrantu denuncēšanu, tādā veidā nostādot tos nacionālsociālisma piekritēju gaismā. It sevišķi pēdējos gados ir pierādījies, ka immigrantu nacionālo organizāciju vadītājiem ir labas attieksmes ar to valstu valdībām, kur tie dzīvo. Tāpēc komūnistu galvenais uzdevums šīs attieksmes pasliktināt, līdz ar to panākot, lai Rietumu valstsvīros, kā arī iedzīvotājos sētu neuzticību arī pret ieceļotājiem.

Būdams apcietinājumā Padomju Savienībā, ģenerālis Tokarževskis neskaitāmos gadījumos ticies ar tiem Pad. Savienības karavīriem, kuri kara laikā bijuši ārpus Pad. Savienības teritorijas. Viss lielais šo karavīru vairums tikuši turēti apcietinājumā ar nolūku, lai tie nevarētu stāstīt Padomju Savienības iedzīvotājiem, ko tie redzējuši atrazdamies ārpus Padomju Savienības, par dzīves apstākļiem u. tml. **Šis apstāklis norāda uz to, ka komūnistu partija Padomju Savienībā nevar saviem iedzīvotājiem uzticēties.**

Pēc ģenerāļa domām, Rietumu valstīm, galvenokārt lielvalstīm, vajadzētu pārtraukt tirdznieciskos sakarus ar Padomju Savienību, līdzīgi kā tas bija daļēji pirms 2. pasaules kara.

Bez tam etniskajām grupām jāveicina komūnisma izplatīšanās paņēmienu atmaskošana, jo tas ir ļoti svarīgi tajā ziņā, ka lielie laikraksti, it sevišķi Kanadas laikraksti, saviem lasītājiem pasniedz tādus materiālus, kas vairāk veicina komūnisma izplatīšanos nekā tā apkarošanu.

Sanāksmes dalībnieki atzina, ka Kanadā ir jānoorganizē attiecīga komiteja, kas varētu aktīvāk veicināt Apspiesto tautu asamblejas darbu. Šī ko[misija] formējama no to Austrume[iropas] valstu pārstāvjiem, kuru ... 1939. gadā bija neatkarīga[s] ... zināms, Apspiesto tautu ... blejas aktīvie darbinieki v[ar būt] tikai tādi, kuri nav pie[ņēmuši] Kanadas pavalstniecību.

Bez tam vēl atzīmēsim ... vārdus no intervijas, ko ģ[enerā]lis teica par brīvības cīņā[m Lat]vijā 1920. gadā. Viņš koma[ndējis] Pilsudska pirmo leģionu pi[e Dau]gavpils. No latviešiem vi[ņš] atceras bīskapu A. Urbšu, ... tas uzturot kontaktu un ... sen ticies personīgi Spānij[ā] ... starpā ģenerālis teica, ka ... sarunā ar bīskapu A. Ur[bšu] ... reizei bijis pašiem ko paj[okot] ... Pilsudska leģiona artileri[ja] ... šaudot komūnistu spēkus, ... radušies Daugavpilī, trāpī[jusi] to māju, kurā toreiz dzīv[ojis] ... gadējais bīskaps A. Urbš[s] ... tams, tas ir mazs sīkums, ... cienījamiem vīriem kādr[eiz] ... gadiem iznāk pasmieties.

MIRIS BRĪVĪ[BAS] CĪNĪTĀJS

11. novembra agrā rīt[ā] ... to slēdzis acis uz mūžu ... brīvības cīnītājs un ... riots Jānis Salzirnis. ... steigusi sirdstrieka ... darbu.

Aizgājējs dzimis 1900 ... nija Bauņu pagastā. ...

Pateicība

Sirsnīgs un dziļi izjusts paldies visiem draugiem un paziņām, kas piedalījās manā mīļotā dzīves līdzgaitnieka, mūsu tēva un vectēva Jāņa Salzirņa izvadīšanā uz pēdējo dusu 14. novembrī.

Sevišķi mīļš paldies par sirsnīgajiem izvadu vārdiem māc. A. Lūsim, 4. Valmieras kājnieku pulka pārstāvim J. Niedram, Virsnieku apv-bas pārstāvim J. Šmitam un Birutai Senkēvičai par jaukajiem vārdiem un ziediem. Tāpat paldies J. Ausēklim ar ģimeni, kas bija mērojuši tālo ceļu, lai jaunības draugu izvadītu pēdējā gaitā. Izjusta pateicība arī visiem pārējiem par skaistajiem ziediem un līdzjūtības apliecinājumiem, kas mūs stiprināja mūsu lielajās sērās.

Olga Salzirne un piederīgie.

ETNISKĀS GRUPAS PĒTA JAUNĀS KOMŪNISMA METODES

Bijušais Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks poļu ģenerālis tautību pārstāvju sanāksmē.

Bijušais poļu ģenerālis M. T. Tokarževskis, kas 1920. gadā vadījis Pilsudska leģionu kaujās pie Daugavpils, 12. novembrī bija ieradies Toronto, lai piedalītos Austrumeiropas tautu sanāksmē. Sanāksme notika poļu zālē, 1087 Queen St. Sanāksmē piedalījās Bulgārijas, Čechoslovakijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Rumānijas un Polijas pārstāvji.

Sanāksmi atklājot, Dr. T. Rosols norādīja, ka komūnisti, it sevišķi pēdējā laikā, sākuši lietot jaunas metodes, lai mazinātu pretboļševistisko cīņu. Pareizāk sakot, kā Kanadā, tā Savienotajās Valstīs un citās Rietumu lielvalstīs uzsākta it kā nacionālsociālisma apkaŗošana, lai gan būtībā nacionālsociālisms ir sen jau likvidēts, bet gan pasaulē eksistē komūnisms, kas nav ne par matu labāks par nacionālsociālismu. Brīvās pasaules sabiedriskās domas noskaņošanai tiek sludinātas briesmas, kas draud no nacistiem, bet toties tās briesmas, kas pasaulei draud no komūnisma, tiek slēptas vai vismaz maskētas ar nolūku, lai iedzīvotāji nevarētu ar tām iepazīties.

Ģenerālis M. T. Tokarževskis ir Polijas eksilvaldības loceklis. Savā laikā komūnisti viņu apcietinājuši. Viņš ievietots Lubjankas cietumā un izbaudījis arī vairāku koncentrācijas nometņu bardzību. Pirms dažiem gadiem viņam izdevies izkļūt brīvajā pasaulē. Tagad viņš uzturas Londonā, Anglijā.

Savā uzrunā ģenerālis pasvītroja it sevišķi to, ka Padomju Savienība neesot tik spēcīga, lai uzsāktu atklātu kaŗu, galvenokārt atomkaŗu, jo tā skaidri apzinoties, ka kaŗa uzsākšanas gadījumā tā piedzīvotu sakāvi. Padomju Savienības interesēs esot vilcināties, un pats galvenais tās uzdevums — radīt nemierus Rietumu valstīs, kā arī visiem iespējamiem līdzekļiem sēt Rietumvalstu iedzīvotājos neuzticību viņu valdībām. Kā ļoti iespaidīgu ieroci šai virzienā Padomju Savienība lietojot immigrantu denuncēšanu, tādā veidā nostādot tos nacionālsociālisma piekritēju gaismā. It sevišķi pēdējos gados ir pierādījies, ka immigrantu nacionālo organizāciju vadītājiem ir labas attieksmes ar to valstu valdībām, kur tie dzīvo. Tāpēc komūnistu galvenais uzdevums šīs attieksmes pasliktināt, līdz ar to panākot, lai Rietumu valstsvīros, kā arī iedzīvotājos sētu neuzticību arī pret ieceļotājiem.

Būdams apcietinājumā Padomju Savienībā, ģenerālis Tokarževskis neskaitāmos gadījumos ticies ar tiem Pad. Savienības kaŗavīriem, kuŗi kaŗa laikā bijuši ārpus Pad. Savienības territorijas. Viss lielais šo kaŗavīru vairums tikuši turēti apcietinājumā ar nolūku, lai tie nevarētu stāstīt Padomju Savienības iedzīvotājiem, ko tie redzējuši atrazdamies ārpus Padomju Savienības, par dzīves apstākļiem u. tml. **Šis apstāklis norāda uz to, ka komūnistu partija Padomju Savienībā nevar saviem iedzīvotājiem uzticēties.**

Pēc ģenerāļa domām, Rietumu valstīm, galvenokārt lielvalstīm, vajadzētu pārtraukt tirdznieciskos sakarus ar Padomju Savienību, kā tas bija daļēji pirms 2. pasaules kaŗa.

Bez tam etniskajām grupām jāveicina komūnisma izplatīšanas paņēmienu atmaskošana, jo tas ir ļoti svarīgi tajā ziņā, ka lielie laikraksti, it sevišķi Kanadas laikraksti, saviem lasītājiem pasniedz tādus materiālus, kas vairāk veicina komūnisma izplatīšanos nekā tā apkaŗošanu.

Sanāksmes dalībnieki atzina, ka Kanadā ir jānoorganizē attiecīga komiteja, kas varētu aktīvāk veicināt Apspiesto tautu asamblejas darbu. Šī komiteja formējama no to Austrumeiropas valstu pārstāvjiem, kuŗu valstis 1939. gadā bija neatkarīgas. Kā zināms, Apspiesto tautu asamblejas aktīvie darbinieki var būt tikai tādi, kuŗi nav pieņēmuši Kanadas pavalstniecību.

Bez tam vēl atzīmēsim pāris vārdus no intervijas, ko ģenerālis teica par brīvības cīņām Latvijā 1920. gadā. Viņš komandējis Pilsudska pirmo leģionu pie Daugavpils. No latviešiem viņš labi atceras bīskapu A. Urbšu, ar ko tas uzturot kontaktu un vēl nesen ticies personīgi Spānijā. Cita starpā ģenerālis teica, ka viņiem sarunā ar bīskapu A. Urbšu pa reizei bijis pašiem ko pajokot, jo Pilsudska leģiona artileristi, apšaudot komūnistu spēkus, kas atradušies Daugavpilī, trāpījuši arī to māju, kuŗā toreiz dzīvojis tagadējais bīskaps A. Urbšs. Protams, tas ir mazs sīkums, par ko cienījamiem vīriem kādreiz pēc gadiem iznāk pasmieties.

MIRIS BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJS

11. novembra agrā rītā Toronto slēdzis acis uz mūžu Latvijas brīvības cīnītājs un dedzīgs patriots Jānis Salzirnis. Viņu pārsteigusi sirdstrieka pošoties uz darbu.

Aizgājējs dzimis 1900 g. 12. jūnijā Bauņu pagastā. Pēc vietējās skolas beigšanas strādājis uz laukiem. Kad nodibinājās Latvijas valsts un tās valdība sauca latviešus pie ieročiem, Jānis Salzirnis brīvprātīgi iestājās 1. Valmieras pulkā un šī pulka sastāvā izstaigāja visus brīvības cīņu kaujas laukus. Pēc miera noligšanas pulks tika pārdēvēts par 4. Valmieras kājn. pulku. Cīņās rūdītais kaŗavīrs J. Salzirnis nolēma palikt pulkā par instruktoru. Ta savam pulkam un kaŗavīra profesijai aizgājējs palika uzticīgs līdz pat boļševiku okupācijai, kad pulks tika izformēts. Šinī laikā viņš pildīja dažādus gan ierindas, gan ārrindas amatus, un pulka izformēšanas brīdī jau bija ieguvis virsnieka dienesta pakāpi. Kaut arī pēc tam vairs kaŗa mundieri neuzvilka, aizgājējs vienmēr jutās kā kaŗavīrs un bija sirsnīgi pieķēries kaŗavīra gaitu draugiem un savas vienības tradicijām. Viņa viesmīlīgajā mājā durvis bija vienmēr plaši atvērtas katram īstam latvietim un bijušiem valmieriešiem it īpaši.

Jānim Salzirnim bija laba velksme arī mājas pavarda iekārtošanā. No dienesta brīvā laikā [illegible] Rīgā uzcēlis skaistu ģimenes māju. Frontei tuvojoties Rīgai un draudot otrreizējai boļševiku okupācijai, viņš tomēr visu atstāja un devās trimdā, vispirms uz Vāciju un tad tālāk uz Kanadu. Šeit, strādādams gan Haidro, gan citur darba vietās, atkal sāka celt savu kaŗā izpostīto dzīvi. Drīzi viņš kļuva namsaimnieks, tanī laikā sagādādams solidu iztikšanu sev un ģimenei. Viņa dēls Gunārs Salzirnis nobeidza Toronto universitāti un tagad strādā par inženieri provinces pārvaldē.

Vienmēr bija interesanti un patīkami ar aizgājēju sastapties, [illegible]. Kā vienmēr viņš [illegible] ticēja Latvijas [illegible] nākotnei un patiesības uzvarai. [illegible]

14. novembra pēcpusdienā, bālai rudens saulei apspīdot [illegible], lielā draugu un paziņu pulkā [illegible] Jorkas kapu latviešu nodalījumā. [illegible]

Viegļas smiltis tālās zemes [illegible]!

Jānis Niedra.

Pateicība

Sirsnīgu un dziļi izjustu pateicību [illegible] mana mīļotā vīra un vectēva Jāņa Salzirņa [illegible] 14. novembrī.

Sevišķi mīļš paldies par sirsnīgajiem izvadu vārdiem māc. A. Lūsim, 4. Valmieras kājnieku pulka pārstāvim J. Niedram, Virsnieku apv-bas pārstāvim J. Šmitam un Birutai Senkēvičai par jaukajiem vārdiem un ziediem. Tāpat paldies J. Ausekļim ar ģimeni, [illegible], kā arī visiem tiem, [illegible] ziediem un mīlestību.

Olga Salzirne un piederīgie.

„Savam godam, slavai, tēvzemei un brīvībai . . .!"

Jau 41 gads šķiŗ mūs no vēsturiskā notikuma, kad dibināja Latvijas kaŗa skolu 1919. gadā 1. decembrī. Jaunajai valstij nebija kaŗapulku pārpilnības, un liktenīgajās cīņās bija jāsviež ikviens, kas nesa latviešu kaŗavīra tērpu. Tā arī pirmie Latvijas kaŗa skolas audzēkņi bija krietni rūdīti brīvības cīņu ugunīs, un viņu mācības klausītavās mainījās ar kaujām pie Rīgas tiltiem un citur. Kad 1919. gada 1. decembra vakarā kadeti atgriezās no Daugavmalas ierakumiem skolā, viss, kas vakariņās bija baudāms — bija rupja maize ar ievārījumu un melna kafija . . . „Caur ērkšķiem pie zvaigznēm!"

Un šīs vakariņas ir kļuvušas par Latvijas kaŗa skolas tradiciju, ko virsnieki atkārto ik gadus savas skolas dibināšanas svinībās.

Šais atceres dienās lai ļaujam savām atmiņu laivām aizirties tālu pagātnē, kur acu priekšā iznirst laiks, kad laimīga un lepna tauta pati veidoja savu dzīvi Baltijas jūŗas krastos. Mūsu armija bija tautas lepnums, un Latvijas kaŗa skola tās zieds. Tā audzināja, disciplinēja un rūdīja jaunos virsniekus viņu grūtajam un uzupurēšanās pilnajam pienākumam stāvēt tautas brīvības sargposteņos un, ja vajadzīgs — likt uz tēvzemes brīvības altāŗa pašu dārgāko, kas cilvēkam dots — dzīvību. Gara acīm redzam impozantos Kaŗa skolas kadetu gājienus pa galvaspilsētas ielām, viņu brašo, noteiktības pilno soli, vareni plūstošo sabalsoto dziesmu ritmā . . .

Šīs atmiņas ir stipra vienotāja saite virsnieku starpā. To izjūt ikviens virsnieks brīvajā pasaulē, kā arī tie, kas mīt šausmu pārpilnās Sibirijas vergu nometnēs.

Latviešu virsnieku apvienība ar savām nodaļām dažādās brīvās pasaules malās organizē un apzina visus latviešu virsniekus. Mūsu rindās ik gadus iestājas daudzi jauni latviešu virsnieki, kas ir beiguši attiecīgo valstu kaŗa skolas. Mūsu pienākums ir palīdzēt šiem jaunajiem virsniekiem izprast latviešu virsnieku tradicijas. Viņiem jāzina to latviešu virsnieku darbi, kuŗu vārdi mūžam neizzudīs no latvju vēstures lappusēm. Viņi jāstiprina ticībā mūžīgajai Latvijai, kam būs vajadzīgas šo jauno latviešu virsnieku zināšanas un stāja atjaunotās valsts bruņoto spēku vadīšanai. Viņi pakāpeniski jāsagatavo vecās latviešu virsnieku saimes tradiciju un solījuma: „savam godam, latvju slavai, tēvzemei un brīvībai!" pārņemšanai.

Šogad LVA valde Latvijas kaŗa skolas 41 gadu atceri atzīmēs ar svinīgo jundu, kopīgām vakariņām un deju sestdien, 26. novembrī, plkst. 7.00 vakarā Banquet Hall Twenty-One telpās, 225 Church St., Toronto.

Virsnieki ar piederīgiem un ievestiem viesiem laipni gaidīti!

Per aspera ad astra!

Oskars Perro,
L.V.A. valdes sekretārs.

LIELĀ DRAUDZĪBA — 1. un 2. jūlijā 1961. gadā

KAS GAIDĀMS GADSKĀRTĒJĀS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀS NIAGARĀ?

Pirmajā dienā (sestdienā) svinīgs akts, priekšnesumi, daiļamatniecības izstāde un svētku balle Šeratona Broka viesnīcas lielajā zālē, bet otrās dienas sarīkojumi — brīvā dabā Ontario ezera krastā.

Gadskārtējo Niagaras draudzības un jaunatnes dienu rīcības komiteja savā pirmajā sēdē izlēma galvenajos vilcienos 1961. gada „dienu" norisi un programmu. Sēdi vadīja rīcības komitejas pr-sēdis R. Kolesnikovs, tās dalībnieki vienojās, ka sarīkojuma programmā būtu vairāk uzmanības jāveltī priekšnesumiem, kas izceltu latviešu tradicijas, tautas tērpus un tautas dziesmas.

Tāpat kā katru gadu, arī nākošā gada dienu rīkošanā un organizēšanā piedalīsies LNJAK, bet daudzu technisko darbu pārziņu un nozaŗu vadītāju pienākumus veiks vietējais jaunatnes pulciņš „Dzirkstele" ar pulciņa vadītāju Māri Vītolu priekšgalā.

Otrās dienas sarīkojumi risināsies Ontario ezera krastā ar sieviešu un vīriešu volejbola turnīriem, jautrām sacensībām bērniem, jaunatnei un pieaugušajiem, jaunatnes pulciņu priekšnesumiem, ugunskuru un zaļumballi.

J. L.

MAZULĀNAM PIEŠĶIRTAS PATVĒRUMA TIESĪBAS

Jānim Mazulānam, kas nobēga no padomju kuģa Latvija, Zviedrijas valdība piešķīrusi patvēruma tiesības un viņš atbrīvots. Mazulāns esot nodomājis braukt uz Ameriku.

Savienotās VALSTIS

DETROITĀ

⊙ Tradicionālais Mārtiņu vakars DV sarīkojumā notika 12. novembrī, 2950 E. Džefersona ielā. Latviešu autoru dziesmas dziedāja brīvmāksliniece A. Skrūzmane ar brīvmākslinieci J. Aldoni pie klavierēm. Neiztika, protams, arī bez piedevām.

Vanadzes un talcinieces bija gādājušas par Mārtiņu zosi un kāpostiem, kā arī citiem cienastiem. Spēlēja laba deju kapella. Loterija starp citiem vērtīgiem laimestiem bija māksl. R. Mazjāņa glezna, kuŗu laimēja H. Pareiza.

Pašus detroitiešus Mārtiņvakarā būtu gribējies redzēt kuplākā skaitā, toties vairākas pazīstamas sejas bija redzamas no kaimiņiem, Kanadas.

⊙ Valsts svētku akts notiks 27. novembrī, plkst. 3.30, Internacionālā institūtā, 111 E. Kirby. Aktā runu teiks ALA's pr-ža v. A. Bērziņš.

Svētku turpinājumā koncerta programmā piedalīsies Detroitas latviešu koris dirig. Pētera Bandera vadībā un solists Valdemārs Salna. Oficiālai daļai sekos groziņu vakars.

⊙ Lāčplēšu dienā, 11. novembrī, LAD priekšsēdis O. Deksnis apsveica un pasniedza ziedus LAD valdes loc. Lāčplēsim J. Braunam. Lāčplēšu atraitnēm — Krauja un Avotiņa kundzēm, sveicienus nodeva LAD priekšsēža v. D. Rudzītis.

⊙ Latviešu skolas eglītes vakars notiks sestdien, 17. decembrī, plkst. 7.00 vakarā, Internacionālā institūtā, 111 E. Kirby. Skolēnu priekšnesumi. Visi tautieši laipni ielūgti.

KALAMAZŪ

⊙ Par labi izdevušos uzskatāms Krišjāņa Barona piemiņas sarīkojums 13. novembrī Latviešu [illegible] skolas [illegible]. To ievadīja skolas [illegible] ar uzrunu [illegible] Kr. Barona „Upe un cilvēka dzīve" Dainas koŗa izpildījumā. Referātu par Baronu teica latviešu skolas absolvente, studente V. Rāva. Tautas dziesmas skandēja katras klases audzēkņi. Lielu Krišjāņa Barona ģīmetni, kuŗa bija [illegible], līdzās [illegible] Dainām, bija gatavojis E. Rollis. Sarīkojumā piedalījās [illegible] skolas skolēni, skolotāji un [illegible] ap 160 personu.

⊙ Mārtiņballi 12. novembrī rīkoja Latviešu b-ba savā namā. Apmeklētāju [illegible] bija sevišķi [illegible] gāja sadraudzībā [illegible] kā paši apmeklētāji izteicās, „šoreiz dzirdējām [illegible]", vācu deju [illegible]. Parasti b-bas nama sarīkojumos iztiek [illegible] mūziku. Bija ieradušās arī [illegible] lietuviešu ģimenes, [illegible] piedalījās sevišķi [illegible] Mārtiņdienas [illegible] b-bas dāmas [illegible].

⊙ Latviešu skautu un gaidu vecāku padome 27. novembrī, pl. 14.00 Recreation Park jaunajā zālē, 2600 Lake ielā, rīko gadskārtējo [illegible]. Programmā [illegible] priekšnesumi [illegible] rotaļām un deju. Apmeklētājiem līdzņemami „groziņi".

⊙ DV apvienības lūgtos ziedojumus trūkumcietējiem Ziemassvētkos vēl var nosūtīt līdz 1. decembrim aprūpes lietu kārtotājam R. Ozoliņam, 30.6 Santos St., vai arī pr-dim A. Mežsētam, 1308 Woodrow Dr. Katra mazākā summiņa tiek pieņemta ar pateicību un sasniegs tos, kuŗiem tā tiešām vajadzīga.

⊙ Briežu medību sezonas sākums tā iejūsmojis medniekus, ka tie ne tikai simtiem, bet tūkstošiem dodas uz Mičigenas ziemeļiem. Šo kaislīgo mednieku vidū pag. nedēļas sākumā bija arī apm 20 mūsējo, gan kā Mednieku kluba biedri, gan kā individuāli mednieki.

MINEAPOLE (MINN.)

⊙ Latvijas valsts dibināšanas un Lāčplēšu dienas atceres aktu 3. novembrī bija rīkojušas Mineapoles un St. Paulas latviešu trimdas organizācijas. Programmu ievadīja dziesma „Pie Baltijas jūŗas" — no skaņu lentas. Tad sekoja Latvijas valsts un organizāciju karogu svinīga ienešana un ASV himna latviešu draudzes koŗa izpildījumā.

DV Apvienības Minesotā pr-ks H. Kiperts uzrunāja klātesošos viesus un apsveica Lāčplēšus un pārējos cīnītājus. Uzrunu nobeidzot, tautu meita nolika baltas rozes pie Latvijas Brīvības pieminekļa (simboliska dekorācija uz skatuves), un atceres akta dalībnieki piecēlās, lai īsā klusuma brīdī atcerētos savus varoņus un mocekļus. Pēc tam visi vienojās tautas lūgšanā „Dievs, svētī Latviju".

Svētku runu teica Apspiesto tautu asamblejas loceklis Dr. Vilis Māsēns no Ņujorkas, sniedzot plašu pārskatu par to, kas tiek darīts Latvijas brīvības atgūšanas labā. Pēc Dr. V. Māsēna runas sveicienus nodeva Igaunijas Nacionālās komitejas pārstāvis un no Chruščeva kuģa nobēgušais igaunis V. Jānimetss.

Programmas otrā daļa bija veltīta mūzikāli-vokāliem priekšnesumiem. Prof. Dr. Edmunds Šmits atskaņoja Jāzepa Vītola prelūdi un Ej, saulīte, drīz pie Dieva, bet draudzes koris diriģentes Elzas Pones vadībā nodziedāja Jāzepa Vītola Beverīnas dziedonis un Andr. Jurjāna Tēvijai, solo izpildot Irmai Kurmei. Pie klavierēm bija Dr. Edmunds Šmits. Atceres akts bija diezgan kupli apmeklēts. E. T.

GRAND RAPIDI (MICH.)

⊙ Vilis Mateuss beidzis radioelektronistu skolu Detroitā un saistījies darbā Līras sabiedrībā Grand Rapidos. V. Mateuss ir Korejas kaŗa veterāns.

⊙ Akadēmisko organizāciju kopa Grand Rapidos 24. novembrī, pl. 7 vakarā Vienības draudzes sabiedriskajās telpās rīko priekšlasījumu vakaru ar pārrunām. Mākslinieks Arnolds Sildegs runās par tematu laikmetīgā māksla, stāstījumu papildinot ar attēlu demonstrēšanu. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, visi laipni aicināti.

⊙ 15. novembra pēcpusdienā dzīves vakars pēkšņi un negaidīti pienāca 65 g. v. Jānim Mazpānim. Viņš vēl arvien strādāja fabrikā un par pensionēšanos tik drīz nebija domājis. Iepriekšējā nedēļā tas savā darba vietā bija apsaldējies, un ar plaušu karsoni tika ievietots Bladžeta slimnīcā. Dziedniekiem bija licies, ka krize jau gandrīz pāri, bet radušies organismā citi traucējumi, kuŗus slimnieks vairs nav pārdzīvojis. J. Mazpānis bija sunākstietis, strādājis savā pagastā par kalēju un darbojies aizsargu organizācijā. Pēc viņa sēro dzīvesbiedre, divas māsas dzimtenē un citi radi. Nelaiķi izvadīja 19. novembrī no Edžebīnes bēru nama uz Vūdlavna kapu kalniņu, kur viņu guldīja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes nodalījumā. Izvadīšanu vadīja māc. Kr. Hermanis.

⊙ 13. novembra dievkalpojums Vienības draudzē bija veltīts mūsu varonīgo cīņu gaitniekiem — Lāčplēšiem. Daudzo baznīcēnu starpā bija redzami II šķiras Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieris pulkv. P. Hasmanis un III šķiras šī ordeņa kavalieris pulkv. R. Vēliņš. L. k. o. k. virsserž. P. Kalnraups, kas arī bija šīs draudzes loceklis, jau atdusas kapu kalniņā, un dievkalpojumā piedalījās viņa ģimenes locekļi. Altāri ar krāšņām rozēm un chrizantemām šinī dienā bija puškojis pulkv. Hasmanis.

⊙ Nozīmīgu atceres brīdi, kas bija veltīts Kr. Barona 125 g. dzimšanas dienas piemiņai, bija organizējusi Grand Rapidu latviešu skola. To ar uzrunu ievadīja skolas pārzinis V. Lībants un pēc tam ar saviem labi sagatavotiem referātiem klausītāju priekšā stājās 14 g. v. J. Tarbunas un 12 g. v. J. Puriņš. Pirmais pakavējās pie Kr. Barona dzīves gaitām, bet otrs stāstīja par lielā dainu krīva mūža darbu. Šo abu skolēnu rūpīgi sagatavotos referātus lieliski papildināja skolotāja M. Lesniece, izceļot dainu vākšanas darba norisi un latviešu tautas vecākās paaudzes atsaucību. No katras klases vairāki audzēkņi skandēja dainas, un daži varēja lepoties ar bagātīgām zināšanām šinī virzienā. Bija redzami arī visi dainu sējumi un Kr. Barona attēls. Liekas, ka šis piemiņas brīdis lielākai daļai audzēkņu paliks labā atmiņā, to rādīja dzīvā atsaucība stāstījumiem un visam pārējam.

VAŠINGTONĀ

⊙ ASV galvaspilsētas Vašingtonas latvieši 18. novembra atceres brīdi rīkoja 13. novembra vakarā, Pierce Hall telpās, un tas bija pulcinājis pāri par 200 tautiešu gan no pašas Vašingtonas, gan arī no apkārtnes.

Sarīkojumu ievadīja Vašingtonas latvieu biedrības priekšnieka R. Šillera uzruna un mācītāja A. Veinberga vadīts svētbrīdis. Pēc tam atceres brīža dalībniekiem savus svētku sveicienus nodeva Latvijas sūtnis Savienotajās Valstīs prof. A. Spekke.

Sveicienus no lietuviešiem nodeva Lietuvas lietvedis Vašingtonā Kajeckas, nolasot arī tikko ievēlētā prezidenta Kennedija telegrammu lietuviešiem, kuŗā viņš norāda, ka demokratu valdība nekad nav atzinusi Baltijas valstu iekļaušanu Padomju Savienībā, un arī jaunā demokratu valdība nedomā to darīt. Sekojošā koncerta daļā piedalījās operdziedone Ludmilla Sepe-Eše un Vašingtonas latviešu ev.-lut. draudzes koris J. Cāliša vadībā.

AIZVIEN TUVĀK DZIESMU SVĒTKIEM

ED. DZENIS IEGŪST PIRMO GODALGU

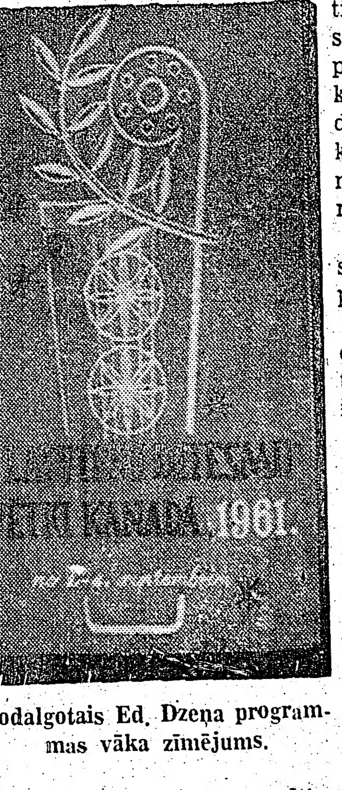

Godalgotais Ed. Dzeņa programmas vāka zīmējums.

3. latviešu Dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas sēdē 9. novembrī DV namā piedalījās E. Krūka, Arn. Jankovskis, J. Cīrulis, Z. Šuriņš, B. Senkēviča, M. Gruzīte, Ā. Grasmane, R. Bregžis un Ž. Šmits.

Dziesmu svētku programmas vāka un žetona projekta žūrijas komisija, kuŗā kā locekļi ietilpst A. Nulītis — no Mākslinieku apvienības, A. Gugāns — no Latviešu daiļamatnieku savienības un R. Bregžis no Rīcības komitejas, no iesūtītajiem 6 vāka projektiem par labāko atzinusi projektu ar motto „Zaļais zars" un nolēma par šo darbu piešķirt paredzēto godalgu $150.-. Atveŗot godalgotā projekta „Zaļais zars" aploksni, par tā autoru izrādās mākslinieks Ed. Dzenis.

Skatot cauri iesniegtos žetonu projektus, žūrijas komisija konstatējusi, ka no 4 iesūtītajiem darbiem darbs ar motto „1961" izslēdzams no sacensības, jo projekts jau ticis iepriekš publicēts. Pārējos 3 projektus sava sacerējuma un techniskā izveduma dēļ žūrijas komisija atzinusi par nepieņemamiem.

Rīcības komiteja, uz vietas iepazīstoties ar projektu „1961", tūdaļ arī nolemj to pieņemt kā oficiālu metu Dziesmu svētku žetoniem un šo projektu no mākslinieka atpirkt, atvēlot šim nolūkam $100,-. Pēc pieņemtā žetona projekta aploksnes atvēršanas noskaidrojās, ka tā autors ir Ed. Dzenis.

Kā jaunu komitejas locekli vienbalsīgi uzņem Ā. Grasmani.

Vienbalsīgi pieņem Arn. Jankovska ierosinājumu par četriem virsdiriģentiem, un bez komp. J. Cīruļa par virsdiriģentiem nolemj vēl aicināt komponistus Arn. Kalnāju, J. Norvili un Br. Skulti.

Dziesmu svētku reklāmai Rīcības komiteja nolemj izgatavot skrejlapas un plakātus. Tiek pārrunāta iespēja sludināties radiofonā un televīzijā, — principā šāda veida sludināšanās tiek atzīta par vēlamu. Dziesmu svētku tālākai reklamēšanai principā tiek pieņemts priekšlikums, ka būtu jālūdz ASV koŗi dot pārstāvjus no koŗa vidus, kas būtu spējīgi palīdzēt reklāmā, aicinot talkā latviešu laikrakstus.

Rīcības komiteja lūdz J. Cīruli sastādīt programmas sadales projektu virsdiriģentiem.

Arn. Jankovskis ziņo par Londonas latviešu jauktā koŗa pieteikšanos ar 25 dziedātājiem, diriģente L. Luksta.

E. Krūka ziņo, ka telpas Rakstnieku cēlienam paredzētas Kanadas leģiona zālē; tās maksā $100,- ar $25.- iemaksu, kādu summu uzdod kasierim iemaksāt.

Sarakstei ar Kanadas iestādēm tiek nolemts izgatavot vēstuļu galvu arī angļu valodā, iespiežot 300 eksemplāros.

Rīcības komitejai piešķirts aizdevums no Niagaras latviešu nama fonda $500,- apmērā. Nolemj lūgt Ž. Zentiņu piedalīties Rīcības komitejas darbā.

Kuba izstājas no Pasaules bankas

Vašingtonā. Pasaules banka, kas nostādījusi uz kājām daudzu atpalikušu valstu saimniecības, nule kā zaudējusi vienu no saviem mazāk aktīviem biedriem — Kubu. Kuba izstājusies pati uz savu vēlēšanos. Pasaules bankā tagad palikušas 67 valstis. 1951. gadā no tās brīvprātīgi izstājās Polija, bet 1954. gadā par parādu nemaksāšanu banka izslēdza Čechoslovakiju.

No Kubas saņemtas ziņas arī vēl par citiem jaunumiem. Un, proti, Kubas augstākās tiesas prezidents Menendess lūdzis asila tiesības Argentīnas sūtniecībā, kamēr kāds cits augstākās tiesas loceklis Hozē Romero paslēpies Meksikas sūtniecībā. Abi juristi ieņēma augstus amatus diktātora Batistas laikā.

BRITU SKOLOTĀJA PADOMJU SAVIENĪBĀ

24 krievu valodas skolotāji no Britanijas pavadīja vairākas nedēļas Padomju Savienībā, lai papildinātu savas krievu valodas zināšanas. Tāds pats skaits angļu valodas skolotāju no Krievijas apmeklēja Angliju — sakarā ar nolīgto vienošanos par „kultūras vērtību apmaiņu". Dažiem no britu skolotājiem bija diezgan „iesārti" politiski uzskati aizbraucot, bet, šķiet, ka viņi ir atgriezušies ar nelielu vilšanos, kaut arī ir ļoti atturīgi savos izteicienos — kā jau labi audzināti briti. Viesošanās bijusi labi noorganizēta; katrs ekskursijas dalībnieks saņēmis Maskavā krievu rubļus apmēram 60 mārciņu vērtībā — „kabatas naudai" (tas bijis paredzēts apmaiņas līgumā, jo arī krievu skolotāji Anglijā saņēmuši līdzīgu summu angļu valūtā). Daudzi krievi piedāvājuši britu skolotājiem rubļus pēc visai izdevīga kursa, tātad spekulācija joprojām pastāv Padomju paradīzē. Nav patikusi britiem pārāk uzbāzīgā propaganda skolās, kuŗas viņi apmeklējuši, piemēram, plakāti visās variācijās par Ļeņinu: „Ļeņins bija ar mums, Ļeņins ir ar mums, Ļeņins būs ar mums" (tas laikam vajadzīgs 3 darbības laiku labākai iemācīšanai). Arī lekcijās par literātūru un mākslu, kuŗas lasītas britu skolotājiem, tikusi viscaur pausta „partijas ģenerāllīnija".

Britu skolotāji izteikuši vēlēšanos nedēļas nogales pavadīt krievu ģimenēs, bet tas neesot bijis iespējams (Britanijā tas bijis iespējams krievu skolotājiem). Briti izskaidro to ar „šaurajiem dzīvokļu apstākļiem (var arī būt cits iemesls — bailes no ārzemniekiem!). Briti dažreiz uzaicināti viesos, bet tikai ģimenēs, kuŗām bijuši ērtāki dzīvokļi (tātad „privilēģētās šķiras" ģimenēs). Angļu viesi redzējuši sludinājumus, kur cilvēki meklē ne tikai ½, bet pat ¼ istabas.

Neiespējami bijis atrast cilvēkus, ar kuŗiem varētu brīvi debatēt. Visās krievu runās skanējis parastais motīvs: Krievi vēlas mieru, bet amerikāņi un briti gatavojas uzbrukumam. Otrs motīvs: Padomju Krievijas iekārta ir bez trūkumiem.

Vienīgi daži studenti saskatījuši ēnas puses arī krievu dzīvē. Interese par Krieviju Britanijā ir tik liela, ka ļoti daudzi britu skolotāji vēlētos braukt uz Krieviju, bet nav iespējams to noorganizēt, jo krievi neizlaiž no savas zemes lielāku skaitu skolotāju apmaiņas ietvaros (kādēļ — tas mums ir saprotams!).

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI.
123 Huron St.,
Toronto 2 - B.
Ontario — Canada
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

CEĻA VĀRDI

Valoda ir brīnišķīga lieta. Kā kāds neredzams spēks tā pārvalda cilvēku domas, prātu un sirdi.
Juris Alunāns.

☆

Kas nekad neatkāpjas no no saviem uzskatiem, mīl sevi vairāk nekā patiesību.

☆

Ir labāk izdebatēt kādu jautājumu un to neizlemt nekā nolemt bez debatēm.

☆

Būt spējīgam iegūt cieņu ir gandrīz tikpat rets gadījums kā būt to pelnījušam.
Ž. Zubērs.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

MAIZES AR CEPAMO PULVERI UN SODĀ

Cepamo pulveri rauga vietā ... dažādām ... maizes ir viegli sagremojamas, ātri pagatavojamas. Šīm maizēm sviestu izkausē un pievieno aukstu, tāpat ņem aukstu pienu vai krējumu. Olu baltumus sakuļ stingrās putās un tad viegli iecilā miklā. Piejaucamie augļi vai ogas jāapvārta ar miltiem, tad pievienojami mīklai. Tā augļi vai ogas nenogulsies formas pamatā.

Formas ar mīklu piepilda tikai ¾, jo citādi cepot mīkla var iet pāri formas malām.

VESELĪBAS MAIZE

¼ mārc. sviesta saputo ar ¼ mārc. cukura, pieliek pamazām 4 olu dzeltenumus, ¼ citrona mizas novīvējumu, 4 ēd. kar. piena, ¼ mārc. miltu un visu krietni samaisa, tad pieliek vēl ¼ mārc. miltu, sajauktu ar 2 tējkar. cepamā pulvera, iecilā saputotos olu baltumus un liek sagatavotā formā, cep lēnā krāsnī ¾ līdz vienai stundai.

AUGĻU KŪKA

1 mārc. miltu samīca ar ¼ mārc. izkausēta sviesta, 1 ēd. kar. miltu, ½ tējkar. sāls un 1 ēd. kar. cukura; tai piemīca klāt vēl ¼ miltu ar 2 tējkar. cepamā pulvera. Mīklu izveltnē, uzliek uz sagatavotas plāts, uzliek virsū kārtu pārgrieztu plūmju tā, ka mizina nāk uz mīklas, pārkaisa cukuru un uzliek sviesta piciņas. Cep mērenā karstumā gatavu.

ĀTRI PAGATAVOJAMA MEDUS MAIZE

1 mārc. miltu, ½ mārc. medus, ¼ kv. piena, ¼ tējkar. sodā, 4 tējkar. cepamā pulvera, ½ tējkar. sāls.

Medu sajauc ar pienu, pievieno sāli, izsijātus miltus ar cepama pulveri un beidzot siltā ūdenī izkausētu sodā. Liek sagatavotā formā un cep mērenā krāsnī 1 stundu.

BRŪNĀ VESELĪBAS MAIZE

½ mārc. balto miltu, ½ tumšo miltu, 3 tējkar cepamā pulvera, ½ tējkar sāls, 1 ola, ½ mārc. brūnā cukura, 6 ēd. kar. melases, ¼ kv. skāba piena, 1 tējkar. sodā, 2 ēd. kar. sviesta, ¼ mārc. rozīnu.

Sagatavošanas veids kā veselības maizei.

RIEKSTU SVIESTA MAIZE

1 mārc. miltu, 4 tējkar. cepamā pulvera, 4 ēd. kar. cukura, ½ tējkar. sāls, ½ mārc. riekstu sviesta ½ kv. piena.

Riekstu sviestu labi samaisa un sajauc ar pārējām piedevām. Liek sagatavotā formā un cep vidējā karstumā vienu stundu.

APELSĪNU - MEDUS MAIZE

2 apelsīnu mizas, ¼ tējkar. sāls, 1 mārc. medus, 1 mārc. miltu, ⅛ kv. ūdens, 4 tējkar. cepamā pulvera, 1 ola, ¼ kv. piena, 4 ēd. kar. sviesta, ½ tējkar. sodā.

Apelsīnu mizas izmaļ caur gaļas mašīnu vai arī smalki sakapā, pieliek ⅛ tējkar. sodā, pārlej ar ūdeni un mērcē pustundu, tad pieliek medu un savāra pabiezā marmelādē. Pienu ar olu sakuļ un pamazām iekuļ miltus un cepamo pulveri. Pievieno apelsīnu mizu un atdzesētu medus savārījumu, pieliek izkausēto sodā un visu labi izmaisa. Ja vēlas, var arī pievienot sasmalcinātus valriekstus. Tad liek sagatavotā formā un noliek siltā vietā uz 20 minūtēm. Cep vidējā karstumā 350° F vienu stundu.

DATEĻU UN RIEKSTU MAIZE

½ mārc. sakapātu dateļu, 1 tējkar. sodā, ¼ kv. verdoša ūdens, 2 olas, ½ mārc. brūnā cukura, 1 tējkar. sāls, 2 tējkar. vaniļas ekstrakta, 1 mārc. miltu, 2 tējkar. sviesta, ¼ mārc. valriekstu.

Sakapātās dateles ieliek bļodā, pievieno sodā un pārlej ar verdošu ūdeni. Labi izmaisa un atstāj atdzišanai. Olu sakuļ, pieliek cukuru, pieliek sāli, vaniļu, dateļu maisījumu, pievieno izsijātus miltus un ar miltiem apvārtītus sakapātus riekstus, pieliek izkausēto sviestu un pārējās piedevas. Labi izmaisa, liek labi ieziestā formā un cep lēnā karstumā, 300—325° F., no 1—1½ stundai.

TORONTO KAFIJAS MAIZE

1 mārc. miltu, ½ tējkar. sāls, ½ mārc. brūnā cukura, ¼ mārc. augu tauku, 2 tējkar. cepamā pulvera, 1 tējkar. sodā, ½ tējkar. kanēļa, ½ tējkar. muskata, ¼ kv. skāba piena, 3 olas.

Augu taukus izkausē un sajauc ar miltiem, sāli, cukuru un garšvielām un cepamo pulveri, pieliek izkausētu sodā. Olas sakuļ ar pienu un pievieno mīklai. Visu labi izmaisa. Formu izklāj ar pergamenta papīru, pārslacina ar aukstu ūdeni un ieliek sagatavoto mīklu. Cep vidējā karstumā 350° F. ... minūšu.

KAS JĀIEVĒRO MAIZI CEPOT AR RAUGU

SMALKĀ BALTMAIZE

Samaisa divus gabaliņus rauga (2 unces) ½ kv. remdena piena, 1 tējkar. sāls, 2 mārc. miltu un noliek uzrūgšanai. Patam saputo ½ mārc. sviesta ar 5 olu dzeltenumiem, 20 sarīvētām mandelēm un ¼ m cukura. Šo masu, stipri kuļot, piejauc pie izrūgušās mīklas, piejauc saputotos olu baltumus, iepilda masu iepriekš sagatavotā formā līdz pusei, ļauj vēl uzrūgt, pārziež ar olu un liek karstā krāsnī. Cep ¾ stundas.

BALTMAIZE, KAS ILGI UZTURAS MĪKSTA

Iejauc mīklu, kā minēts, un, kamēr tā rūgst, sagatavo piedevas. Saputo ½ mārc. labu cūku tauku ar ¼ mārc. sviesta, pieliek klāt pāris smalki sagrūstus novārītus kartupeļus, 2 ēd. kar. cukura un 15 sagrūstus kardamona graudiņus, visu labi samaisa. — Šī aizdara deva domāta 5 mārc. miltu. — Šo maisījumu pieliek mīklai un, kad mīkla krietni samīcīta, tad pieliek klāt pa piciņai ½ mārc. svaiga sviesta un ¼ kv. skāba krējuma, noberztu citrona miziņu. Kad mīkla labi uzrūgusi, tad izveido kukulīšus, liek uz sagatavotām plātīm un uzraudzē. Krāsnī var likt neapziestu, bet kad maize gatava, izņem un pārziež ar izkausētu sviestu. Ja vēlas, maizi var pārkaisīt ar cukuru.

Pie šīs maizes var arī likt klāt rozīnes un safrānu un cept kā dzeltenmaizi, tā būs sevišķi garšīga.

VIENKĀRŠA ROZĪŅU MAIZE

Iemaisa ½ kv. remdenā pienā 2½ mārc. miltu, 1 tējkar. sāls, 2 paciņas rauga, ¼ mārc. svaiga sviesta un ¼ mārc. cukura, noliek uzrūgšanai. Tad krietni sakuļ, pieliek ¼ mārc. rozīņu, 2 tējkar. rožūdens, piemīca vēl miltus, izveido uz dēļa kukulīšus, pārkaisa ar sakapātām mandelēm, ļauj vēl uzrūgt un cep vidējā karstumā ¾ stundas.

RUPJA KVIEŠU MAIZE

Ņem ½ kv. remdena piena vai ūdens, 3 paciņas rauga, 1 tējkar. sāls, 2 mārc. rupjo kviešu miltu, sagatavo mīklu un noliek uzrūgšanai. Kad mīkla uzrūgusi, pieliek vēl tik daudz miltu, ka mīkla labi cieta; labi izmīca un ļauj vēlreiz uzrūgt, tad izveido kukulīšus un cep mērenā karstumā. Maizei var pielikt klāt 1 ēd. kar. saputota sviesta un pierīvēt pāris nevārītu kartupeļu. Tā rupja kviešu maize bus visgaršīgaka.

CANADA

ZINIET SAVAS TIESĪBAS

LEGĀLI IECEĻOJUŠIEM IMMIGRANTIEM IR TĀDAS PAŠAS TIESĪBAS KĀ PĀREJIEM KANADAS STRĀDNIEKIEM

Viss lielais darba devēju vairums Kanadā ir godīgi, bet par nožēlošanu gadās arī tādi, kas izmanto tos immigrantus, kuŗi labi nepārzin visas savas tiesības.

Uzmanieties, lai jūs nepiemānītu. Jūsu darba vietā jums pienākas samaksāts atvaļinājums, tāpat kā pārējiem strādājošiem. Pārbaudiet, vai atvilkumi par dzīvokli un uzturu nav par augstu. Neļaujieties sevi izmantot par streiklaužiem. Pārliecinieties savā bezdarba grāmatiņā, vai visas attiecīgās markas ir ielīmētas.

Nebaidieties iestāties arodūnijās. Tās stāv par jūsu tiesībām. Neklausiet darba devēju draudiem par deportāciju vai tml.

Ja jums rodas kādas problēmas sakarā ar darba apstākļiem, vai jums būtu kādas sūdzības, sazinieties ar provinces pārstāvjiem jūsu apkārtnē. Ja jums nav zināms, ar kādu iestādi konsultēties, stājieties sakaros ar vietējo Immigrācijas iestādi vai ar savas tautības vietējām organizācijām. Tās varēs sniegt jums padomu — kā rīkoties.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH,
Pavalstniecības un ieceļošanas ministre.

JAUNAIS CENRĀDIS

II

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS — 138/140 vai 148/150 cm platas

D/m — biezs, pelēks, bēšs, zaļgans vai ķieģeļsarkans vilnas audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums $ 4.95 metrā (700 g metrs). Komplekts: 2,75 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars ap 3,2 kg .... $ 23.80

D/2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka, zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes; $7.00 metrā. Komplekts: 2,75 m visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars ap 3,2 kg .... $ 31.50

D/1 — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu drāna: $ 9.90 metrā (800 g metrs). Komplekts: 2,75 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars ap 3,4 kg .... $ 37.50

FF/d — visaugstākās kvalitātes (Made in England) dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas: $ 12.90 (ir arī dārgākas) (800 g metrs). Komplekts: 2,75 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Kp. svars ap 3,6 kg .... $ 45.50

DĀMU KOSTĪMU DRĀNAS — 148/150 cm platas

D/a — pelēka vai brūngana dāmu kostīma drāna ikdienai, $ 4.60 metrā, svar 600 g metrs. Komplekts: 2,50 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars apmēram 2,8 kg .... $ 16.00

D/g — zila, brūna, pelēka vai citas krāsas kostīmu drāna; $ 5.60 metrā; (500 g metrs). Komplekts: 2,50 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Kopīgais svars ap 2,8 kg .... $ 18.50

D/f — angļu vai dāmu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes (zimogots); $ 8.60 metrā (600 g metrs). Komplekts: 2,50 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Svars — ap 2,3 kg .... $ 26.00

F/fd — visaugstākās kvalitātes angļu (Made in England) ķemdzijas drāna dāmu kostīmiem; $ 11.90 metrā (600 g metrs). Komplekts: 2,50 m drānas un visi drēbnieka piederumi. Svars — ap 2,8 kg .... $ 34.50

Piezīme: Protams, krājumā ir arī drānas starp, piemēra pēc, minētām grupām, kā arī dārgākas ($ 12.80, $ 15.60, $ 17.50 u. t. t.). Ja šo saņemtā paraugā minētā cena neietilpst kādā no iepriekš minētajām grupām, tad cena jārēķina šādi: ar paraugu uzdotā cena jāreizina ar metru skaitu, dabūtai summai jāpieskaita pārējās jūsu izvēlētās mantas (piederumi, kleitu drānas, veļa u. t. t. — t. i., ja tādu liekat klāt) un licence pēc svara.

UZVALKU, KOSTĪMU UN MĒTEĻU ATSEVIŠĶU PIEDERUMU CENAS METROS:

Oderu drānas — uzvalkiem, kostīmiem un mēteļiem (melniem, zilganiem, pelēkiem un brūniem, arī citādiem), dubultplatumā .... $ 1.25, $ 1.65 un $ 2.35
Sezu drāna — par papildus pasūtījumu — 80 cm plata .... $ 1.90 vai $ 2.25 metrs.
Roku odere — drāna metrā $ 1.25; kabatu oderes $ 1.05
Vatelīns — (mētelim nepieciešami 2 metri) — $ 2.15 metrā.
Šujamie diegi — 3 spolītes — 50 g (1500 y) — $ 0.98
Šujamadatas paciņā — $0.50; 3 rullīši mākslīgā zīda $ 0.55
Pilni drēbnieka piederumu komplekti: ar visu; kas vajadzīgs ietilpst apģērba gabaliem — oderēm, stīvumdrēbi, plecu polsteriem, diegiem, pogām u. t. t.
Kungu uzvalkam — $ 8.50 vai $ 9.90; **Dāmu kost.** — $ 4.95
Kungu mētelim — $ 11.90 (ar 2 m vatelīna)
Dāmu mētelim — $ 10.90 (ar 2 m vatelīna)

DAŽĀDI AUDUMI — CENAS PAR METRU (KRIEVU MUITU IESKAITOT)

Dažādu krāsu svītrains un rūtains kokvilnas audums, musturots kaliko krekliem, blūzēm, priekšautiem, gaišzils audums ar krāsainiem u. c. (apm. 120 g metrs), 60—70 cm plats .... sākot ar $ 0.95, $ 1.10.

Rūtains, puķains vai iesarkans vai zilgans kokvilnas audums vai flanelis, dubultpl. (apm. 220 g) $1.85 un $2.50

Nebalināts vai balināts audekls palagiem un krekliem, 150 cm plats (svars apm 250 g metrs) $1.15 un $1.40

Svītrains un viegli musturots vai puķains mīksts flanelis dažādās krāsās, musturots kaliko (125 g metrs), 80—90 cm plats .... $ 1.25

Rūtains rajonvilnas audums svārkiem un kleitām; spūnrajona audums dažādās krāsās un musturos; viegli musturots kaliko; balts vai citādas krāsas tafts, (apm. 200 g metrs), 70—80 cm plats .... $ 1.45, $ 1.50 un $ 2.10

Rajonvilnas, mākslīgā zīda un pusvilnas audumi, (200 g, 90—140 cm plat. cena — $ 1.60, un $ 2.90, $ 2.60, $ 2.85, $ 3.40, $ 3.95, $ 4.80

Musturots kokvilnas audums segu, pēļu un spilvenu pārvalkiem (300 g metrs), 140 cm plats, zils, dzeltens vai zaļš .... $1.60, $ 2.50

Reklāmas piedāvājums ZIEMAS KLEITĀM!
(Cena par metru!)

Vilnas (60%) drāna ar piejaukumu; uz melna pamata mo..era svītras (violētas/zilizaļas); 130 cm plata $ 3.95

Vilnas (100%) drāna. Mīksta, rūtiņ uz gaiša pamata. 140 cm .... $ 4.65

Kamgarna audums (75% vilna, 25% kokvilna); vienkrāsains, bet moderna musturi austs; apelsīna un tirkīza krāsā. 130 cm .... $ 3.95

Vilnas (75% vilna, 25% kokvilna) drāna. Rudzupuķu zilā krāsā, uzkārsta ļoti mīksta. 130 cm .... $ 3.95

Vilnas (100%) drāna. Melnas un brūnas skotu rūtis uz zila pamata (trīs dažādas nokrāsas). 140 cm ....$ 4.65

Ļoti stipra, ikdienai derīga kleitu drāna (65% vilna, 35% kokvilna), **neburzās.** Dažādās krāsās un musturos. 80 cm .... $ 1.85

— — —

Mazgājamais samts, rievains, dažādās krāsās. 70—90 cm .... $ 1.95, $ 2.20

Mākslīgais zīds kleitām. Dažādās krāsās un musturos. 90 cm. Metrs sver apmēram 150 g $ 1.75, $ 1.95, $ 2.50 $ 2.90 u. t. t.

Nailona un nailona mežģiņu drāna. Balta un musturota. Dažāda platuma un biezuma .... $ 1,95, $ 2.25, $ 2.45, $ 3.50 u.t.t.

Brokāti. Uz melna pamata brūni, zaļi, zili musturi; musturi (tai pašā krāsā) uz brūna, gaišzila un balta pamata u. c. .... $ 1.95, $ 2.50, $ 2.90, $ 3.95

Samts pēcpusdienas kleitām. Olīvzaļā, lapu zaļā, bordo, zilā un melnā krāsā. 70 cm .... $ 2.95

Ripsa poplīna drāna. Pudeļzaļā, konjaka, bordo, kā arī dažādu zilu toņu krāsās. 90 cm .... $1 95, $ 2.25

Tafts viesību kleitām. Zilā, gaiši zilā, olīvzaļā un laša krāsā. Dubultplats — 120 cm .... $ 2.50

Duchesse drāna viesību kleitām. Baltā, tumši zaļā, šampanieša un gaiši zilā (otra puse ciklāmenu) krāsā. 120 cm .... $ 2.85

Vilnas muslīns. Turku un citi musturi. 70/80 cm .... $ 2.90, $ 3.95

Skolnieču kleitām. Vilna ar terilainu, rajonu, linu vai kokvilnu. Tumši zilā, melnā un koksa krāsā. Dubultplata .... $ 2.50, $ 2.90

Vilnas audumi kleitām. Dubultplata (130/140 cm) drāna dažāda biezuma. Visādas krāsas (violēts, bordo, tumši zaļš, pelēcīgi zaļš, dažādi zili toņi, pelēks, melns u. c. .... $ 3.40, $ 3.70, ... 4.65, $ 4.90, $5.70 u.t.t.

Ķemdzijas audumi kostīmiem (arī ar ieaudumu „Made in England". „Pure Wool" 130 cm .... $ 7.30, $ 8.20, $ 8.60, $ 10.60, $ 11.90 u.t.t

Vilnas drāna ar terilainu. Derīga svārkiem un biksēm. Viegli mazgājama mājas kārtībā; pēc mazgāšanas nav jāgludina. 145 cm .... $ 5.60 un $ 7.60

Piezīme: Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsas un kvalitātes drānu, tādēļ neiespējami uzskaitīt visas cenas. Pieprasiet paraugus! Lūdzam piesūtīt izvēlēto paraugu, kādu drānu jūs labprāt vēlētos. Ja drāna domāta pārdošanai, ieteicam ņemt no dārgāko drānu grupām, norādot krāsu un izvēli uzticot mums. Ja pasūtiniet pēc mūsu paraugu numuriem, lūdzam vienmēr minēt divus paraugu numurus(drošībai, ja viens būtu izpārdots).

VEĻA

Dāmu veļa

Dāmu veļas komplekts, charmeuse, 200 g .... $ 2.95, $ 4.90, $ 5.50, $ 6.60 u.t.t.
Dāmu veļas kompl., apakšsvārki un bikses, nailona, 150 g. .... $ 4.90, $ 5.50, $ 6.60
Silts dāmu veļas kompl. 50% vilna, 50% kokvilna, 160 g. .... $ 3.95
Adīts dāmu veļas kompl., kamgarna, balts. 160 g $ 5.40
Dāmu veļas kompl., kokvilna ar mežģinēm, 150 g .... $ 1.50, $ 2.70, $ 3.50
Adītas apakšbikses dāmām, vilnas, 150 g .... $ 3.50
Dāmu krekliņi. Tīras vilnas, bez rokām, adīti. 90 g $ 3.50
Dāmu garās bikses. Vilnas. Bikses un zeķes kopā, bez pēdām. Pelēkas un zilas. T. p. krepnailona — ar pēdām .... $ 3.70
Naktskrekls, vai pidžāma, flaneļa. Ļoti silts .... $ 4.40, $ 5.40 u.t.t.
Naktskrekls, charmeuse vai nailona $ 3.90, $ 5.60 un $ 6.90
Zeķes, ļoti stipras un siltas, pusvilnas. 50 g .... $ 1.65
Nailona, vai tīkla nailona zeķes, 35 g $ 1.65, $ 1.80 un $ 2.20
Krepnailona, arī tīkla krepnailona, plānas un biezas zeķes, 40/50 g .... $ 1.95, $ 2.45, $ 2.95
Vilnas zeķes, 180 g .... $ 2.30 un $ 2.90
Slēpju zeķes, vilnas (norvēģu), adītas .... $ 1.60
Zeķturi, korsetes, elastīgas — dažādos lielumos .... $ 2.70, $ 3.70, $ 4.70
Mutautiņi, gabalā .... $ 0.30, $ 0.45, $ 0.55 u.t.t.
Veļas gumija, 15 m .... $ 0.85

Kungu veļa

Kungu apakšveļas kompl., bez rokām un īsiem stilbiem, 220 g .... $ 2.20 un $ 3.50
Kungu apakšveļas kompl., ar īsām rokām un gaŗiem stilbiem, 390 g .... $ 4.50
Kungu apakšveļas kompl., ar gaŗām rokām un stilbiem, 580 g .... $ 4.95
Kungu apakšveļas kompl., vilnas triko. Ziemai $5.90, $6.90
Sevišķi silts kungu apakšveļas komplekts. Vilnas un adīts. piemērots lielam aukstumam, gaŗām rokām un gaŗiem stilbiem. C:a 800 g .... $ 9.50
Kungu pidžāmas. Flaneļa, mākslīgā zīda u. c. .... $ 5.20, $ 6.90, $ 10.90
Kungu virskrekli, poplīna. 300 g .... $ 4.90, $ 6.90, $ 8.60
Kungu virskrekli „Non Iron". Nedrīkst vārīt. Nav jāgludina .... $ 5.80, $ 7.80
Kungu virskrekls darbam. Flaneļa, ļoti silts un stiprs .... $ 2.90
Kungu zeķes. Vilnas ar nailona pastiprinājumu 60 g .... $ 1.40, $ 1.70
Kungu zeķes. Vilnas, ziemai (norvēģu). Ļoti siltas $1.25
Kungu zeķes, spūnnailona vai krepnailona $ 1.45, $ 1.90
Slēpju zeķes. Vilnas (norvēģu), adītas .... $ 1.60
Kaklasaites .... $ 1.90, $ 2.80, $ 3.70 u.t.t.
Mutauti .... $ 0.45, $ 0.55 un $ 0.65
Bikšturi, vai vidus jostas (ādas) .... $ 1.45, $ 1.90, $ 3.40

Bērnu veļa

Zīdaiņu pūriņi, ar visu vajadzīgo .... $ 7.90 un $ 9.60
Bērnu krekliņi. Tīras vilnas, bez rokām .... $ 1.45, $ 1.90
Bērnu garās bikses, vilnas. Bikses un zeķes kopā, pelēkas, zilas .... $ 2.95
Siltā naktsveļa (pidžāma) bērniem .... $ 2.85, $ 3.50
Bērnu veļa. Vilnas un kokvilnas, krekls un bikses .... $ 2.50, $ 3.60
Virskrekls. flaneļa. Zēniem .... $ 2.45
Bērnu garās zeķes. Pusvilnas. vai krepnailona. Siltas $1.45
Bērnu garās zeķes. Vilna ar nailona pastiprinājumu $ 1.95
Slēpju zeķes. Vilnas (norvēģu), adītas .... $ 1.60

Vilnas dzija, adījumi, cimdi

Vilnas dzija. Augstākā labuma, visas krāsās, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem, zeķēm u.c., 100 g $ 1.15, $ 1.35
Vilnas dzija, sevišķi mīksta. Derīga zīdaiņu pūriņiem 100 g. .... $ 1.55
Dāmu džemperi un jakas. Vilnas un orlona. 275—350 g. .... $ 6.70, $ 8.60, $ 9.60, rokas adīj. $ 26.80, $ 29.60
Dāmu džemperi un jakas. Vilnas vai orlona. 275—350 g .... $ 10.60
Džemperi vai jakas bērniem .... $ 4.45, $ 5.90, $6.90 u.t.t.
Kungiem jakas, pogājamas, 550 g $7.60, $9.80, $10.80, $14.00
Kungu svīteri, vilnas .... $ 9.80, $ 10.80, $ 14.00 u.t.t.
Kungu vestes, vilnas, īsām rokām .... $ 6.90, $ 8.50
Kungu kamzoļi. Norvēģu tipa. **Sevišķi biezi** $ 13.50, $ 18.50
Dāmu vai kungu kokvilnas triko cimdi. 50/60 g pāris .... $ 1.60, $ 2.80
Dāmu cimdi, krepnailona ar vilnas oderi. Biezi 40/50 g .... $ 2.25
Dāmu vai kungu cimdi. Pirkstaiņi. Vilnas .... $ 1.80, $ 2.40
Dāmu vai kungu cimdi, dūraiņi .... $ 1.80, $ 2.60, $ 3.40

LAKATI UN KAKLAUTI

Galvas lakati, vilna ar kokvilnu, austi. 100 g .... $ 1.50, $ 1.90, $ 2.80
Vilnas galvas lakati, ar puķainu rakstu $ 2.60, $ 3.60 u.t.t.
Vilnas galvas lakati, bieza auduma, vienkrāsaini .... $ 2.85, $ 3.90 u.t.t.
Mākslīgā zīda, šifona, kokvilnas lakatiņi $ 1.40 un $ 1.90
Plecu lakati (stolas) dāmām, vilnas .... $ 4.75, $ 5.75 u.t.t.
Kaklauti dāmām un kungiem, vilnas un nailona, sākot ar .... $ 1.95, $ 2.60, $ 3.40

Gatavi apģērbi

Dāmu un kungu, vasaras/rudensmēteļi, impregnēti, 1200 g .... $ 16.90, $ 19.50, $ 26.75
Plastikas mēteļi, lietus; dāmām un kungiem .... $ 3.25, $ 4.80, $ 5.90, $ 8.60
Slēpēšanas bikses, dāmām un kungiem $ 11.80, $ 14.80 u.t.t.
Treniņa bikses un blūze, sportistiem. Sevišķi silti .... $ 6.50, $ 8.50
Darba bikses .... $ 6.50, $ 8.50 u.t.t.

SEGAS, GALDAUTI, DVIEĻI

Dūnu segas: pīļu dūnas — $ 23.80; pelēko zosu — $ 27.50; balto zosu (140 x 190) .... $ 29.80
Vatētas segas, 140 x 195, dažādās krāsās, pārvilktas ar satīnu, ap 3 kg .... $ 9.50, $ 11.50, $ 14.80 u.t.t.
Lielie lakati, pusvilnas .... $ 7.80, $ 8.90
Lielie lakati, vilnas .... $ 11.50
Vilnas segas, 140 x 195, 900—1200 g $ 9.90, $ 12.50, $ 18.50
Gultas pārklāji .... $ 5.90, $ 7.40, $ 10.80 u.t.t.
Palagi. 135 x 230, 140 x 240 .... $ 3.80, $ 4.60, $ 5.40
Galdauti, plasta. 1,10 x 1,40, vai 1,20 x 1,60 .... $ 1.80
Galdauti, plasta lietojami abpusīgi (120 x 160) .... $ 2.35
Frotē dvieļi .... $ 1.30, $ 1.80, $ 2.20
Plasta drāna. Derīga aizkariem, galdautiem, mazbērnu gultu ieklājiem u. tml.
120 cm plata. Var sūtīt līdz 5 m vienā gab. Par metru .... $ 2.80, $ 3.60

UZMANĪBU! Pēc jaunajiem noteikumiem vienā sainī nosūtāmo drānu metru skaits ierobežots, tāpat atsevišķu preču gabalu skaits. Vienā sainī **drīkst būt augstākais:** 10 metru vilnas un pusvilnas (biezās mēteļu, uzvalku un kostīmdrānas); 7 m vieglas vilnas kleitu drāna; 15 m — nailons, rajons, perlons, mākslīgais zīds (kopā); 28 m — kokvilnas drāna; 3 gab. vilnas vai orlona svīteri, jakas vai džemperi; 2 gab. — vilnas šalles; 10 gab. — galvas lakati; 3 gab. — mākslīgā zīda, nailona utml. blūzes: 2 gab. segas; 12 pāru zeķu. Veļa, vienalga, kāda materiāla, vīriešu, sieviešu un bērnu kopā, ne vairāk kā 6 pāri. **Šo skaitu nedrīkst pārsniegt!**

(Nobeigums sekos)

Pieprasiet jaunos cenrāžus

DV SAINĪŠU DIENESTS
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

Trešdien, 1960. g. 23. novembrī, 94. n-rs.

DĀV...
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS. • KOKA IZSTRĀDĀ... • ĀDAS I...
DV GRĀMATNĪCA, 123 ...
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā.

BEIDZOT!
JUMS BŪS IESPĒJA SKATĪT...
KINO IZ...
SVĒTI...
5. decembrī
BALSOJOT
PAR TO

Toronto Latviešu Katoļu...
rīko sestdien, 26. novembrī, plkst...
Columbus apakšējā zālē (Sherbour...
SAVIESĪGU ANDREJA ...
AR BAZĀRU ...
Deja pie labas mūzikas. ★ Atspirdzinā...
Pārsteigumi...
Ieeja $1.50. Visus laipni lūdz...

NIAGARAS - ST. KATAR...
JAUNATNES PULCIŅŠ „DZIR...
un DAUGAVAS VANAGU ...
rīko sestdien, 26. novembrī ko...
RUDENS UN ROMA...
greznajā Parka hoteļa deja...
Priekšnesumos viesosies „DIŽDANCI...
tautiskām dejām un dziesm...
★ Deju mūzikā. Šumaņa kapella „L...
Sākums plkst. 7.30 vakarā. Pil...
Ieeja $2.00 no personas. Apmeklēt lūdz...

NAMSAIMNIEKI — BŪVUZ...
Ja jums ir vajadzīgs uzlikt jaunu ...
es varu jums palīdzēt.
Šai nozarē man Kanadā ir 10 gadu ...
Zvaniet kurā laikā HO 3-3527. Toronto...

Dr. ROMAN PNIEWSKI...
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Pol...
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un vene...
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. ...
Runā vāciski un krieviski. Pieņem...

LATVIJAS AMERIKĀ ...
PIEŅEM VISĀDA VEIDA ...
IESPIEDUMDARBU PASŪ...
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU...
• VIZĪTKARTES,
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU ...
• KONCERTU PROGRAMMAS,
• SARĪKOJUMU BIĻETES,
• PLAKATUS, DZIESMU ...
• GRĀMATAS un ŽURNĀ...
• VĒSTUĻU VEIDLAP...
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IE...
ONT., CANADA. TE...
Pasūtinājumus lūdzam ...

TIESĪBAS

TIEM IR TĀDAS PAŠAS
DAS STRĀDNIEKIEM

eties iestāties arodūnijās. Tās jūsu tiesībām. Neklausiet darju draudiem par deportāciju

rodas kādas problēmas sakarā apstākļiem, vai jums būtu kāzības, sazinieties ar provinces iem jūsu apkārtnē. Ja jums ms, ar kādu iestādi konsultējieties sakaros ar vietējo Imjas iestādi vai ar savas tautības organizācijām. Tās varēs ms padomu — kā rīkoties.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH,
valstniecības un imigrācijas ministre.

Vilnas dzija, adījumi, cimdi

as dzija. Augstākā labuma, visās krāsās, piemērota zoļiem, jakām, cimdiem, zeķēm u.c., 100 g $ 1.15, $ 1.35
as dzija, sevišķi mīksta. Derīga zīdaiņu pūriņiem 100 .... $ 1.55
u džemperi un jakas. Vilnas un orlona. 275—350 g. .... $ 6.70, $ 8.60, $ 9.60, rokas adīj. $ 26.80, $ 29.60
u džemperi un jakas. Vilnas vai orlona. 275—350 g .... $ 10.60
mperi vai jakas bērniem .... $ 4.45, $ 5.90, $ 6.90 u.t.t.
giem jakas, pogājamas, 550 g $ 7.60, $ 9.80, $ 10.80, $ 14.00
gu svīteri, vilnas .... $ 9.80, $ 10.80, $ 14.00 u.t.t.
gu vestes, vilnas, īsām rokām .... $ 6.90, $ 8.50
gu kamzoļi. Norvēģu tipa. Sevišķi biezi $ 13.50, $ 18.50
u vai kungu kokvilnas triko cimdi. 50/60 g pāris .... $ 1.60, $ 2.80
u cimdi, krepnailona ar vilnas oderi. Biezi 40/50 g .... $ 2.25
u vai kungu cimdi. Pirkstaiņi. Vilnas .... $ 1.80, $ 2.40
u vai kungu cimdi, dūraiņi .... $ 1.80, $ 2.60, $ 3.40

LAKATI UN KAKLAUTI

vas lakati, vilna ar kokvilnu, austi. 100 g .... $ 1.50, $ 1.90, $ 2.80
as galvas lakati, ar puķainu rakstu $ 2.60, $ 3.60 u.t.t.
as galvas lakati, bieza auduma, vienkrāsaini .... $ 2.85, $ 3.90 u.t.t.
slīga zīda, šifona, kokvilnas lakatiņi $ 1.40 un $ 1.90
u lakati (stolas) dāmām, vilnas .... $ 4.75, $ 5.75 u.t.t.
lauti dāmām un kungiem, vilnas un nailona, sākot .... $ 1.95, $ 2.60, $ 3.40

Gatavi apģērbi

u un kungu, vasaras/rudensmēteļi, impregnēti, 1200 g .... $ 16.90, $ 19.50, $ 26.75
ikas mēteļi, lietus; dāmām un kungiem .... $ 3.25, $ 4.80, $ 5.90, $ 8.60
ēšanas bikses, dāmām un kungiem $ 11.80, $ 14.80 u.t.t.
iņa bikses un blūze, sportistiem. Sevišķi silti .... $ 6.50, $ 8.50
a bikses .... $ 6.50, $ 8.50 u.t.t.

AS, GALDAUTI, DVIEĻI

u segas: pīļu dūnas — $ 23.80; pelēko zosu — $ 27.50;
ko zosu (140 x 190) .... $ 29.80
tas segas, 140 x 195, dažādās krāsās, pārvilktas ar tīnu, ap 3 kg .... $ 9.50, $ 11.50, $ 14.80 u.t.t.
lakati, pusvilnas .... $ 7.80, $ 8.90
lakati, vilnas .... $ 11.50
as segas, 140 x 195, 900—1200 g .... $ 9.90, $ 12.50, $ 18.50
as pārklāji .... $ 5.90, $ 7.40, $ 10.80 u.t.t.
gi. 135 x 230, 140 x 240 .... $ 3.80, $ 4.60, $ 5.40
lauti, plasta. 1,10 x 1,40, vai 1,20 x 1,60 .... $ 1.80
lauti, plasta lietojami abpusīgi (120 x 160) .... $ 2.35
e dvieļi .... $ 1.30, $ 1.80, $ 2.20
ta drāna. Derīga aizkariem, galdautiem, mazbērnu ltu ieklājiem u. tml.
m plata. Var sūtīt līdz 5 m vienā gab. Par metru .... $ 2.80, $ 3.60

MANĪBU! Pēc jaunajiem noteikumiem vienā nosūtāmo drānu metru skaits ierobežots, tāpat atšku preču gabalu skaits. Vienā sainī **drīkst būt** tākais: 10 metru vilnas un pusvilnas (biezās mēteļu lku un kostīmdrānas); 7 m vieglas vilnas kleitu drā- 15 m — nailons, rajons, perlons, mākslīgais zīds (ko- 28 m — kokvilnas drāna; 3 gab. vilnas vai orlona eri, jakas vai džemperi; 2 gab. — vilnas šalles; 10 gab. alvas lakati; 3 gab. — mākslīgā zīda, nailona utml. es: 2 gab. segas; 12 pāru zeķu. Vela, vienalga, kāda eriāla, vīriešu, sieviešu un bērnu kopā, ne vairāk kā 6 Šo skaitu nedrīkst pārsniegt!

(Nobeigums sekos)

Pieprasiet jaunos cenrāžus

DV SAINĪŠU DIENESTS

23 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

D Ā V A N Ā M

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

ATVĒRTS MODERNS

DĀMU FRIZIERSALONS ,VENTA'

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

BEIDZOT!
JUMS BŪS IESPĒJA SKATĪTIES

KINO IZRĀDES SVĒTDIENĀS

5. decembrī
BALSOJOT
PAR TO

5. DECEMBRĪ
VĒLIET

MRS JEAN
NEWMAN
par
pilsētas vecāko!

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

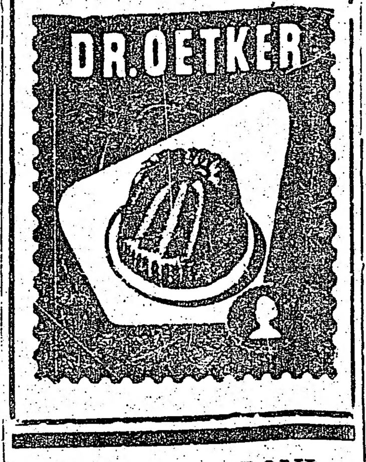

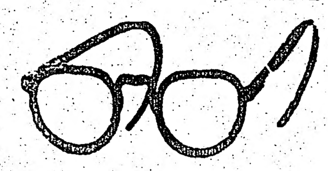

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto.
WA 1-3924

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

Par JŪSU
TORONTO PILSĒTAS VECĀKO
atkal ievēliet
LAMPORTU

Viņš apsola: atjaunot Toronto prestižu; visdrīzākā laikā izbūvēt Bloor - Danforth pazemi; gādāt par to, lai svētdienu pēcpusdienās un vakaros notiktu koncerti un kino izrādes. Šis vīrs gādās par tilta būvi, kas savienotu pilsētu ar saliņām.

JAUNKANADIEŠI, PIEDALIETIES VĒLĒŠANĀS 5. DECEMBRĪ. ATKAL IEVĒLĒT

|X| LAMPORT, ALLAN A.

4. PERIODAM PAR TORONTO PILSĒTAS GALVU

NASAL TAMPONI APTUR DEGUNA IEKAISUMUS

„Nevo" medikaments lietojams dažādos veidos deguna iekaisumu un katarra ārstēšanai. Lietojot tamponus tikai dažas minūtes dienā, deguna gļotas īsā laikā pārveidojas mīkstā plēvītē.

Šis ir pārbaudīts un atzīts medikaments.

„NEVO" ir dabūjams drogu veikalos par $5,- vai arī pieprasāms pa pastu: „NEVO", 36 Powell Street, Vancouver 4, B.C., Canada.

„NEVO" ir garantēts, vai arī naudu saņemsit atpakaļ.

HAMILTONĀ
O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET ST., dabūjami atsevišķi
LATVIJAS AMERIKĀ
numuri.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

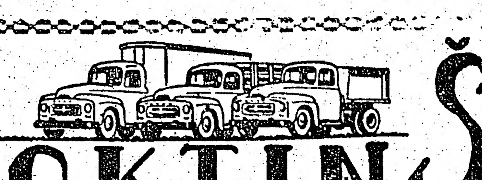

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ATSAUCIETIES, JŪS MEKLĒ:

KĀRLIS SKARBULIS,
Kristapa dēls, dzimis 1920. gadā.
Meklē māte Jelgavā.

VASILIJS LAPKOVS,
Agafona dēls, dzimis 1920. gadā.
Meklē vecāki Jelgavā.

KAS KO ZINĀTU par šīm personām, lūdz rakstīt šīs avīzes kantorim of. Nr. 600.

Toronto Latviešu Katoļu vienība

rīko sestdien, 26. novembrī, plkst, 7.30 vakarā Columbus apakšēja zālē (Sherbourne - Linden)

SAVIESĪGU ANDREJA VAKARU AR BAZĀRU

Deja pie labas mūzikas. ★ Atspirdzinājumi. ★ Bufete.

Pārsteigumi.

Ieeja $1.50. Visus laipni ielūdz

VIENĪBAS VALDE.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

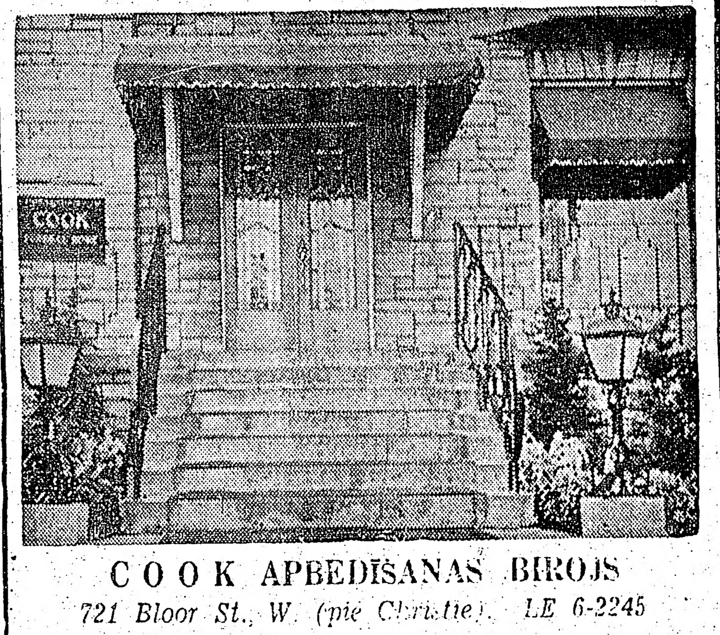

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJAM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS. F. Cook — vad.

NIAGARAS - ST. KATARĪNES
JAUNATNES PULCIŅŠ „DZIRKSTELE"
un DAUGAVAS VANAGU NODAĻA
rīko sestdien, 26. novembrī kopīgu balli —

RUDENS UN ROMANTIKA

greznajā Parka hoteļa dejas zālē.

Priekšnesumos viesosies „DIŽDANCIS" ar jautrām tautiskām dejām un dziesmām.

★ Deju mūzika. Šūmaņa kapella „LATINAIRIS". ★

Sākums plkst. 7,30 vakarā. Pilna bufete.

Ieeja $2.00 no personas. Apmeklēt lūdz RĪKOTĀJI

NAMSAIMNIEKI — BŪVUZŅĒMĒJI!

Ja jums ir vajadzība uzlikt jaunu jumtu vai salabot veco, es varu jums pakalpot.

Šai nozarē man Kanadā ir 10 gadu prakse.

Zvanīt katrā laikā HO 3-9527, Toronto. J. GRINBERGS.

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Dievgaldniekus un aizlūgumus lūdz pieteikt mācītājiem iepriekš.

1. adventā, 27. novembrī, pl. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, apakš. zālē skaņu mākslas kopas rīkota tautas dziesmu pēcpusdiena; pl. 4 Beišorā Sv. Lūka bazn. ar dievgaldu māc. O. Gulbis.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudze.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Ceturtdien, 24. novembrī pl. 4 p.p. Draudzes kora 50 gadu piemiņai garīgs koncerts Ed. Strautmaņa vadībā.

27. novembrī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 1. Adventa dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācības sākums — vecāku un iesvētāmo kopīga sanāksme baznīcā.

Trešdien, 30. novembrī, pl. 7 vakarā draudzes namā Bībeles stunda. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru **svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.**

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 27. novembrī, pl. 11.00 rītā Adventa dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā garīgs koncerts, ko rīko draudzes koris par labu dievnama iegādes fondam. Koncerta programmā piedalās Elza Zīverte (kolaratūrsoprāns), Lauma Pētersone (klavieru solo), Juris Cīrulis (baritons), Alberts Vītols (baritons), Edite Timermane - Ozola (ērģeles), Martas Tūteres klavieru pavadījums solistiem, un draudzes koris diriģenta Jāņa Baruša vadībā.

27. novembrī darbosies arī svētdienas skola parastā kārtībā.

4. decembrī, plkst. 3 p.p. Trīsvienības baznīcā Adventa laika dievkalpojums. Svētdienas skola.

11. decembrī, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, atzīmējot draudzes 12 gadu pastāvēšanu. Svētdienas skola.

18. decembrī, plkst. 2 p.p. Ziemassvētku eglītes sarīkojums bērniem Centrālās YMCAs telpās. Svētbrīdis. Svētdienas skolas uzvedums „Svētā nakts" (autors māc. A. Lūsis). Bērnu apdāvināšana. Rotaļas.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Bramptonā Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums 27. novembrī, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 24. novembrī, pl. 7-os vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda — 230 Hunter St., East.

Piektdien, 25. novembrī, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 109, Ferguson Ave., South.

27. novembrī, plkst. 11.00 no rīta dievkalpojums ar jauniegādāto altāra piederumu iesvēti.

Piektdien, 1. decembrī, plkst. 7,30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SV. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Valsts svētku dievkalpojums 27. novembrī, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

Svētdien, 27. novembrī, paredzēts draudzes bazārs Civic Caledonian Curling Club telpās, 348 Sherbrook Street.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3806.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A.Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, P. Q., tālr. HU 1-4948; draudzes kasieris: A.Spura; 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe, P. Q., tālr. MU 1-5890.

Trešdien, 23. novembrī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda. Temats: Ījabs.

Piektdien, 25. novembrī, plkst. 7.00 vakarā Jaunatnes pulciņa nodarbības.

Svētdien, 27. novembrī (1. adventā), plkst. 11 rītā dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

Svētdien, 4. decembrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums (jaunatnes dievkalpojums). Pēc dievkalpojuma jaunatnes reliģiskās audzināšanas stunda.

Draudzes Ziemsvētku sarīkojums notiks sestdien, 17. decembrī, plkst. 6.00 vakarā Trinity Memorial baznīcā (Sherbrook ielā pie Marlowe ielas).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Welmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

LATVIAN MUSIC

Vedevågslingan aa Bandhagen Sweden
Tel. 866730, 866740
Stokholms Enskilda Bank
Postgiro 450413

KOPĪGS GODA UZDEVUMS

Šorudeń ieskaņosim izlases dejas no latviešu baleta

MĪLAS UZVARA (Jānis Mediņš)

kā autora 70 gadu jubilejas izdevumu — ja 70 vīru orķestra noņemšanai atgūsim pietiekami līdzekļu no līdzšinējos ieskaņojumos ieguldītājiem. Tādēļ lūdzam

I pieteikties jaunus abonentus:

7 abonentu izdevumi uz nomaksu $44,80 — C$ 42,
uzreiz maksājot $40 — C$ 37.50

II dāvanām šorudeń izmantot atsevišķas mūsu plates;

DV grāmatu galds, 123 Huron St., Toronto, Ont.,

nekavējoties piesūta kā skaņu plates, tā ņesaistošu informāciju. Mazākas atsaucības gadījumā ieskaņojamās kompozīcijas mainīsim.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāc, 161 Brightwater Court, Brooklyn 25, N.Y., USA

AFRIKAS KRĀSU PALETE

Sarkanie, rozā un nenosakāmas politiskas krāsas laukumi melnā kontinenta kartē.

PANAFRIKAS IDEJU PIEKRITĒJI

Kādi būs internacionālā komūnisma tuvākā laika mēģinājumi iespiesties Nigērijā, kuṛa, nolaižoties britu karogam un paceļoties jaunās valsts zaļi-balti-zaļajām krāsām, kļuva neatkarīga š. g. 1. oktobrī, vēl pāragri zīlēt. Bet jāatzīmē, ka šīs valsts apm. 996 720 kvadrātkilometru teritoriju apdzīvo aptuveni 35 miljoni iedzīvotāju. Ne bez pamata Nigēriju uzskata par otro melnā kontinenta lielvalsti un Maskava jo ļoti vēlētos tur tikpat juceklīgus apstākļus kā Kongo. Šī zeme galvenokārt ražo un eksportē kokvilnu, zemes riekstus, kakao, palmeļļu, pie kam vairāk kā 60% no visa eksporta atpirka Anglija. Anglija līdz šim sedza arī 50% no Nigērijas kopimporta, bet ir ziņas, ka Maskava šai jaunajai valstij jau tūlīt pēc neatkarības iegūšanas ir piedāvājusi savu satelītu ražojumus par dempinga cenām. Šie „laipnie" piedāvājumi preču vājās kvalitātes dēļ pagaidām gan noraidīti, jo Nigērijā blakus techniski teicami sagatavotiem vietējiem iedzīvotājiem darbojas arī angļu ierēdņi, kuṛiem ir tādi paši pienākumi un tiesības kā Nigērijas vietējiem iedzīvotājiem. Lai gan arī Nigērijā tāpat kā visā Afrikā tagad tik raksturīgās rasu balles, — vismaz pagaidām tur melnie ar baltajiem sadzīvo puslīdz loģiski. Uzmanīgi novērotāji gan pieņem, ka stingrajai, bet taisnīgai britu varai aizejot — kuṛa gan sagatavojusi teicamu vietējo pašpārvaldi — jaunajā valstī var sākties dažādas nekārtības.

Jāatceras, ka Nigērijas kaimiņvalstī Kamerūnā (ar kuṛu Nigērijai ir gaṛa, grūti kontrolējama robeža) laikiem notiek niknas dumpju kaujas starp turienes valdības spēkiem un labi apbruņotajiem nemierniekiem, kuṛu ieroči galvenokārt caur Gvinejas galvaspilsētu Konakri nāk no zemēm aiz dzelzs aizkara. Gvinejā darbojas arī Kamerūnas eksilvaldība, kuṛa vairākumā komplektējas no Maskavā „izglītotiem" vīriem.

AR VIĻUMA BILDI UZ VĒDERA

Par komūnisma idejām immūnāko Afrikas zemi pagaidām mēdz ieskatīt Togo, kuṛas iedzīvotāji pēc neatkarības iegūšanas uzrāda necerētas simpatijas tieši pret saviem kādreizējiem — pēc 1. pasaules kaṛa angļu padzītajiem — vecajiem kolonizātoriem vāciešiem. Ar lielu lepnumu daudzi turienes melnie tagad rāda kaut vai uz vēderiem ietetovētās ķeizara Vilhelma II bildes un vēl citus līdz šim rūpīgi glabātus un slēptus atribūtus, un šī vecā mīlestība nav tikai sentimentālas atmiņas. Togo tagad arvien vairāk — un ļoti sekmīgi — cenšas atjaunot un nostiprināt dažāda veida, abpusēji ļoti sirsnīgus sakarus ar Rietumvāciju. Tas, cita starpā, rāda arī to, ka pasaulē dažu lamātie un lādētie vācieši tomēr vismaz afrikāņiem nav bijuši lielākais ļaunums zem šīs saules.

Pagaidām diezgan lielu immūnitāti pret komūnistu ārdīšanas nodomiem uzrāda arī Madagaskara. Šīs 592.000 kvadrātkilometru lielās salas republikas prezidents Filiberts Tsiranana līdz ar valdību mēģina aizmirst un piedot frančiem agrāk nodarītās netaisnības un ciešanas. Madagaskara (kur 947. g. sacelšanās laikā vien franči apslaktēja aptuveni 80.000 iedzimto), kā saimnieciski, tā militāri sola cieši sadarboties ar Franciju. Taču pašā pēdējā laikā — pretēji parastajiem komūnistu paņēmieniem Afrikā — tur ir oficiāli nodibinājusies komūnistu partija, par kuṛas nākotnes izredzēm pagaidām vēl nekā nevar sacīt.

RAKSTNIEKA ANTUANA DE ST. EKSIPERĪ ATKLĀJUMS

Daudzas jau tagad redzamas un jaušamas pazīmes gan rāda, ka vēl pašreizējā franču kolonija Mauretanija, kuṛa neatkarību atgūs š. g. 28. novembrī, var jau tuvākā nākotnē kļūt par īsta internacionālā komūnisma kurinātu elles katlu. Apvienotajām Nācijām jauna nodarbošanās ir garantēta. Mauretanija — zemi ar vecu un slavenu vēsturi, kuṛu mēdz ieskatīt par tiltu starp Afrikas arabu un melno tautām, — neatkarību iegūstot jau tagad vēlas sev pievienot Maroka, jo tā ģeografiski, vēsturiski, kultūrāli un etimoloģiski esot piederējusi Marokas lielvalstij. Ja Mauretanija ir emancipējusies, tad tā esot tikai franču vaina, kuṛa vajadzīgā gadījumā esot labojama un ārstējama ar ieroču varu. Šo atklāto draudu dēļ Mauretanija var izvērsties par ļoti smagu internacionālu problēmu, un tās paredzamajam, 35 g. v. prezidentam Ould Dadaham, kuṛš cēlies no ievērojamas mauru ģimenes un Parīzē studējis tiesības, sagaidāmi ļoti grūti uzdevumi.

Mauretanijā apdzīvo apmēram 150.000 nēģeru, kas kopj laukus ap Senegales upi, un apmēram 650.000 mauru, kuṛu vairums ar kamieļiem un teltīm tuksnesī dzīvo tādu pašu nomādu dzīvi kā viņu vecvectēvi . . . Valsts teritorija — galvenokārt tuksneši ar kopplatību 1.169.000 kvadrātkilometru. Bez šaubām, Mauretanija visus 1000 gadus ir gājusi pati savus attīstības ceļus, un par tās saimnieciskajām dzīvotspējām nav jāšaubās. Tās teritorijā pie Gauranda forta pirms 2. pasaules kaṛa ir atklāti ļoti bagātīgi dzelzs rūdas krājumi. Šajos atklājumos vislielākie nopelni ir kādā „Nakts lidojumā" pazudušajam franču lidotājam un rakstniekam Antuanam de St. Eksiperī . . .

Jau 1951. gadā ar internacionālu kapitālu dibinātā raktuvju sabiedrība „Societé anonyme des mines de fer de la Mauritanie" jeb saīsinājumā MIFERMA ir ražojusi aptuveni 125 miljoni tonnu visaugstvērtīgākā tērauda. Diemžēl, šī bagātība vēl guļ tuksnesī, jo līdz šim trūkst kaut cik normālu transporta iespēju, ja pie tādām nepieskaita tuksneša kuģus — kamieļus . . . Lai šīs ievērojamās bagātības laistu tirgū, ir jāizbūvē 625 km gaṛš dzelzceļš, kuṛa būvdarbi, paredzams, sāksies š. g. novembrī. Lai gan Moskovīti ar savu ķīniešu Rabatā esošo „speciālistu" palīdzību Maroku kūda pret Mauretaniju uz vaṛas darbiem un nokleš gribēja dabūt savās rokās dzelzceļa būvdarbus, šī pasaules vientuļākā tuksneša dzelzceļa būvdarbus cauri Sacharas smiltīm tomēr vadīs franči ar Pasaules bankas līdzekļiem.

Nobeigumā: PASTIPRINĀJUMI UZ ANGOLU

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. novembrī — Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums „Andreja vakars".
26. novembrī — T. Grīnberga gleznu skates atklāšana igauņu namā, 958 Broadview.
26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde „Āksts".
27. novembrī — Sv. Jāņa draudzes koṛa garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā.
28. novembrī — Flasko - danču vakaru, 131 Broadview Ave., Royal Canadian Curling Club, rīko Rīgas roveri.
3. decembrī — Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars TLB telpās.
3. decembrī DV teātra izrāde Jopliks, jo traks Sv. Andreja bcas telpās par labu Sestdienas skolai.
3. decembrī — Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku tirdziņš.
8. decembrī Ingrīdas un Karlīnas Gūtbergas koncerts.
10. decembrī — DVK Teātra izrāde H. Ibsena Džons Gabriels Borkmans.
10. decembrī — Gaidu un skautu eglītes vakars Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
17. decembrī — TLB Latviešu Ziemassvētku vakars.
17. decembrī — DV eglītes vakars.
21. decembrī — Latviešu YMCA's un Lāpas kopīgs eglītes vakars Centrālā YMCA'ā.
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sagaidīšanas balle — Palace Pier deju zālē. DV Toronto saime.
31. decembrī — TL b-ba un sestdienas skola Columbus zālē rīko Jaungada sagaidīšanas balli.
1. janvārī — Toronto latviešu skolas eglīte.
14. janvārī — Viestura koṛa koncerts par labu latviešu skolai.
21. janvārī — Preses balle
29. janvārī — TLTA sestdienas ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere.
4. februārī — tradicionālais Villbalda Drosmiņa karnevāls — Palace Pier.
11. februārī — Nakts Latīņu kvartālā Leasida Memorial Community Gardens.
18. februārī — DV Kanadā teātra izrāde.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 10 g. jubilejas sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.
3. martā — Mākslinieku karnevāls Columbus Hall.

HAMILTONĀ

4. decembrī — Tradicionālā Ziemassvētku tirdziņa atklāšana Latviešu namā.
31. decembrī — HLB un DV Jaungada balle.
25. februārī — Prof. Dr. P. Ķikauka referāts.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasariņa referātu.

ST. KATARINĒS

4. decembrī — Atlanta klubā, Vanadžu kopa rīko Ziemassvētku tirdziņu - pēcpusdienas tēju. Priekšnesumi bērniem.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel Vanadžu kopas Jaungada balle.

NIAGARĀ

26. novembrī — Jaunatnes pulc. „Drīk lele" un DV nodaļas kopīgi rīkotie Rudens svētki. Park Hoteļa greznajā zālē.

LONDONĀ, ONT.

27. novembrī — ev. - lut. 18. novembra dievkalpojums.
27. novembrī — katoļu dievkalpojums.
Sestdien, 3. decembrī — Viestura koṛa koncerts un bazārs.
4. decembrī — Londonas latviešu kredītbankas dibināšanas informācijas sapulce.

Dresētas foreles

Pēc ziņām no Austrijas, kāda neliela kalnu ciema (St. Agidien) dzirnavnieks Lugers ar savu brāli nodarbojas ar foreļu dresēšanu. Desmit gadu darba rezultātā dresētās foreles uz pavēli no ūdens lēcot cauri apļiem un demonstrējot arī citus īstus cirkus numurus. Vecākā dresētā forele esot 20 gadu veca. Abi foreļu dresētāji esot, maigi izsakoties, lieli īpatņi un dresētās foreles viņi devuši slavenu Austrijas slēpotāju vārdus.

SPORTA KONGRESS

Gadskārtējais Kanadas latviešu sportistu un sporta darbinieku kongress notiks š. g. 4. decembrī, plkst. 11 Centrālā YMCA'ā, Toronto.

Dienas kārtībā:

1.) Amatpersonu vēlēšanas, mandātu pārbaude un dienas kārtības pieņemšana.
2.) Iepriekšējā kongresa protokola nolasīšana.
3.) Valdes un revīzijas komisijas ziņojumi.
4.) Budžets un reģistrācijas nodevas noteikšana.
5.) Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas.
6.) Dažādi jautājumi, priekšlikumi un ziņojumi.

Uz kongresu aicināti visi Kanadas latviešu sportisti un sporta darbinieki. **LSAK.**

Uz Grand Rapidiem

Lielajām valstu sacīkstēm basketbolā un volejbolā 26. novembrī Grand Rapidos, izraudzītas Kanadas latviešu izlases.

Basketbolā — A. Richters, E. Petmanis, A. Litaunieks, A.Spricenieks, J. Moruss, A. Savickis I. Dulmanis, V. Spricenieks, J. Strautnieks, J. Petmanis, J. Zentiņš. Vienības vad. R. Kadiķis.

Vīriešu volejbolā — M. Žulps, I. Leja, L. Eichvalds, E. Tētiņš, V. Plinte, I. Cinovskis, J. Moruss. Vienības vad. M. Žulps.

Sieviešu volejbolā — Z. Grīke, M. Kirša, V. Ādmine, I. Banga, V. Viškere, D. Žulpa, E. Leja, L. Moruse, V. Tētiņa. Vienības vad. I. Leja.

E. Šteinhards

BRIDŽS

Abi vienkāršā zonā.

Dalītājs — austrumi.

♠ Kg 954
♥ D Dm K 9
♦ 5
♣ K 963

♠ Dm 8 ♥ 763 ♦ K 973 ♣ Dm1042	Z R A D	♠ K 76 ♥ Kg 82 ♦ 10864 ♣ 875

♠ D 1032
♥ 1054
♦ D Kg Dm 2
♣ D Kg

Solīšana

Austrumi	Dienvidi
PASS	1 ♦
PASS	2 ♠
PASS	5 ♠
PASS	6 ♥

Ziemeļi	Rietumi
1 ♥	PASS
4 BT	PASS
5 BT	PASS
6 ♠	PASS

Solīšanā drusku pārsteidzās ziemeļi ar Blackwood'a prasīšanas pēc dūžiem konvencijas jau otrā solījumā, bet laikam pie katras citas solīšanas gala rezultāts būtu tas pats.

Rietumi izspēlē ♦ 3, ko atklājējs paņem ar dūzi. Seko ♣ dūzis un kungs un ♦ 2, ko galds pārņem ar trumpu. Galds spēlē ♣ 9 un dienvidi to kauj ar trumpu. ♥ 4 tiek griezts ar galda dāmu, bet austrumu kungs to paņem un atpakaļ spēlē atkal sirdi. To pietura atklājējs ar desmitnieku un spēlē kāravu, no galda atmetot ♥ dāmu. Seko vēl viens kāravs, un galds nomet sirds dūzi. Atklājējs pārdod spēli galdam ar mazo sirdi, ko galds paņem ar trumpu un izspēlē krusta kalpu. Pie šādas izspēles austrumi vairs stiķi nevar dabūt un šlems izspēlēts.

TEORIJA

Vajadzīgie punkti spēles atklāšanai krāsā.

Pirmā roka. Ar 14 punktiem spēli var droši atklāt, bet 13 punktiem rokā vajadzētu atklāt. Spēli var atklāt ar 12 punktiem rokā, ja ir divas labas solāmas krāsas, vai spēcīga atkārtojami solāma krāsa.

Otrā roka. Otrā roka, salīdzinājumā ar pirmo, solīšanu var darīt ar ½—1 punktu mazāk vērtībām.

Trešā roka. Spēli var atklāt ar 10—11 punktiem neatbildīgajā un 11—12 punktiem atbildīgajā zonā, ja ir laba solāmā krāsa.

Ceturtā roka. Jāatklāj ar 13 punktiem un 12 punktiem katrā gadījumā, ja ir spēcīgi atkārtojami solāmā krāsā vai arī 8 vai vairāki punkti vecākās krāsās.

Solāmās krāsas garumsā un stiprums.

Katra sešu kāršu krāsa ir solāma.

Pm ♠ xxxxxx

Piecu kāršu krāsa ir solāma, ja sākas vismaz ar desmitnieku.

Pm ♥ 10 xxxx

Katra četru kāršu krāsa ir solāma, ja sākas vismaz ar dāmu un desmitu.

Pm ♦ Dm 10 xx

Atkārtoti solāma krāsa.

Katra sešu kāršu krāsa ir atkārtoti solāma.

Pm ♦ K xxxxx

Piecu kāršu krāsa ir atkārtoti solāma, ja tam ir vismaz pieci punkti.

Pm ♥ D K xxx

Četru kāršu krāsa nav atkārtoti solāma, ja partneris to neatbalsta. Saņemot partneṛa atbalstu, četru kāršu krāsā, tās solīšana pēc tam nav ierobežota.

Solāmo krāsu izvēle.

Ar 6—5 kāršu dalījumu solīt vispirms sešu kāršu krāsu un, ja iespējams, pēc tam solīt un atkārtot piecu kāršu krāsu, tā rādot partneram, ka ir 6—5 dalījums.

Pm 1 ♥, tad 2 ♠, tad 3 ♠ 1

Ar 5—5 dalījumu rādīt vecāko krāsu vispirms, bet, ja solāmās krāsas ir pīķis un krusts — solīt krustu pirmo.

Pm 1 ♠, tad 2 ♥, bet 1 ♣ tad 1 ♠)

Ar 5—4 dalījumu solīt piecu kāršu krāsu pirmo.

Ar 4 - 4 - 4 - 1 dalījumu solīt krāsu, kas ir zem vieninieka.

Pm 4 - 4 - 1 - 4 Vieninieks kāravs — soli krustu.

4 - 4 - 4 1 Vieninieks krusts, solīt pīķi, jo zem krusta nākošais nāk pīķis.

Ar 4 - 4 - 3 - 2 dalījumu, ja krāsas ir blakus stāvošas - solīt augstāko, ja nav — zemāko.

Izņēmumi: Ar spēcīgām, apmēram 20 punktu stiprām kārtīm, kas pēc nosacījumiem prasītu 1 pīķa atklāšanu, ir labāk atklāt pēc iespējas jaunākā krāsā, tā dodot iespēju partnerim solīt ar maz punktiem rokā.

Pm ♠ D Kg xx ♥ D Dm xx, ♦ Kg Dm 10 x ♣ x

Pēc nosacījuma būtu jāsola viens pīķis, bet pareizāki būtu atklāt ar vienu kāravu, tā dodot iespēju partnerim solīt, ja arī viņam rokā būtu 6 punkti un nebalansēts kāršu dalījums.

Nosacījums prasa, lai 5—4 kāršu dalījums tiktu atklāts ar piecu kāršu krāsu, bet ir gadījumi, kur no pamata nosacījuma jāatkāpjas.

Pm ♠ D Kg K x ♥ Kg K xxx ♦ xxx ♣ x

Nosacījums prasa atklāt ar 1 ♥, bet, ja partneris atbild 2 ♣, kas būtu nākošais solījums?

Izdevīgāki būtu atklāt ar 1 ♠ un kā otro solījumu teikt 2 ♥ un atstāt partnerim izvēli.

Viegli būs prātā paturēt praktisku noteikumu: 1. Ja ar otro solījumu ir iets pāri pirmajam solījumam otrā pakāpē, vai sasniegta trešā pakāpe, tad rokā jābūt spēcīgām kārtīm un vēlēšanās spēlēt pilnu spēli vai šlemu.

Pm 1 ♥, PASS 2 ♦ PASS
2 ♠
vai 1 ♠ PASS 2 ♦ PASS
3 ♣.

PADOMJU PROPAGANDAS PSĪCHOLOĢISKIE LĪDZEKĻI

VII

Patiešām ir pēdējais laiks, ka „neitrālisti nolaižas zemē no sava augstā torņa, kur izlemj kā viņu pašu, tā arī citu pilsoņu liktenus.

Vai viņi jau aizmirsuši aneksiju, agresiju un apvērsumu uzplūdus, ko komūnisti izraisīja pēc pēdējā pasaules kaṛa Mandžūrijā, Korejā, Baltijas valstīs, Irānā Čechoslovakijā un Berlīnē?

Vai kaut ko līdzīgu varētu pārmest Rietumiem? Maskavas noziegumus jau sen vairs nevar uzskatīt par kaut cik līdzīgiem Vašingtonas kļūdām, tāpat kā Londonas un Parīzes kļūdas nemaz nav samērīgas ar Hitlera noziegumiem, un piedēvēt tām vienādu vainu vairs nav ne cēli, nedz drosmīgi, jo tās vairs nav patiesība.

Demokratu iedzimtā vājība kritizēt pašiem savu valdību pakalpo padomju propagandai, jo tās kultivē demokratijās mazvērtības kompleksu nostājā pret totālitārajām varām.

Tomēr „divu bloku" konkrētos priekšlikumus pārbaudot pa pēdējiem desmit gadiem izrādās, ka konstruktīvu priekšlikumu, kā veicināt saprašanos, nekad nav trūcis no Rietumu puses, kamēr padomju puse ir lietojusi tikai tukšus vai indīgus vārdus un Apvienotajās Nācijās 87 reizes izmantojusi savas veto tiesības, kamēr ASV to nav darījušas nevienu reizi. Kam tad ir negātīva nostāja?

Pat pēc Budapeštas nozieguma demokratiju pacietība bija neizsmeļama un tās bija visai iecietīgas pret padomju valdniekiem. Katru dienu padomju presi pilda apmelojumi pret ASV, katru dienu ASV uz tiem atbild olimpiskā mierā, dod pat iespēju šos apmelojumus izteikt ASV televīzijas raidījumos. Jautājumā par brīvu grāmatu apmaiņu no vienas puses uz otru — kam te ir negātīva, kam pozitīva nostāja? Kuṛš savus grāmatu un laikrakstu galdus brīvi atļauj otras puses izdevumiem un kuṛš tiem tos noslēdz?. Kas atļauj noklausīties otras puses radioraidījumus un kas tos traucē? Un tā tas ir visās nozarēs.

Kremļa vienīgā pozitīvā nostāja ir agresija. Ja pretošanos tai ieskata par Rietumu negatīvu nostāju, tad pozitīvā nostāja būtu atļaušana sev pārgriezt rīkli.

Modernās pasaules visnopietnākā problēma ir atomu enerģija. Šī propagandas tema spēlē uz pacifiskām jūtām, kas pašas par sevi ir visai respektējamas, un izmanto arī kodolenerģijas visai drāmatisko raksturu, kas rada sasteigtu reakciju it kā tā būtu mūsu laikmeta alfa un omega. Patiesībā nav nekā tamlīdzīga. Visnopietnākā mūsu laiku problēma ir Maskavas diktātūra. Ja tā neeksistētu, ja tagadējo komūnistu pasauli pārvaldītu demokratiskas valdības, kas līdzinātos tām valdībām, kas darbojas Londonā, Bonnā, Parīzē un Vašingtonā, atomu enerģijas zināšanas varētu progresēt tik ātri un tik tālu, cik vien iespējams, neradot nevienam visā pasaulē nekādas bažas. Tātad, ja kodolenerģija nebūtu atrasta un mums būtu jāpieturas pie Hitlera laika superbumbām un gāzēm, Chruščeva draudu pietiktu, lai pasauli piepildītu ar bailēm.

Faktiski tas lieliski pakalpo Kremlim un dod tam pilnu vaļu izmantot filozofisko zūdīšanos par pārcilvēcisko zinātnes varu pār cilvēkiem, lai gan modri būtu jāvēro plāni, kādus komūnisti ir izstrādājuši pret cilvēci, lai to pakļautu savai varai.

Miljardu komūnistu nevar ignorēt — tā ir t. s. reālistisko tendenču propagandas tema. Tā veicina sapņošanu par draudzīgām attieksmēm un apmaiņu, lai iegūtu šo miljardu sirdis un pierādītu, ka pašos pamatos mēs visi esam brāļi.

Tā ir viena no visviltīgākajām temām, jo tā masko izšķirīgo faktu, ka draudzīgas attieksmes ir iespējamas tikai tautu starpā, ja tām ir iespēja brīvi izteikt savu gribu, kamēr totālitārajās valstīs tauta ir nošķirta no citām tautām un tai uzlikts uzpurnis, sakarā ar ko ne diplomāti, ne tūristi nevar to sasniegt.

Bez tam šī propagandas tema ir arī nodevīga, jo pavedina ļaudis ticēt, ka pasaulē ir miljards komūnistu, kas atbalsta Kremļa varu, lai gan nekas nav par to nepareizāks.

Pasaulē nav vis miljards komūnistu, bet gan miljards cilvēcīgu būtņu, kas pret savu gribu ir spiestas dzīvot zem komūnistu diktātūras dūres. Tāpēc nedrīkst ignorēt faktu, ka miljards mūsu laika biedru dzīvo zem komūnistu varas. Viņi savu naidu pret šo režīmu ir apliecinājuši ar savām asinīm Vorkutā, Tiflisā, Austrumberlīnē, Poznaņā un Budapeštā; viņi to izkliedza, kad Korejas kaṛa laikā bija kaṛa gūstekņi, no kuṛiem 90% atteicās atgriezties savās mājās. Viņi to parāda bēgot miljoniem cauri dzelzs aizkara plaisām: Berlīnē, Triestā, Burmas džungļos, Makao, Honkongā, pie 30. paralēles Vietnamā un 18. paralēles Korejā; viņi to izsaka ar savu klusu ciešanu, tā norādot uz komūnistu kontrolēto presi un viltus vēlēšanu procedūru; viņi kliedz savus protestus no visām Sibirijas un Ķīnas koncentrācijas nometnēm.

Faktiski „sistēmatiskie antikomūnisti", kuṛus daudzi Rietumu „daiļie gari steidzas nosodīt vairāk par padomju diktātoriem, ir pirmie un galvenie pavalstnieki, kas sastāda miljardus komūnistu zemēs. Tikai viņu nesalaužamā naida dēļ pret diktātūru, tikai viņu klusā, bet kaislīgā „ņet" dēļ, kas Kremļa valdniekiem nepārtraukti jālasa uz viņu klusajām lūpām, šo valdnieku agresija ir ierobežota, un Rietumi var vēl arvien baudīt savu brīvību. Ja šie miljardi ir jāpiesauc, tad ne kā pierādījums, ka mums jāpiekāpjas viņu tirannu priekšā, bet kā mūsu visuzticīgākie sabiedrotie cīņā pret šiem tiranniem. Par visām lietām mums jāsaprot, ka, kaut gan ir jāstiprina NATO, vajag noligt paktus, vajadzīga propaganda, nekādi pakti vai sprediķi mums nedos galīgu drošību, kamēr totālitārā vara pārvalda miljardu vergu impēriju. Mūsu laiku cilvēkiem ir tikai viena cerība — Maskavas diktātūras krišana, jo kamēr tā pastāvēs neviens cilvēks nekur pasaulē nevarēs lūkoties paļāvīgi nākotnē. Un vislabākās izredzes izvairīties no jauna pasaules kaṛa būs tad, kad miljardi apspiesto izdarīs apvērsumu no iekšienes.

(Nobeigums sekos)

VECĀKU PILNSAPULCE

Rīgas 72. skautu vienības un Gaujas gaidu vienības vecāku gada sapulcē piedalījās 24 vecāki. ziņojumu par padomes darbību sniedza pr-dis E. Broders, dodot tuvāku ieskatu par veikumiem pagājušā darbības gadā. Noorganizēti vairāki sarīkojumi, un kopā ar Tērvetes skautu vienības vecāku padomi veikta Sv. Juŗa dienas dalībnieku uzņemšana. Padome rūpējusies par līdzekļu un transporta sagādi, kā arī par mantu nogādāšanu uz nometņu un kursu vietām. Kases pārskata ziņojumu sniedza padomes kasiere A. Ozoliņa. Revīzijas komisijas priekšsēdis V. Pilpe savā ziņojumā norādīja, ka kases pārskati ar attaisnojošiem dokumentiem atrasti labā kārtībā.

Par Gaujas gaidu vienības darbību ziņojumu sniedza vienības pr-ce vad. M. Vilka. Vienībā 91 dalībniece — 15 guntiņas, 43 gaidas, 20 lielgaidas, 4 vad. vietnieces un 9 vadītājas.

Par Rīgas mazskautu pulciņa darbību ziņoja pulciņa vec. vad. S. Leimanis. Pulciņā darbojas 32 mazskauti un 3 vadītāji. Par skautu pulciņa darbību ziņojumu sniedza Rīgas skautu vienības pr-ks vad. P. Plaudis. Pulciņā darbojas 25 skauti vad. V. Vāgnera vadībā, un 3 vadītāji. Par roveru dzimtu ziņoja vad. M. Strīpnieks; dzimtā darbojas 16 roveri un 1. vad. v. Vadītāji uzsvēra vecāku atbalstu, kas bieži nepieciešams arī morāliskā ziņā.

Kopīgu skautu un gaidu eglīti, pieaicinot arī Tērvetes 19. skautu vienību, rīkos 10. decembrī, pl. 7 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienību 10 gadu darbības atceres sarīkojums iecerēts kopīgs abām vienībām 1961. gada 25. februārī.

Par skautu un gaidu vecāku padomes pr-di turpmākam darbības gadam ievēlēja līdzšinējo E. Broderi. Padomē ievēlēti: P. Vāgnere, A. Amoliņš, Z. Simanovska, A. Ozoliņa, J. Caune, A. Treigute un E. Medne. Revīzijas komisijā paliek visi līdzšinējie: V. Pilpe, K. Damanis un J. Zemdega. Sapulcē piedalījās arī Kanadas latviešu gaidu jendas pr-ce vad. A. Martinsone. Sapulce noritēja gaidu un skautu draudzības garā; tā beidzās tējas vakara veidā.

PA SKUJU TAKU

Pusgada laikā nu jau trešais DV apvienības Detroitā biedrs aizgājis veļu valstī. 60 gadu vecumā ar ļaundabīgu audzēju 4. oktobrī miris bij. revīzijas komisijas loceklis un dziesmu draugs Jānis Tiltiņš. Nelaiķim bija īsta latvieša sirds un prāts. Nevairījās darba un pienākumu ne Detroitas latviešu korī, ne DV darbā. Korī nelaiķis dziedāja no pašām pirmajām dibināšanas dienām, bija arī koṛa valdes loceklis.

Uz Woodlawn kapsētas latviešu nodalījumu apklusušo biedru pēdējā gaitā pavadīja Sv. Pāvila dr. mācītājs V. Līventāls.

Ardievas no Detroitas latviešu koṛa teica diriģents P. Banders, no DV apvienības Detroitā — pr-ks A. Līgotnis un no Kristus ev. - lut. draudzes — pr-ks J. Skriveris.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Ontario provinces valdības locekļi apsver iespēju iegādāties ap 700 akru lielu farmu, kas ar laiku tiktu pārvērsta par alkoholiķu labošanas iestādi. Šādu priekšlikumu īpaši atbalsta Ontario provinces prokurors.

Visi trīs kandidāti (Lamports, Nūmane un Filips) Toronto pilsētas galvas amatam vienojušies, ka Toronto pilsētai ir jāuzņem viesi ar vislielāko laipnību, kādēļ budžetā jāparedz ievērojama summa reprezentēšanās vajadzībām.

Pirms divām nedēļām torontietis Pauls Delaunias izšķirās labāk nošauties nekā padoties policijai pēc tam, kad viņš bija ievainojis savu labāko draugu Samuelu Semplu.

Kanadiešu ārsts Dr. Broks Čis olms, kas savā laikā bija vispasaules veselības organizācijas priekšēdis, apgalvojis, ka pašreizējais iedzīvotāju pieaugums pasaulē var nodarīt daudz vairāk ļaunuma nekā atombumba. Šajā sakarā viņš ierosina Kanadai uzņemt lielāku immigrantu skaitu no maz attīstītajām zemēm (Āzijas, Afrikas), kā arī cītīgāk propagandēt sterilizāciju.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Latvijas Sarkanais Krusts, Stuttgart-Bad Cannstatt, Zuckerbergstr. 153, lūdz atsaukties šādas personas:

Ernestu Treibergu, Arturu Tīdi, Frici Laimoni Staģi, Alfrīdu Vanagu, Alfrēdu Zāliti, Jāni Tālumu, Visvari Kebži, Zelmu Jumge, Antoniju Jansoni, Valdi Ābeli, Arturu Abramsonu. Emmu Rozentālu, Matīsu Kļavu, Imantu Brantu, Ernestu Buku, Jāni Metuzāli, Mirdzu Veldri, Vili un Mārtiņu Festerus, Jāni Gailīti, Edgaru Gulbi, Jāni Arturu Heinrichsonu, Tālivaldi Irbi, Jāni Jātnieku, Alisi Porieti, Nikolaju un Ireni Kanotus, Žani Kēzi, Gunāru Killo, Klāru Kirisu, Voldemāru Einiku, Raimondu Krūmiņu, Miervaldi Lauriņu, Jāni Marchavu, Donātu Murānu, Rūdolfu Sproģi, Kārli Ozoliņu, Jāni, Eduardu un Kārli Papardes, Jāni Rancānu, Valentīnu Skuju, Mariju Kalni, Juri Levitu, Visvaldi Riekstiņu, Frici Egonu Šmelti, Vili Šteinmani, Dzidru Ezergaili, Jāni Šteinu, Vladislavu Lejtanu, Pēteri Umbrasko, Pēteri Urtanu. Kārli Kamzoli, Mārtiņu Eleonoru Zariņu. Vladislavu Ziršu, Jāni Aigaru, Arnoldu Vēzi, Aleksandru Bērziņu (Drusuks), Vili Andreju Luteru ar ģim., Jāni Ezeriņu, Žani Freimani, Georgu Ivanovski, Gunaru Freimani, Kārli Voldemāru Kaziņu. Kārli Laumani, Eduardu Liberu, Vili Liepiņu, Vili Liepkalnu, Arturu Limbenu, Konstantīnu Malinovski, Arvīdu Frici Markevicu, Teodoru Martinsonu, Egonu Osīti, Imantu Pluškevicu, Hugo Verneru Pūpolu, Valdemāru Kārli Riekstiņu. Laimoni Rudzīti, Ojaru Šmitu, Konstantīnu Antonu Stikutu, Albertu Valdmani, Zigfrīdu Vandelu, Gaidu Mūrnieks, dzim. Ābele, Robertu Krimu, Voldemāru Osipovu, Jāni Voldemāru Gregoru, Robertu Kaufmani, Jāni Kokinu, Liliju Ziedu, Arnoldu Kalvāņu, Ilmāru un Hariju Šnores, Almu, Leonu un Valdi Kovisarus, Alfrēdu Bumbuli, Antonu Madelānu, Jāzepu Lūriņu, Andreju Miervaldi Vedēju, Voldi Cikanoviču, Ainu Ramani ar māti, Ernestu Kučieri, Jāni Tropu, Egonu un Gediminu Lūšus, Imantu Pluškevicu, Severīnu Krivānu, Raimondu Krūmiņu, Emīliju Alksnīti, Indriķi Dadzīti, Albertu Laimoni Dārznieku, Bruno Dlohi, Gundaru un Uldi Freimaņus, Imantu Goltiņu, Arvīdu Kazāku, Jāni Krustiņu Eduardu Korbu, Arturu Kumbergu, Arnoldu Meškonu, Jāni Mekšu, Juri Mieriņu, Juri Namatēvu, Jāni Priedīti, Alvilu Riekstiņu, Arturu Riekstiņu, Olgu un Rolandu Rollerus, Jāzepu Orlovski, Bronislavu Rimšu, Rūdolfu Sedliņu, Hugo Siliņu, Miervaldi Skudru, Skaidrīti Skujiņu. Aleksandru Spradenkovu, Arkadiju, Valiju un Brigitu Stacēvičus, Kārli Straubergu, Evaldu Varoni, Mārtiņu Vītoliņu, Mārtiņu Rūdolfu Zemīti, Edgaru Žuburu, Pēteri Viktoru Zvīguli, Pēteri Skabu, Arturu Dreimani. Albertu Maļinovski, un Indula Inta Cālīša, Alfonsa Venta, Kārļa Strīķa un Eižena Granatoviča piederīgos, Arnoldu Krustiņu.